

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG

COMPTE RENDU INTÉGRAL

MET HET BEKNOPT VERSLAG

AVEC LE COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

dinsdag

mardi

12-06-2001

12-06-2001

10:15 uur

10:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het beknopt verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CRI et le CRA)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Vraag van de heer Jos Ansoms aan de minister van Justitie over "de omzendbrieven betreffende het opsporingsbeleid van drugs in het verkeer" (nr. 4748)

Sprekers: **Jos Ansoms, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Vraag van de heer Jacques Lefevre aan de minister van Justitie over de gevolgen van de verstoting van Marokkaanse vrouwen in België" (nr. 4767)

Sprekers: **Jacques Lefevre, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "het uitblijven van de benoeming van de adjunct-administrateur generaal van de Staatsveiligheid" (nr. 4846)

Sprekers: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Samengevoegde vragen van
- de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "het benoemingsconflict met de Hoge Raad voor de Justitie" (nr. 4851)

- de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de tweede weigering van de minister van een voordracht door de Hoge Raad voor de Justitie" (nr. 4892)

Sprekers: **Tony Van Parys, Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Interpellatie van mevrouw Jacqueline Herzet tot de minister van Justitie over "het beleid van de minister van Justitie inzake de ontvoering van kinderen door de ouders" (nr. 815)

Sprekers: **Jacqueline Herzet, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Vraag van de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Justitie over "de juridische situatie van een zogenaamde growshop te Gent" (nr. 4852)

Sprekers: **Francis Van den Eynde, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Vraag van de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Justitie over "de deelname aan een "blow-in" in het Citadelpark te Gent" (nr. 4874)

Sprekers: **Francis Van den Eynde, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

Vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "de studie over het verband tussen etnische afkomst en criminaliteit" (nr. 4880)

Sprekers: **Bart Laeremans, Marc Verwilghen**, minister van Justitie

SOMMAIRE

Question de M. Jos Ansoms au ministre de la Justice sur "les circulaires relatives à la politique de dépistage de la conduite sous l'emprise de drogue" (n° 4748)

Orateurs: **Jos Ansoms, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question de M. Jacques Lefevre au ministre de la Justice sur "les effets de la répudiation de femmes marocaines en Belgique" (n° 4767)

Orateurs: **Jacques Lefevre, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "l'absence de nomination de l'administrateur général adjoint de la Sûreté de l'Etat" (n° 4846)

Orateurs: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Questions jointes de
- M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "le conflit qui l'oppose au Conseil supérieur de la Justice à propos de nominations" (n° 4851)

- M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "le deuxième refus du ministre concernant le candidat présenté par le Conseil supérieur de la Justice" (n° 4892)

Orateurs: **Tony Van Parys, Geert Bourgeois, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Interpellation de Mme Jacqueline Herzet au ministre de la Justice sur "la politique du ministre de la Justice en matière de rapt parentaux" (n° 815)

Orateurs: **Jacqueline Herzet, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question de M. Francis Van den Eynde au ministre de la Justice sur "la situation juridique d'un 'growshop à Gand'" (n° 4852)

Orateurs: **Francis Van den Eynde, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question de M. Francis Van den Eynde au ministre de la Justice sur "la participation à un "blow-in" au parc de la citadelle de Gand" (n° 4874)

Orateurs: **Francis Van den Eynde, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Question de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "l'étude concernant le lien entre l'origine ethnique et la criminalité" (n° 4880)

Orateurs: **Bart Laeremans, Marc Verwilghen**, ministre de la Justice

Vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de vrijlating van de dame met 250.000 XTC-pillen" (nr. 4886) <i>Sprekers: Tony Van Parys, Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen</i> , minister van Justitie	20	Question de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "la libération de la dame trouvée en possession de 250.000 pilules d'extasy" (n° 4886) <i>Orateurs: Tony Van Parys, Jo Vandeurzen, Marc Verwilghen</i> , ministre de la Justice	20
Vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de wijzigingen van het justitiebeleid op het gebied van verkeersveiligheid" (nr. 4895) <i>Sprekers: Geert Bourgeois, Marc Verwilghen</i> , minister van Justitie	22	Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la modification de la politique du département de la justice en matière de sécurité routière" (n° 4895) <i>Orateurs: Geert Bourgeois, Marc Verwilghen</i> , ministre de la Justice	22
Vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de toepassing van de wet van 16 juni 1993 betreffende de bestrafing van de ernstige inbreuken op de Internationale Verdragen van Genève van 12 augustus 1949 en op de aanvullende protocollen I en II bij die Verdragen van 8 juni 1977" (nr. 4896) <i>Sprekers: Geert Bourgeois, Marc Verwilghen</i> , minister van Justitie	24	Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "l'application de la loi du 16 juin 1993 relative à la répression des violations graves des Conventions internationales signées à Genève le 12 août 1949 et des Protocoles I et II additionnels à ces Conventions adoptés le 8 juin 1977" (n° 4896) <i>Orateurs: Geert Bourgeois, Marc Verwilghen</i> , ministre de la Justice	24
Vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de informatisering van de hoven en rechtbanken" (nr. 4897) <i>Sprekers: Geert Bourgeois, Marc Verwilghen</i> , minister van Justitie	26	Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "l'informatisation des cours et tribunaux" (n° 4897) <i>Orateurs: Geert Bourgeois, Marc Verwilghen</i> , ministre de la Justice	26

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

van

DINSDAG 12 JUNI 2001

10:15 uur

COMMISSION DE LA JUSTICE

du

MARDI 12 JUIN 2001

10:15 heures

De vergadering wordt geopend om 10.23 uur door mevrouw Jacqueline Herzet, voorzitter.

La séance est ouverte à 10.23 heures par Mme Jacqueline Herzet, présidente.

01 Vraag van de heer Jos Ansoms aan de minister van Justitie over "de omzendbrieven betreffende het opsporingsbeleid van drugs in het verkeer" (nr. 4748)

01 Question de M. Jos Ansoms au ministre de la Justice sur "les circulaires relatives à la politique de dépistage de la conduite sous l'emprise de drogue" (n° 4748)

01.01 Jos Ansoms (CVP): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vroeger heb ik u al ondervraagd over de toepassing van de drugsnota in het verkeer. Toen hebt u zeer duidelijke standpunten ingenomen.

Ik heb uiteraard ook de bevoegde minister voor Mobiliteit en Vervoer daarover ondervraagd op 31 januari 2001. Ik citeer haar antwoord letterlijk: "Ikzelf word door de minister van Justitie betrokken bij de uitvoering van dit actiepunt van het regeringsbeleid inzake drugs. Ik wens ook mee te geven dat daarenboven mijn kabinet in samenwerking met het kabinet van de minister van Justitie, met het college van procureurs-generaal en met de dienst voor het Strafrechtelijk Beleid, deelgenomen heeft aan het opstellen van wijzigingen, aanvullingen of richtlijnen van omzendbrieven van de minister van Justitie aan het college van procureurs-generaal, bestemd voor de politiediensten en de parketten, met het oog op een eenvormig opsporingsbeleid en vervolgingsbeleid inzake het rijden onder invloed, zowel van alcohol als andere stoffen. Concreet betekent dit dat het hier gaat over vier documenten, waarvan er reeds twee verspreid zijn en twee nog verspreid moeten worden." Dat was het antwoord van mevrouw Durant op 31 januari

2001.

Mijn vragen daarbij zijn de volgende.

Ten eerste, hoe ziet dat eenvormig vervolgingsbeleid inzake het rijden onder invloed eruit in die vier brieven? Mevrouw Durant spreekt namelijk over vier documenten. Wat zijn de verschillen, in grote lijnen, ten opzichte van de periode vóór de verschijning van die vier documenten.

Ten tweede zei mevrouw Durant dat twee omzendbrieven op 31 januari 2001 al verspreid waren. Zijn die brieven intussen in voege? Worden ze toegepast? Zo ja, op welke manier?

Ten derde, zijn de twee andere documenten die op 31 januari nog verspreid moesten worden, ondertussen al verspreid? Wat is het verschil met de vroegere situatie? Moesten ze nog niet zijn verspreid, wat is dan de reden van de vertraging?

01.02 Minister Marc Verwilghen: Mevrouw de voorzitter, collega Ansoms, u stelt me eigenlijk twee verschillende vragen.

Ten eerste, er bestaan geen echte verschillen inzake het beleid dat gevoerd werd voor de verspreiding van de vier omzendbrieven en het huidige vervolgingsbeleid. Zowel het oorspronkelijke vervolgingsbeleid als de vier omzendbrieven kennen en gebruiken in feite dezelfde basis, met name de wet van 1998.

De omzendbrieven hebben als doel het beleid te uniformiseren voor het gehele grondgebied zodat eenzelfde politieel en gerechtelijk antwoord wordt geven op de verkeersinbreuken begaan onder invloed van drugs. De omzendbrieven dienen voor de precieze instructies: er wordt in gezegd hoe de procedure moet worden gehanteerd. Van de vier

omzendbrieven zijn er enkele bestemd voor het werk van de parketten en een aantal voor het werk van de politiediensten. Die brieven zijn uiteraard allemaal op elkaar afgestemd. De procedure is erin beschreven, evenals de in acht te nemen kenmerken, het optreden eens men kenmerken vaststelt en de opeenvolgende stappen. Het onderzoek verloopt namelijk in drie stappen: eerst de uitwendige kentekens, vervolgens de urinetest en ten slotte de bloedtest.

Uw tweede vraag verrast mij slechts gedeeltelijk omdat de vier omzendbrieven alle vier tegelijk in voege zijn getreden. Ze zijn alle vier verspreid op 20 december 2000. Ze waren dus alle vier voor 31 januari 2001 in werking.

Hoe komt het dan dat de minister voor Mobiliteit dat antwoord geeft? De reden voor haar vergissing kan vrij eenvoudig worden uitgelegd. Artikel 151 paragraaf 1 van de Grondwet bepaalt uitdrukkelijk dat het strafrechtelijk beleid tot de bevoegdheid van de minister van Justitie behoort. Degenen die op dat vlak handelen zijn dus de minister van Justitie en het college van de procureurs-generaal. Ik had de vier brieven tegelijkertijd verstuurd. Wellicht is mevrouw Durant ervan uitgegaan dat de twee brieven die ook op haar materies betrekking hebben, de enige twee waren die verspreid zouden zijn. Dat klopt niet. Ze zijn alle vier tegelijkertijd verspreid.

01.03 Jos Ansoms (CVP): Mijnheer de minister, de situatie wordt moeilijk te volgen. Inderdaad, wanneer de vice-eerste minister van deze regering op 31 januari in haar antwoord verklaart dat er nog twee rondzendbrieven moeten worden opgesteld en verzonden en dat zij daarbij wordt betrokken, dan mag toch worden aangenomen dat haar antwoord juist is. Welnu, ik wilde zekerheid omtrent mijn vermoeden dat beide rondzendbrieven niet zijn verschenen en daarom doorzocht ik alle verspreide stukken vanaf 31 januari, precies om die twee nieuwe circulaire omtrent deze materie te vinden. Uiteraard kostte dat heel wat tijd.

Het kan echter ook zijn dat, naar aanleiding van de nieuwe drugsnota en van het cannabisverhaal, de bedoeling van de vice-eerste minister erin bestond twee van de vier omzendbrieven van december te wijzigen om de zaken op elkaar af te stemmen, waarbij het gebruik van cannabis wordt toegelaten hetgeen uiteraard repercussies heeft op het opsporingsbeleid in het verkeer. In haar hoofd, gezien zij deel uitmaakt van Ecolo, ware dat trouwens logisch geweest, aangezien zij wellicht het stringente beleid dat u wenste voort te

zetten in continuïteit van het vorige beleid en gebaseerd op de wet van 1998, wenste te wijzigen omwille van de inconsequentie van het drugsbeleid dat erin bestaat dat enerzijds cannabis mag worden gebruikt, maar dat een persoon die onder invloed in het verkeer wordt betrapt tegen de lamp loopt omdat de effecten ervan kunnen worden vastgesteld.

Het feit dat de vice-eerste minister twee van de vier rondzendbrieven wou wijzigen is bijgevolg de andere logische verklaring die ik terzake kan vinden.

01.04 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer Ansoms, ik kan u geruststellen in die zin dat zulks nooit de bedoeling was van de vice-eerste minister en dat dit bovendien onmogelijk was aangezien zij anders zou zijn ingegaan tegen de bepalingen van artikel 151 van de Grondwet.

01.05 Jos Ansoms (CVP): Mevrouw de voorzitter, teneinde de ware toedracht van de zaak te kennen zullen wij de vice-eerste minister opnieuw ondervragen omtrent deze aangelegenheid.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 Question de M. Jacques Lefevre au ministre de la Justice sur "les effets de la répudiation de femmes marocaines en Belgique" (n° 4767)

02 Vraag van de heer Jacques Lefevre aan de minister van Justitie over de gevolgen van de verstoting van Marokkaanse vrouwen in België" (nr. 4767)

02.01 Jacques Lefevre (PSC): Madame la présidente, monsieur le ministre, chers collègues, dans certains pays islamiques, la répudiation des femmes est encore pratiquée. Heureusement, de moins en moins de pays sont concernés. Je me suis rendu il y a quelques jours en Tunisie et j'ai appris que la répudiation y était devenue illégale. Ce n'est pas encore le cas au Maroc où le code familial ne répond pas encore aux revendications légitimes des femmes.

Si, en Belgique, le terme "répudiée" ne figure heureusement plus sur les cartes d'identité comme c'était encore le cas il y a quelques années, une question de fond demeure: la Belgique peut-elle tolérer la répudiation comme une forme de divorce? A mon sens, c'est inacceptable.

Je m'interroge sur les effets du mécanisme de

répudiation reconnu au Maroc sur les couples marocains résidant en Belgique. En vertu de l'article 570 du Code judiciaire, une décision rendue à l'étranger ne peut être reconnue et appliquée en Belgique qu'à la condition notamment que les droits de la défense aient été respectés, que la décision soit reprise dans un document officiel et qu'elle ne soit pas contraire à l'ordre public international.

Je souhaiterais vous poser les questions suivantes, monsieur le ministre:

1. La répudiation des femmes marocaines est-elle régulièrement reconnue et appliquée en Belgique?
2. Dans l'affirmative, peut-on considérer que la condition du respect des droits de la défense est remplie dans le cadre d'une répudiation, institution par essence unilatérale?
3. Peut-on considérer que la répudiation est conforme à l'ordre public international dès lors que l'article 16 de la Convention sur l'élimination de toute forme de discrimination à l'égard des femmes, établie à New York le 18 décembre 1979 et ratifiée par la Belgique, exclut toute discrimination fondée sur le sexe dans la dissolution du mariage et que d'autres instruments internationaux s'opposent à toute forme de discrimination fondée sur le sexe?
4. Peut-on considérer la répudiation comme valide dès lors que l'article 48 du code familial marocain stipule que la répudiation doit avoir lieu dans le ressort territorial sur lequel se trouve le domicile conjugal alors que ce domicile se trouve précisément en Belgique?

02.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Madame la présidente, chers collègues, monsieur Lefevre, je peux aisément répondre à vos questions. Je ferai notamment référence aux interventions que j'ai faites, le 8 mars dernier, lors du Conseil des femmes francophones de Belgique au cours duquel cette problématique fut abordée.

Votre première question porte sur la reconnaissance des répudiations intervenues à l'étranger. Cette matière fait l'objet de circulaires émanant du ministère de la Justice, datées respectivement du 18 mars 1980, du 30 avril 1984 et du 27 avril 1994. La doctrine, la jurisprudence et les circulaires admettent qu'une répudiation peut être reconnue, même sans exequatur, de la même façon qu'un divorce, pour autant que les conditions de l'article 570 du Code judiciaire soient observées. Il convient de noter que si l'un des

conjoint est de nationalité belge, la répudiation ne sera pas reconnue, même si l'intéressé possède également la nationalité d'un Etat qui admet ce mode de dissolution du mariage. Ce dernier élément figure dans la circulaire du 27 avril 1994.

J'en arrive à votre deuxième question. Le respect des droits de la défense est, selon la jurisprudence, la condition essentielle d'une éventuelle reconnaissance de la répudiation. S'il y a reconnaissance, c'est que la juridiction ou l'autorité saisie a examiné attentivement la question et a estimé que ces droits étaient respectés.

Quant à votre troisième question, les cours et tribunaux examinent la problématique de la répudiation en tenant compte essentiellement du respect des droits de la défense. Toutefois, une partie de la jurisprudence soulève la question de la compatibilité ou non de la répudiation unilatérale avec l'ordre public international belge.

Au sein de cette partie de la jurisprudence, quelques jugements ont considéré que la répudiation n'est pas contraire en soi à l'ordre public international belge, alors que la plupart des décisions la considèrent comme incompatible avec cet ordre public international. Il convient de souligner que le Code de droit international privé en projet adopte, avec comme toile de fond la volonté de respecter plus d'égalité entre hommes et femmes, une attitude plus stricte à l'égard de la répudiation.

L'article 570, alinéa 2, 3° du Code judiciaire impose comme condition à la reconnaissance éventuelle d'une décision étrangère que la compétence du juge étranger ne soit pas fondée uniquement sur la nationalité du demandeur. L'article 48 de la *Mudawwana* (Code du statut personnel marocain) exige en effet l'intervention de deux *adouls* (notaires traditionnels) du ressort territorial dans lequel se trouve le domicile conjugal. C'est aux autorités marocaines qu'il appartient de déterminer si, à leurs yeux, cette condition de domicile est remplie. Il est indifférent à ce propos qu'au regard des autorités belges, le domicile conjugal soit situé en Belgique.

Voilà, madame la présidente, les réponses que je souhaitais donner à M. Lefevre.

Il va de soi que quand notre Code de droit international privé sera installé, les conditions que je viens de vous expliquer, ne seront plus prises en considération.

La **présidente**: Monsieur Lefevre, je suppose que la réponse du ministre n'a pas totalement apaisé vos inquiétudes.

02.03 Jacques Lefevre (PSC): Madame la présidente, monsieur le ministre, dans votre réponse, vous vous réferez à l'article 570. Mais cet article précise notamment que le droit de la défense doit être respecté. Or, je ne suis pas certain que les droits des femmes sont respectés en cas de répudiation.

Monsieur le ministre, puis-je vous suggérer, à l'occasion de contacts que vous pourriez avoir avec votre homologue marocain, de lui demander que soit respecté scrupuleusement l'article 48 de la *Mudawwana*, le Code du statut personnel marocain? Celui-ci ne peut d'ailleurs être appliqué que sur le territoire marocain. Il n'est donc pas valable en Belgique.

02.04 Marc Verwilghen, ministre: Madame la présidente, je voudrais faire deux remarques.

En ce qui concerne le respect de l'article 570, il existe une jurisprudence d'ailleurs soulignée par quelques arrêts de la Cour de cassation. Les choses sont donc suffisamment claires en la matière.

Quant à la question de savoir si nous pouvons convaincre les autorités marocaines de suivre, par exemple, notre Code de droit international privé, je vous rappelle que nous avons trouvé un accord à Bruxelles en vue de réunir nos experts dans le but de faire évoluer le droit international marocain dans le même sens que le nôtre.

Ces contacts ont été établis. M. Azziman a marqué sa volonté de suivre notre point de vue en la matière. Pour notre part, nous tentons de clôturer le débat relatif à l'établissement de notre Code international de droit privé. Lorsque nous en disposerons, nous serons mieux armés pour convaincre les Marocains d'évoluer dans notre direction. Mais je répète qu'il existe une volonté des Marocains dans ce sens. Il faut savoir que M. Azziman, qui a été formé en France, est fort attaché au respect des principes du Code international privé qui sont d'ailleurs appliqués dans son pays. Le problème réside dans le fait qu'il existe au Maroc un ministre responsable des cultes. M. Azziman doit donc tenter de convaincre les autorités marocaines de suivre les principes qui sont les nôtres.

La **présidente**: Monsieur le ministre, pourriez-vous me dire si la répudiation est ressentie aussi

durement par les femmes marocaines qui vivent au Maroc que par celles qui vivent chez nous? La répudiation est-elle considérée là-bas comme un divorce? Les femmes acceptent-elles cet état de chose?

02.05 Marc Verwilghen, ministre: Lorsque j'ai visité le Conseil des femmes francophones, j'ai pu me rendre compte que même les habitantes de ces pays ont tout à fait les mêmes objections que nous avons ici.

La **présidente**: Il est répugnant d'être répudiée. C'est terrible. J'imagine ce que cela pourrait me faire si nous étions répudiées de la sorte...

02.06 Marc Verwilghen, ministre: Personnellement, je ne le ferais pas. Mais il est vrai que l'acte de répudiation est un acte qui pèse lourd sur ces femmes et lorsqu'elles décrivent cette situation, elles font part du même sentiment que celui de l'ensemble des femmes en Afrique.

02.07 Jacques Lefevre (PSC): Si j'ai fait référence à la Tunisie, c'est parce qu'il y a peu de temps, ils ont réussi à la supprimer également contre la volonté des religieux. Le gouvernement est devenu un peu plus moderne et a réussi à la supprimer.

Dans le Coran, un homme est autorisé à avoir quatre femmes, mais les Tunisiens précisent bien que dans la deuxième phrase du Coran, il est précisé que l'homme qui a quatre femmes doit les traiter de manière égale. Ils reconnaissent que cela est impossible. Pour cette raison, ils n'en prennent qu'une. Ils peuvent aussi interpréter cette phrase du Coran de façon un peu plus moderne, comme nous le faisons avec la Bible. Les Marocains devraient s'inspirer de ce qui a été fait en Tunisie et faire un petit effort dans ce sens.

02.08 Marc Verwilghen, ministre: C'est un peu comme Henri VIII lorsqu'il voyait ses six femmes; il disait toujours: «Cela ne va pas durer longtemps.»

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De vraag nr. 4845 van de heer Lode Vanoost wordt naar een latere datum verschoven.

03 Vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "het uitblijven van de benoeming van de adjunct-administrateur generaal van de Staatsveiligheid" (nr. 4846)

03 Question de M. Tony Van Parys au ministre

de la Justice sur "l'absence de nomination de l'administrateur général adjoint de la Sûreté de l'Etat" (n° 4846)

03.01 Tony Van Parys (CVP): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb een vraag gesteld die op dat ogenblik actueel was, in die zin dat bedoelde adjunct-administrateur er toen nog niet was. De dag na het indienen van mijn vraag werd in het Belgisch Staatsblad een koninklijk besluit gepubliceerd waardoor een adjunct-administrateur generaal bij de Veiligheid van de Staat werd benoemd. Met uw goedvinden pas ik mijn vraag dan enigszins aan.

Waarom heeft het een jaar geduurd vooraleer een adjunct-administrateur generaal van de Veiligheid van de Staat werd benoemd? Reeds bij koninklijk besluit van 6 juni 2000 werd immers mevrouw Timmermans benoemd en het heeft dus bijna dag op dag een jaar geduurd eer de vacature werd ingevuld.

Door zo lang te wachten is inmiddels het koninklijk besluit verschenen houdende de oprichting van de federale overheidsdienst Justitie. Vermits deze benoeming gebeurt op het ogenblik dat de federale overheid Justitie een feit wordt via het koninklijk besluit van 23 mei 2001, gepubliceerd op 29 mei 2001, leidt dat dan niet tot een probleem? Ik bedoel dat die benoeming op dat ogenblik moet passen in het nieuwe geheel. Ik stel deze vraag omdat ik het helemaal niet weet. Als ik dat koninklijk besluit bekijk stel ik vast dat de Veiligheid van de Staat onder het rechtstreeks gezag van de minister van Justitie komt. Deze evolutie verontrust mij, omdat wij reeds een gelijkaardige vaststelling hebben gedaan bij de oprichting van het federaal parket. Wij lijken te evolueren naar een situatie waarin belangrijke diensten van Justitie onder het politiek gezag van de minister van Justitie komen. Deze evolutie is voor mij niet goed en is zeker te volgen. Vermits het koninklijk besluit er nu is, is er dan niet een of andere assessmentprocedure nodig om dergelijke benoemingen te doen? Oneerbiedig uitgedrukt: voor de eerste de beste zonechef is nu dergelijk assessment nodig. Alle steden en gemeenten zijn daarmee bezig. Voor de adjunct-administrateur generaal van de Veiligheid van de Staat is dat niet nodig. Ik neem aan dat dit in het verleden zo was en dat men dit had kunnen vermijden door de vacature vlug in te vullen, maar nu de federale overheidsdienst Justitie er is, moet men dan geen rekening houden met de beslissing inzake de objectivering? Is het niet zo dat ingevolge de oprichting van de federale overheidsdienst Justitie de aanduiding van de adjunct-administrateur

generaal afhankelijk moet worden gemaakt van een of andere assessmentprocedure?

Ik heb nog een laatste vraag naar aanleiding van de recente benoeming. Ik heb vastgesteld dat een advocaat werd benoemd tot adjunct-administrateur generaal van de Veiligheid van de Staat, als ik mij niet vergis. Op welke wijze voldoet de benoemde in kwestie aan het profiel?

Beschikt degene die wordt benoemd over de nodige ervaring inzake contraspionage en terrorisme? Ondergeschikt hieraan wou ik nog graag het volgende weten. In het verleden werd meestal een magistraat aangesteld als adjunct van de administrateur-generaal van de Veiligheid van de Staat. Welnu, ware het niet aangewezen om een magistraat van het Openbaar Ministerie aan te duiden omwille van de onafhankelijkheid van de functie? Dit heeft uiteraard niets met de persoon zelf te maken, maar is slechts een kwestie van organisatie.

Mevrouw de voorzitter, tot hier mijn enigszins aangepaste vraag. Ik wens mij hiervoor te verontschuldigen, maar de evolutie in dit dossier dwong mij ertoe mijn vraag in een ander daglicht te stellen.

03.02 Minister Marc Verwilghen: Mevrouw de voorzitter, collega's, er werd mij een aangepaste vraag gesteld, wat begrijpelijk is gezien het koninklijk besluit dateert van 31 mei 2001 en precies op dezelfde dag werd gepubliceerd als de vraag van de heer Van Parys.

Alvorens de vraag te beantwoorden wens ik mede te delen dat terzake de gebruikelijke procedure werd gevolgd. Er verliep weliswaar wat tijd alvorens de adjunct-administrateur werd aangeduid. Op uitdrukkelijk verzoek van de huidige administrateur-generaal, mevrouw Timmermans, werd de vacature open verklaard en afgewerkt, ondanks het feit dat de werkzaamheden omtrent de Copernicus-akkoorden volop aan de gang zijn.

Trouwens in de FOD-justitie zoals gepubliceerd op 23 mei, is uitdrukkelijk bepaald dat er twee uitzonderingen bestaan, met name de diensten strafrechtelijk beleid en Veiligheid van de Staat.

De benoeming is gebaseerd op basis van een profiel en de verstrekte adviezen omtrent de betrokkene, de heer Buysse, zijn uitstekend. In die omstandigheden moet de keuze van een advocaat niet per definitie worden uitgelegd als een eventueel gebrek aan onafhankelijkheid;

integendeel, advocaten kunnen de nodige onafhankelijkheid opbrengen. Uiteraard is het thans aan de heer Buysse om te bewijzen dat terecht in hem vertrouwen werd gesteld.

Op basis van de adviezen en van alle gegevens die ik in het dossier aantrof, zijn volgens mij in deze aangelegenheid alle elementen verenigd om ervan uit te gaan dat betrokkene over de nodige kwaliteiten beschikt om deze functie naar behoren te vervullen.

03.03 Tony Van Parys (CVP): Mijnheer de minister, uw antwoord roept bij mij nog volgende bedenkingen op.

Ik begrijp waarom terzake de oude procedure werd gevolgd. Wat evenwel opvalt is dat, blijkbaar ingevolge het nieuwe besluit inzake de oprichting van de overheidsdienst Justitie, zelfs in de nieuwe procedure voor de diensten strafrechtelijk beleid en Veiligheid van de Staat, niet wordt voorzien in een specifieke procedure voor de aanwerving. Er is bijvoorbeeld geen assessment vereist voor de aanduiding van de administrateur-generaal of de adjunct-administrateur-generaal van de Veiligheid van de Staat, noch voor diegene die de leiding heeft over de dienst strafrechtelijk beleid. Dat verbaast mij omdat, gezien men terzake het hanteren van objectieve criteria nastreeft, er geen aanleiding bestaat om deze twee diensten als uitzonderlijk te beschouwen ten opzichte van de andere diensten in Justitie, zoals de federale overheidsdienst Justitie en de diensten die bestaan binnen de rechtelijke organisatie.

Het lijkt mij niet evident dat deze diensten rechtstreeks onder het gezag van de minister van Justitie ressorteren en dat in deze zaak geen assessmentprocedure wordt gepland.

Tot slot wil ik het volgende zeggen in verband met het aanduiden van een advocaat als adjunct-administrateur generaal van de Veiligheid van de Staat.

De minister verklaart dat er geen enkel probleem is en dat de kandidaat voldoet aan het profiel. Hij heeft inderdaad voldoende ervaring in contraspionage en terrorisme, maar als dit de ervaring van een advocaat is, kan er toch wel een probleem rijzen. Als hij die ervaring als advocaat heeft opgedaan, is hij ervaren in de verdediging van mensen die met deze materie werden geconfronteerd en zou een probleem van onafhankelijkheid kunnen rijzen, tenzij u mij vertelt dat er op dat vlak geen probleem is. Als een advocaat ervaring heeft in contraspionage en

terrorisme, dan heeft hij die ervaring opgedaan als advocaat van – veronderstel ik – betrokkenen. Het is niet evident dat de man die op een bepaald ogenblik mensen uit het milieu van het terrorisme en de contraspionage heeft verdedigd, nadien adjunct-administrateur generaal van de Veiligheid van de Staat zou worden. Ik heb het niet over de persoon, maar over het principe. Hoe kan een advocaat ervaring in deze materie opdoen, dan wel via de verdediging van mensen die tot dat milieu behoren? Ik zou daarover door de minister van Justitie willen worden gerustgesteld om te voorkomen dat iemand die mensen uit dat milieu heeft verdedigd, een leidende functie in de Veiligheid van de Staat zou krijgen.

03.04 Minister Marc Verwilghen: Mevrouw de voorzitter, ik heb nog een opmerking.

Men mag natuurlijk niet vergeten dat er, naast de dienst Strafrechtelijk Beleid of de Veiligheid van de Staat, nog andere kanalen zijn om controles uit te voeren. Ik verwijs naar de nauwe samenwerking van de dienst Strafrechtelijk Beleid met het college van procureurs-generaal en diensten zoals de Veiligheid van de Staat, die in de comités die in het Parlement zijn opgericht, aan controle onderworpen zijn en blijven.

De advocaat zou alleen maar ervaring kunnen opdoen als hij zaken bepleit van mensen die misdrijven hebben gepleegd. Ik ben het daar om twee redenen hoegenaamd niet mee eens.

Ten eerste, een advocaat kan ook in opdracht van de overheid advies verlenen in deze zaken. Het is dus niet al pleitend dat men noodzakelijkerwijze ervaring opdoet. Dat kan ook in de adviesverlening en het onderzoek van het dossier gebeuren.

Ten tweede, men kan op bepaalde ogenblikken bepaalde diensten van de overheid als raadsman bijstaan, waardoor men evengoed ervaring kan opdoen. Het is dus niet noodzakelijk aan de negatieve kant van de barrière dat men de ervaring krijgt.

Ik heb het argument dat de stropers soms de beste boswachters zijn niet gebruikt omdat dat terzake niet dienend is.

03.05 Tony Van Parys (CVP): Mevrouw de voorzitter, kan de minister mij dan geruststellen dat in deze zaak de ervaring en het profiel is gebaseerd op ervaring als raadsman van diensten die deze materie volgen en dat de man in kwestie geen dossiers heeft verdedigd waarbij mensen uit

de wereld van de contraspionage en het terrorisme waren betrokken?

03.06 Minister **Marc Verwilghen**: Dat kan ik bevestigen.

03.07 **Tony Van Parys** (CVP): Dat is een wereld van verschil.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 **Samengevoegde vragen van**

- de heer **Tony Van Parys** aan de minister van Justitie over "het benoemingsconflict met de Hoge Raad voor de Justitie" (nr. 4851)

- de heer **Geert Bourgeois** aan de minister van Justitie over "de tweede weigering van de minister van een voordracht door de Hoge Raad voor de Justitie" (nr. 4892)

04 **Questions jointes de**

- M. **Tony Van Parys** au ministre de la Justice sur "le conflit qui l'oppose au Conseil supérieur de la Justice à propos de nominations" (n° 4851)

- M. **Geert Bourgeois** au ministre de la Justice sur "le deuxième refus du ministre concernant le candidat présenté par le Conseil supérieur de la Justice" (n° 4892)

04.01 **Tony Van Parys** (CVP): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vorige week heeft de pers melding gemaakt van een benoemingsconflict tussen de minister van Justitie en de Hoge Raad voor de Justitie. Op basis van het persbericht zou de aanleiding van dit conflict het feit zijn geweest dat de minister van Justitie de benoeming van een kandidaat voor het ambt van voorzitter van de rechtbank van koophandel te Turnhout, die door de Hoge Raad voor de Justitie was voorgedragen, tot twee keer toe zou hebben geweigerd.

Deze dubbele weigering is een incident an sich. Dat men er het conflict met de Hoge Raad aan koppelt is een tweede element van de problematiek die ik de minister voorleg. Via de diensten van de commissie voor de Justitie hebben we een paar dagen later een document ontvangen inzake de activiteiten van de Hoge Raad voor de Justitie. Uit dit document blijkt tot twee maal toe dat de weigering om een kandidaat te benoemen geen alleenstaand feit is. Uit het document blijkt dat de minister van Justitie reeds 8 maal een met redenen omklede weigering heeft opgesteld ten aanzien van voordrachten van de Hoge Raad. 8 maal op 45 benoemingen. Dit betekent dat de minister in 18% van de gevallen

zou hebben geweigerd de kandidaat van de Hoge Raad voor te dragen. Het is leuk te wijzen op het verschil tussen het Nederlandstalig en het Franstalig landsgedeelte. In het Franstalig landsgedeelte werden 4 van de 16 benoemingen geweigerd of 25%. Van de 29 Nederlandstaligen heeft de minister 4 maal de kandidaat geweigerd.

Dit sluit aan bij een ander element van spanning tussen de Hoge Raad en de minister. Belangrijke adviezen van de Hoge Raad worden niet opgevolgd. Denken we aan het advies over het federaal parket en het advies betreffende het wetsontwerp op de algemene vergadering van de vrederechters en de politierechters. De Hoge Raad bracht een negatief advies uit over het amendement van de regering dat niet onmiddellijk betrekking had op de oorspronkelijke doelstelling van het wetsontwerp.

Mijnheer de minister, kunt u de dubbele weigering van de kandidaat verantwoorden? Op welke criteria hebt u zich gebaseerd? Wordt de functie van de Hoge Raad voor de Justitie, uw inziens, niet ondermijnd als u geregeld de voordrachten niet volgt en de adviezen negeert? Zijn deze weigering en het naast zich neerleggen van adviezen geen oorzaak van de conflictsituatie en de spanningen tussen u en de Hoge Raad?

De pers maakt gewag van een wetgevend initiatief met betrekking tot de bevoegdheden van de Hoge Raad waarbij de voordrachtbevoegdheid van de raad zou worden aangepast. Wat bent u van plan met deze wetswijziging? Werd terzake overleg gepleegd met de Hoge Raad?

04.02 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, samen met de heer Vandeurzen had ik reeds het genoegen u op 24 april 2001 over deze problematiek te ondervragen. U hebt geantwoord op een aantal vragen die waren gerezen naar aanleiding van de weigering van de voordrachten van de Hoge Raad. We hebben gepeild naar de redenen van uw houding en naar de graad van motivering van de adviezen en documenten die u worden voorgelegd. Een andere vraag had betrekking op een eerste evaluatie van de wetgeving.

Mijnheer de minister, de pers maakt opnieuw gewag van problemen en heeft het over een aanvaring tussen de minister en de Hoge Raad. Concreet heeft de aanvaring betrekking op de aanwijzing tot voorzitter van de rechtbank van koophandel in Turnhout.

De kandidaat werd na uw eerste weigering voor de tweede keer voorgedragen door de Hoge Raad en opnieuw niet benoemd. Ik denk dat het wenselijk is dat wij als parlementsleden antwoord krijgen op een aantal vragen hierover.

Mijn eerste vraag peilt naar uw motivatie. Was het niet de beste kandidaat die voorgedragen werd? Klopt het persbericht waarin een medewerker van u stelt dat de Hoge Raad onvoldoende de andere kandidaatstelling heeft afgewogen en bijna uitsluitend voortgegaan is op de positieve adviezen voor één bepaalde kandidaat?

Klopt het dat uw kabinetsmedewerker, die met die problematiek belast was, op dat moment niet wist dat de Hoge Raad kon volharden en zodoende ook bij een tweede beurt dezelfde kandidaat kon voordragen?

Ten tweede heb ik ondertussen op 11 juni een document ontvangen van de Hoge Raad voor de Justitie met als titel "Informatie over de activiteiten van de Hoge Raad voor de Justitie" waaruit blijkt, maar voor mij is het een beetje onduidelijk, dat u tot nu toe 8 voordrachten hebt geweigerd: 4 Franstalige voordrachten door de Commission de nomination et de désignation en 4 Nederlandstalige voordrachten door de Benoemings- en Aanwijzingscommissie. De voetnoot daarbij maakt het weer onduidelijk, want daarin wordt uitsluitend melding gemaakt van de vier weigeringen met betrekking tot voordrachten door de BAC.

Als het document van de Hoge Raad juist is, dan betreft het hier een zeer hoog percentage. Aan Franstalige kant weigert u 1 voordracht op vier. Klopt de situatie op 20 april 2001 van acht weigeringen tot nu toe en hoeveel voordrachten daarvan hebt u reeds voor een tweede maal geweigerd?

Mijn derde vraag gaat over de wetswijziging die u hebt aangekondigd in antwoord op mijn vraag. U hebt toen gezegd dat u al adviezen in uw bezit had van de Hoge Raad voor de Justitie, van uw eigen administratie en van het Hof van Cassatie. Ik heb toen gevraagd om kennis te krijgen van die adviezen omdat ik vind dat wij als wetgever daarbij betrokken mogen worden. Ik heb nog niet het genoegen gehad om die adviezen binnen te krijgen en vandaar mijn vraag. Waarop slaan die adviezen en in welke richting denkt u?

U hebt toen specifiek op mijn vraag geantwoord dat de voordrachten die u krijgt – en die de basis vormen voor de beslissingen van de Hoge Raad –

matig tot grondig gemotiveerd zijn. U hebt er zich over beklaagd dat uw omzendbrief met als doel om over het hele land uniforme adviezen binnen te krijgen, onvoldoende wordt opgevolgd. Is dit een van de elementen die u bij wetswijziging zou willen regelen of zijn er nog zaken waaraan u denkt?

04.03 Minister **Marc Verwilghen**: Mevrouw de voorzitter, collega's, bij de lezing van de vraag die collega Van Parys mij stelt, is het voor mij duidelijk dat die vraag geïnspireerd is door het persartikel van 5 juni. In de vraagstelling van collega Van Parys – in tegenstelling tot de vraagstelling van collega Bourgeois – wordt de terminologie van het persartikel zelf integraal overgenomen.

Ik betreur dat de journalist niet meer kritische zin aan de dag heeft gelegd om de waarheid te achterhalen. Indien hij mijn kabinet had gecontacteerd, dan waren vele gestelde vaststellingen volkomen overbodig geweest.

Ik betreur eveneens dat collega Van Parys niet meer kritische zin aan de dag heeft gelegd en het artikel zonder meer als waar overneemt.

Vooraf wil ik zeer duidelijk stellen dat het bureau van de Hoge Raad voor de Justitie zich uitdrukkelijk gedistantieerd heeft van het persartikel. Ik betreur het dat de sensatiezucht het hier gehaald heeft. Volgens het Reglement van de Kamer, mevrouw de voorzitter, worden geen vragen gesteld over individuele gevallen terwijl in die vraag onomwonden sprake is van het voorzitterschap van de rechtbank van Turnhout en de afweging van de kandidaturen.

Indien de waarheid haar rechten heeft, moet ik met betrekking tot dit persartikel toch iets zeggen over dit specifieke geval en moet ik mijn beslissing verantwoorden.

Artikel 259ter, § 5, van het Gerechtelijk Wetboek kent uitdrukkelijk de bevoegdheid aan de Koning toe om een voordracht van de Hoge Raad van de Justitie te aanvaarden of te weigeren. Dat is min of meer het logische gevolg van de politieke verantwoordelijkheid van de minister van Justitie voor de voordracht die hij aan de Koning doet. De parlementaire werkzaamheden liegen er niet om. Ik citeer uit de Parlementaire Handelingen, bladzijde 72: "De minister blijft echter politiek verantwoordelijk voor de benoeming en moet derhalve het recht hebben een kandidaat niet te benoemen. De uitoefening van dat elementaire recht mag dus niet tot een aanvaring leiden". Zo heeft de journalist het genoemd. "Er kan enkel

sprake zijn van een meningsverschil. Desgevallend zal de Raad van State daar verder over oordelen. Als de minister weigert, moet hij dat ook gemotiveerd doen, met alle gevolgen daaraan verbonden.”

In geval van een eerste weigering van de minister heeft de wet het over een nieuwe voordracht door de Hoge Raad. In een eerste toepassing van deze wet gebiedt de elementaire zorgvuldigheid om de juiste draagwijdte van het begrip “een nieuwe voordracht” te achterhalen. Ik citeer opnieuw uit de Parlementaire Handelingen, want die zijn niet altijd verhelderend. De wettekst als zodanig regelt dit probleem niet zwart op wit met elke uitsluiting van discussie. Op bladzijde 72 staat wat volgt: “Artikel 253 § 5, tweede lid bepaalt dat als binnen de voorgeschreven termijn, 15 dagen, geen nieuwe voordracht wordt gedaan, uit het eerste kan worden afgeleid dat het om een nieuwe kandidaat moet gaan.” Elders in de Parlementaire Handelingen leest men bijna het tegenovergestelde: “Geeft de benoemingscommissie geen gevolg aan dit verzoek, hetgeen kan betekenen dat zij van mening is dat alleen de door haar voorgestelde kandidaat geschikt is, dan wordt een nieuwe oproep tot de kandidaten gepubliceerd.” Daaruit moet u afleiden dat dezelfde kandidaat ook een tweede maal kan worden voorgedragen.

Zowel mijn kabinet als ikzelf hebben als stelregel aangenomen wat op een andere plaats in de Parlementaire Handelingen is weergegeven: “Er zijn drie mogelijkheden. De commissie aanvaardt de motivering van de Koning en draagt een nieuwe kandidaat voor. De commissie aanvaardt de motivering van de Koning niet en handhaaft haar kandidaat, waarbij ze antwoordt op de motivering van de Koning. De commissie aanvaardt de motivering van de Koning, maar draagt geen nieuwe kandidaat voor”. De toenmalige eerste minister – dat staat ook in dat verslag – bevestigde dat op het achtpartijen-overleg de drie hypothesen werden beoogd. De afspraak was dat de Hoge Raad zijn kandidaat ook zou kunnen handhaven. Wij wisten dit, maar het staat niet uitdrukkelijk in de wet. Hieraan zal dus moeten worden gewerkt.

Uit het onderzoek is gebleken dat er geen tweede weigering geweest omdat dezelfde kandidaat een tweede maal werd voorgedragen.

Ik wil even op de grond van de zaak ingaan. Iedere weigering van een voordracht moet worden gemotiveerd, objectief en op basis van de motieven die in het dossier zijn opgenomen.

Waarom de journalist hier vermeld heeft dat het matig tot niet gemotiveerd is gebeurd, is mij nog altijd een raadsel. Iedere beslissing tot aanvaarding of weigering van een voordracht, wordt door mij uitgebreid overwogen. De verantwoording komt alleen mezelf toe. Het is ongepast gewag te maken van verklaringen die enige andere persoon, die er nooit geweest is, zou hebben afgelegd.

Ik ben me er ten zeerste van bewust dat aan een tweede weigering zware gevolgen verbonden zijn. Meer bepaald gaat het om een belangrijke vertraging bij de opvulling van de vacature. Tot een weigering wordt dan ook met de grootste omzichtigheid besloten en enkel en alleen om de meest geschikte kandidaat op de juiste plaats benoemd te zien.

Laat me even in detail treden van de zaak die ons bezighoudt.

Het lijkt me niet verantwoord dat een magistraat voorzitter zou worden van een rechtbank van Koophandel, als hij dat mandaat zou moeten combineren met het instuderen of hernemen van de materie die er wordt behandeld. Die materie is de laatste jaren overigens belangrijk gewijzigd omtrent het handelsrecht. Als voorbeeld geef ik het faillissement of het concordaat, waarin spectaculaire wijzigingen plaatsvonden. Die magistraat heeft de laatste tien jaren niet meer met die materie gewerkt. Bovendien is hij op bijna pensioengerechtigde leeftijd gekomen. In de afweging met andere kandidaturen, onder meer de kandidatuur van een magistraat met zeer gunstige evaluatie en gespecialiseerd in het handelsrecht, komt de voordracht van de benoemingscommissie mij niet verantwoord voor. Men zal daarbij ook rekening moeten houden met de begrijpelijke ontgoocheling die zich bij die persoon zou kunnen voordoen wanneer hij zijn werk zal moeten voortzetten zonder het mandaat te bekomen. Die werkwijze zou het meest aangewezen zijn als men de rechtbanken wil zien disfunctioneren. De genoemde magistraat is niet de kandidatuur die ik wil volgen. Voor mij primeert enkel de geschiktheid van de kandidaat en het belang van de goede werking van de justitie. Dat is het enige waarover ik me bekommer. Het stemt tot nadenken als men iemand met een lange ervaring binnen die rechtbank, die al een mandaatfunctie bekleedt en die het predikaat ‘zeer gunstig’ meekrijgt, moet afwegen tegenover iemand die in de laatste tien jaren met die materie hoegenaamd niet vertrouwd is geweest omdat hij in een totaal andere branche van het recht werkt.

Ten slotte geef ik een globaal overzicht van de voordrachten en de weigeringen. Tot op heden, 11 juni 2001, zijn honderd vijfenveertig voordrachten door de Hoge Raad gedaan. Vijfentachtig van die voordrachten leidden tot op heden tot een benoeming of een aanwijzing. Veertig voordrachten zijn nog niet afgehandeld. Twintig voordrachten werden niet door mijzelf gevolgd. Daarvoor zijn er verschillende redenen. Drie voordrachten konden niet gebeuren aangezien de voorgedragen kandidaten niet in de wettelijke voorwaarden verkeerden. Ik vind het belangrijk om dat op te merken. Ik heb dat gezien, dus ook anderen zouden dat moeten zien.

Elf voordrachten werden niet gevolgd aangezien de voorgedragen kandidaten ondertussen in andere vacatures via de geëigende procedures zijn benoemd. Dat lijkt me normaal in een overgangperiode.

Eén voordracht is niet gevolgd omdat de plaats ingevolge een vernietiging van een benoeming door de Raad van State moest worden geannuleerd.

Vijf voordrachten zijn niet gevolgd omdat ikzelf van oordeel was dat niet de beste kandidaat werd voorgedragen of omdat het niet opportuun was de voorgedragen kandidaat aan de Koning voor te stellen.

Mijnheer Bourgeois, graag wil ik uw specifieke vragen beantwoorden. Op uw tweede punt kan ik antwoorden dat op dit ogenblik geen andere voordrachten voor een tweede maal zijn geweigerd buiten de voordrachten die het voorwerp van de vraag zijn geweest.

Bij uw derde punt kan ik melden dat de wet van 22 december 1998 op verscheidene plaatsen zou moeten worden herzien. Verschillende instanties hebben mij daartoe verzocht, zoals het Hof van Cassatie, de Hoge Raad voor de Justitie met welke ik een regelmatig contact heb, en ten slotte op initiatief van het kabinet en de administratie van Justitie.

Ik geef enkele punten waarop de herziening zou moeten worden doorgevoerd.

Ten eerste, de mogelijkheid voor de Hoge Raad om een beroep te doen op ondersteuning voor het afnemen van de examens. Men moet tot een systeem komen waarbij de leden van de Hoge Raad niet uitsluitend voor het afnemen van een examen worden gemobiliseerd.

Ten tweede moet in een speedprocedure worden voorzien bij dringende adviesverlening.

Ten derde, de schorsing van de termijn van 15 juli tot 15 augustus in het verloop van de benoemingsprocedure wegens de materiële onmogelijkheid om tijdens de vakantieperiodes de dossiers tijdig af te werken. De Hoge Raad voor de Justitie zou in die periode zelfs niet in voldoende aantal aanwezig zijn om beslissingen te nemen, wat tot mogelijke gevolgen leidt.

Ten vierde, een regeling voor het verhoor van kandidaten moet worden uitgewerkt. Het lijkt me belangrijk dat daarover regels worden vastgelegd.

Ten vijfde, een termijn moet worden vastgesteld teneinde magistraten te beletten na een benoeming te hebben bekomen, zich onmiddellijk opnieuw kandidaat te stellen voor andere benoemingen, waardoor de continuïteit van de jurisdictie in het gedrang komt en dezelfde plaatsen op zeer korte termijn opnieuw vacant moeten worden verklaard.

Ten zesde, een aantal onduidelijkheden in het algemeen moeten worden weggewerkt. Zowel het Hof van Cassatie, de Hoge Raad voor de Justitie als de administratie hebben daartoe een aantal voorstellen gedaan. De voorstellen zitten nu in een eindfase. Het is de bedoeling om daarna, op basis van een interkabinettenwerkgroep, het geheel naar voor te brengen om die aanpassingen zo spoedig mogelijk door te voeren.

Mevrouw de voorzitter, ik heb zonet geprobeerd een duidelijk antwoord te geven op de gestelde vragen. Ik geef me er rekenschap van dat het voor een van de dossiers haast om een individueel dossier gaat. Ik heb aan de collega's willen verduidelijken op welk motief ik me precies heb gebaseerd om tot die tweede weigering over te gaan.

04.04 Tony Van Parys (CVP): Mevrouw de voorzitter, ik wil het volgende nog even toevoegen aan de problematiek.

Het zal wel weer de fout van de pers zijn maar er blijkt wel degelijk een tweede weigering te zijn geweest op de voordracht van de voorzitter van de rechtbank van koophandel in Turnhout. Dit werd nog versterkt door de gegevens die ons werden bezorgd inzake de met redenen omklede weigering vanwege de Hoge Raad.

Ik meen dat twee dingen van belang zijn. De oprichting van de Hoge Raad voor de Justitie was

een heel belangrijk element in de depolitisering van de benoemingen en bevorderingen. We moeten dit ook als dusdanig respecteren om te voorkomen dat deze instantie haar oorspronkelijke functie niet langer zou kunnen vervullen.

Het lijkt mij ook belangrijk dat wij structurele spanningsvelden tussen de Hoge Raad en de minister van Justitie moeten voorkomen. Om die reden moet het Parlement in deze aangelegenheden zijn rol kunnen spelen. Wij kunnen trouwens enkel de minister van Justitie ondervragen omdat wij ons niet rechtstreeks tot de Hoge Raad voor de Justitie kunnen wenden. Het statuut van de Hoge Raad verhindert dit.

Ik neem akte van de wetswijzigingen die er aankomen. Ik meen dat het belangrijk is dat het Parlement terzake wordt geïnformeerd. De specifieke situatie van de Hoge Raad zorgt ervoor dat er weliswaar overleg kan plaatsvinden tussen de minister en de Hoge Raad terwijl het Parlement in deze fase niet betrokken wordt. Aangezien de Hoge Raad is totstandgekomen dankzij een kamerbrede meerderheid lijkt het mij belangrijk dat het Parlement zou worden betrokken bij het overleg dat terzake zal plaatsvinden. Op die manier kan men komen tot een wettelijke regeling die de Hoge Raad in zijn eigen functie respecteert en bevestigt. Als er enige aanleiding bestaat om de wetgeving te verfijnen, kunnen vervolgens de nodige initiatieven worden genomen.

04.05 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord. Ik heb nog een paar bedenkingen en wens ook een paar verduidelijkingen.

Ten eerste, uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat dezelfde kandidaat een tweede maal kon worden voorgedragen. U hebt wellicht gelijk dat de wet zelf niet zo duidelijk is, maar ik denk dat het geheel van wat u voorlas en de bedoeling van de octopuspartners destijds in die zin gingen.

Ten tweede, moge het duidelijk zijn dat ik van bij het begin voorstander van de politieke verantwoordelijkheid was en zelfs verder wou gaan. Ik ben het met u eens – het is de bedoeling van de wet – dat de eindverantwoordelijkheid bij de minister berust. Dit is een politieke verantwoordelijkheid. Ik zou u anders zelfs niet kunnen interpellieren. Als u gebonden zou zijn door wat de Hoge Raad voordraagt, houdt het verhaal hier op. In een parlementaire democratie speelt elk zijn rol en wij kunnen de minister hierover inderdaad interpellieren. Natuurlijk ontslaat dit u niet van uw motivatieplicht als u de

voordracht niet volgt. Uit uw antwoord leid ik af dat u daarvoor de nodige inspanningen doet. Ik zal het niet over de individuele zaak hebben; ik heb uw motivatie begrepen. Natuurlijk houdt dit ook verband met het te paard zitten van de functie van een mandaathouder. Als dat iemand zou zijn die uitsluitend een mandaat heeft, uitsluitend een manager is, zou uw motivatie wellicht niet kloppen of toch veel minder. Daar ga ik echter niet op in.

Ik zou van u nog wel graag een verduidelijking krijgen. Op 24 april 2001 en nu opnieuw hebt u gezegd dat u vijf voorgedragen kandidaten niet voor benoeming hebt aanvaard omdat u hen niet de meest geschikte of bekwaamste vond, maar u gebruikte ook het woord "opportuun". Daar heb ik het moeilijk mee. De wet, de Grondwet zelfs, zegt dat het uitsluitend gaat om bekwaamheid en geschiktheid van de kandidaten. Voegt u daar dan een opportuniteitsoordeel aan toe dat afwijkt van die twee criteria? Misschien bedoelt u daar niks anders mee, maar ik kreeg toch graag verduidelijking. Bij mij roept dit immers vragen op.

Ten derde, blijkbaar is de informatie die wij en de pers van de Hoge Raad kregen, niet juist. U zegt dat er tot op heden in feite nog maar vijf weigeringen zijn, op veertig benoemingen. De twintig die niet werden gevolgd, berustten op andere redenen: als men ondertussen elders benoemd is, is er natuurlijk geen sprake van weigering. Vijf op veertig dus, of een achtste, of 12,5%.

Ten vierde, ik heb genoteerd waaraan u denkt bij een wetswijziging. Mij lijkt dat zinnig. Wel wil ik uw aandacht vragen voor het punt dat ik vorige keer heb aangeraakt en nu opnieuw: de uniformiteit en grondigheid van de adviezen van de rechterlijke orde en van de balie. Een pijnpunt is blijkbaar dat u met een rondzendbrief oproept om uniforme, even diepgaande adviezen te krijgen. De vorige keer hebt u gezegd, althans impliciet, dat die rondzendbrief niet werd gevolgd. Als dat nog zo is – dat zou ik graag weten – lijkt het mij wenselijk dit ook in de wet op te nemen, zodat over het hele land bij voordrachten dezelfde kwaliteitsgaranties worden geboden.

04.06 Minister Marc Verwilghen: Ik zou graag enkele korte bedenkingen willen koppelen aan de vraagstelling. Het is geen kwestie van een schuldige aan te duiden. Men mag weten dat er een tweede weigering is en men mag daarover berichten, maar het mag niet voorgesteld worden als een aanvaring met de betrokkene. Daarom heb ik ook in het begin met zoveel stelligheid gezegd dat het bureau van de Hoge Raad voor de

Justitie uitdrukkelijk afstand neemt en zich distantieert van het persartikel. Als zij dat met zoveel woorden zegt, dan zal zij daar ook haar redenen voor hebben.

Ten tweede, wij moeten er inderdaad voor zorgen dat structurele spanningsvelden – die bestaan door een aantal onduidelijkheden in de wet – worden weggewerkt. In die context moet ook de uniformiteit van de adviezen worden gezien. De Hoge Raad voor de Justitie vraagt dat het initiatief zou worden genomen om erover te waken dat de adviezen op dezelfde wijze worden geproduceerd om onderling vergelijkbaar te zijn. Het moet gezegd dat er een verbeterende tendens merkbaar is. Dat wordt ook door de Hoge Raad voor de Justitie met zoveel woorden gezegd.

Wanneer je vaststelt dat er een probleem is met de bekwaamheid of de geschiktheid van een kandidaat, dan speelt het opportuniteitsbeginsel hoegenaamd niet wat mij betreft. Ik heb het al gezegd, geschiktheid en bekwaamheid van de kandidaat en de goede werking van de justitie zijn de enige zaken die daarin een rol mogen spelen.

Ik herhaal nogmaals dat ik er mij perfect rekenschap van geef dat het overgaan tot herpublicatie inhoudt dat het doorgaans een aantal maanden duurt eer de plaats kan ingevuld worden. Daarom is dit een middel waarmee bijzonder omzichtig dient omgesprongen te worden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*Voorzitter: Tony Van Parys.
Président: Tony Van Parys.*

05 Interpellation de Mme Jacqueline Herzet au ministre de la Justice sur "la politique du ministre de la Justice en matière de rapt parentaux" (n° 815)

05 Interpellatie van mevrouw Jacqueline Herzet tot de minister van Justitie over "het beleid van de minister van Justitie inzake de ontvoering van kinderen door de ouders" (nr. 815)

05.01 Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC): Monsieur le président, monsieur le ministre, vous vous appellerez qu'en 1995, j'avais déposé une proposition de loi relative à l'enlèvement d'enfants par celui des parents qui n'en a pas la garde juridique. Ces enlèvements se produisent fréquemment lors de l'exercice du droit de visite et ne tiennent pas compte de l'intérêt propre de l'enfant, qui est de garder des contacts réguliers

avec ses deux parents, comme spécifié d'ailleurs dans la Convention des Nations unies sur les droits de l'enfant, ratifiée par la Belgique.

La conclusion était que la solution devait être trouvée sur le plan international, en référence à l'article 11 de la convention qui invite les Etats à conclure des accords pour régler des cas d'enlèvement ou à adhérer à des accords existants.

Des cas récents démontrent hélas, monsieur le ministre, combien ce sujet est toujours d'une dramatique et douloureuse actualité. Même s'il est peut-être délicat de parler d'affaires en cours – et telle n'est pas mon intention –, je voudrais faire le point avec vous sur la politique menée actuellement par la Belgique, et plus spécialement par le ministre de la Justice, dans ce domaine.

Il est clair que le nombre de mariages entre conjoints de nationalité et de culture différentes augmente, de même, bien sûr, que les divorces et, par voie de conséquence, les rapt parentaux. Etrangement, monsieur le ministre, bien que les experts évaluent les cas nouveaux en Belgique à plusieurs centaines par an, il n'existe pas de statistiques officielles. Cela est-il exact? Dans l'affirmative, pourquoi?

S'il existe en la matière un contentieux avec différents pays – je pense à la Suède, à l'Allemagne, à l'Autriche, aux Etats-Unis ou même à la France –, un très grand nombre de cas concerne des couples mixtes avec un conjoint originaire d'Afrique du Nord. Je rappelle que dans ces pays-là, le droit est issu de la loi islamique et est donc basé sur le Coran. En conséquence, l'hétérogénéité des droits de la famille dans ces pays-là et les pays occidentaux rend extrêmement difficile les décisions de conciliation. De plus, l'incompatibilité entre les deux systèmes juridiques fait qu'ils ne parviennent pas à s'emboîter et que les enfants deviennent donc les otages de la séparation des parents.

Je sais que vous faites d'énormes efforts pour remédier à cette situation. Mais, monsieur le ministre, cette bonne volonté est-elle vraiment partagée par vos correspondants d'autres pays? Est-il vrai, par exemple, qu'une réunion organisée le 10 mai à l'effet d'améliorer la procédure en cas d'enlèvement parental et de tenter d'aplanir les divergences de droit, n'a reçu aucun écho de la part des pays arabo-musulmans? Est-il vrai qu'un juge belge attend toujours le feu vert pour qu'une commission rogatoire promise en 2000 puisse se rendre au Maroc?

De l'avis unanime, il conviendrait de mettre tout en œuvre pour que soient approuvés et ratifiés les conventions et accords bilatéraux existants, et en priorité la Convention de La Haye qui facilite le droit de visite.

Il semblerait, monsieur le ministre, que certains pays ajoutent tellement de clauses d'exception que la Convention de La Haye devient parfois pratiquement inapplicable.

Je rappelle la convention signée avec la France et, plus récemment, celle signée avec le Maroc, qui ne serait pas non plus appliquée dans les meilleurs délais en raison d'énormes lenteurs, de lacunes et de carences. Quel est le rôle exact du médiateur dans ce problème? Est-il efficace? Je veux dire: est-ce qu'il obtient des résultats?

Le traitement des dossiers semble aussi poser problème. Chaque dossier est-il vraiment traité dans le chef de chacun avec la volonté d'aboutir? Je voudrais également savoir combien de ministres s'occupent des dossiers. Les commissions ponctuelles remplissent-elles bien leur mission? Dans quelles conditions? N'avez-vous pas parfois l'impression, monsieur le ministre, que certains organisent la mauvaise foi?

Je considère que les droits de l'enfant et de l'homme en général doivent toujours primer sur les relations commerciales, économiques ou diplomatiques. Or il semblerait que ce ne soit malheureusement pas toujours le cas.

On dit aussi que l'on considère qu'un dossier avance quand il aboutit sur un simple contact téléphonique. Peut-on vraiment estimer qu'il s'agit-là d'un résultat, d'une avancée du dossier?

Par ailleurs, pourquoi est-il si difficile de faire appliquer une convention d'extradition entre un pays comme le Kenya et la Belgique?

En conclusion, j'ai l'impression que les pouvoirs publics ne jouent pas leur rôle. Je serais tentée de dire que l'on amène presque les parents à devoir ou à vouloir régler eux-mêmes leurs problèmes, par défaut d'une action de l'autorité publique. Or, ce n'est pas une bonne solution. J'aimerais connaître votre sentiment en la matière.

Monsieur le ministre, quelles sont les mesures rapides et concrètes que le gouvernement prend et compte prendre pour régler le sort des familles séparées de force?

Monsieur le ministre, espérez-vous et comment comptez-vous faire respecter les différentes conventions internationales visant à régler le problème des rapt parentaux? Plus particulièrement, quelles solutions concrètes comptez-vous proposer pour venir immédiatement en aide à la détresse des familles déchirées?

Par ailleurs, quels sont les moyens dont vous disposez pour traiter les dossiers? Quel est leur nombre et le nombre de personnes qui y travaillent spécifiquement? Disposez-vous d'experts? De spécialistes? D'études? Et surtout, combien de cas ont-ils été résolus dans le bon sens?

Pour moi, l'approche du problème tient en quatre points:

1. La prévention.
2. L'assistance aux familles d'enfants disparus.
3. L'étude du problème à l'échelle internationale.
4. L'étude du système judiciaire au plan national.

Sur ce dernier point, monsieur le ministre, nous pouvons être satisfaits. Vous avez remarquablement fait avancer les choses et modifier la législation dans le sens souhaité. C'était d'ailleurs une des préoccupations de votre prédécesseur et de l'ensemble de la commission de la Justice.

Mais quant aux autres points, où en sommes-nous réellement? Quelles mesures de prévention existent-elles aujourd'hui pour éviter le rapt d'enfants? Quelle est leur efficacité? Vous n'êtes pas sans savoir que dans ce cas, il faut très rapidement tenir compte du plus grand nombre d'indices possibles. Ne faudrait-il pas créer un outil spécifique chargé de prévenir les rapt parentaux?

En ce qui concerne l'assistance aux familles d'enfants disparus, il semblerait aussi que l'on soit très démuni face à ce genre de problèmes. A cet égard, je voudrais aborder le point de "Child Focus". Ne pourrait-on préciser et renforcer le rôle de "Child Focus" dans l'appui, le soutien psychologique qu'il pourrait peut-être accorder aux familles? Actuellement, je voudrais savoir sur quelle aide peuvent compter les familles en difficulté et dans quelle mesure et comment développer cette aide – disposez-vous de moyens complémentaires? – mais en respectant, j'insiste, la liberté et la volonté des parents.

Quelles mesures diplomatiques en coordination avec les Affaires étrangères avez-vous déjà prises ou comptez-vous prendre pour régler les tensions

actuelles et envisager un compromis ou une solution plus favorable pour les enfants enlevés – nous en parlons depuis longtemps et comme sœur Anne, j'ai l'impression de ne rien voir venir – en insistant sur la défense de nos propres valeurs?

Au niveau des mesures internationales, n'est-il pas grand temps d'envisager que les rapt parentaux soient arbitrés par une justice internationale, qui puisse trancher en dehors des intérêts diplomatiques ou commerciaux des pays en cause et faire appliquer les décisions, uniquement dans l'intérêt de l'enfant?

Une convention algérienne datant d'une bonne dizaine d'années imposait un principe que, personnellement, je trouve excellent et selon lequel "les parties contractantes s'engagent à garantir à l'issue de la visite frontalière, le retour effectif de l'enfant sur le territoire". Ne pourrait-on s'en inspirer ou est-ce fait? Est-ce applicable?

Il existe également un droit international en matière de mariages mixtes. A mon avis, il conviendrait de le revoir afin de pouvoir se rendre librement dans les deux pays d'où sont issus les conjoints. Qu'en est-il d'Interpol enfants? Est-ce finalisé? Des résultats sont-ils comptabilisés? Qu'en est-il de la création d'une force internationale de police?

Pour terminer, monsieur le ministre, je vous dirai que vous avez une chance, dans le cadre de la prochaine présidence européenne, de pouvoir influencer directement les événements, en étant au cœur des choses. Vous avez là une occasion unique de proposer des avancées et de faire passer vos objectifs. Je suis certaine que c'est l'intérêt de l'enfant qui guidera vos efforts et que vous obtiendrez des résultats significatifs. Vous devez savoir que vous êtes le dernier recours, le dernier espoir pour toutes ces familles déchirées.

Je voudrais aussi que le parlement et plus précisément notre commission de la Justice puisse débattre de ces projets. Je vous rappelle que nous avons constitué à cet effet une délégation. M. Giet et moi-même en faisons partie mais elle ne s'est jamais réunie. Monsieur le ministre, je voudrais vous demander de prendre l'initiative de la réunir et je vous en remercie, ainsi que pour les réponses que vous allez apporter à la problématique que je viens de soulever.

05.02 **Marc Verwilghen**, ministre: Monsieur le président, madame Herzet, dans les éléments que je vais vous livrer, il y aura sans aucun doute une

longue réponse pour certaines questions que vous m'avez, à juste titre, posées aujourd'hui. Pour la préparation de ma réponse, je me suis surtout tenu à l'interpellation telle qu'elle m'a été remise, alors que parmi vos questions, vous entrez parfois dans des situations particulières qui, à mes yeux, méritent également une réponse que je suis prêt à vous fournir de manière plus large.

Je crois à nouveau que, dans cette matière de rapt parentaux, le dernier mot n'a pas été dit et je constate que la volonté mutuelle de chacun de régler ce problème n'est pas aussi vite traduite dans la pratique. Pour la Belgique, je ne vous le cache pas, c'est un des points qui sera à l'ordre du jour au moment où nous assumerons la présidence belge de l'Europe et plus particulièrement dans les relations externes de l'UE avec, par exemple, les pays du bord méditerranéen non européens. C'est un des aspects qui sera traité sans aucun doute.

En matière de rapt parentaux, ma politique vise à une lutte efficace tant sur le plan curatif que préventif. Il peut à cet égard être renvoyé aux discours que j'ai tenus au Sénat le 29 mars 2000 et également le 16 janvier 2001, chaque fois plus particulièrement sur cette problématique.

La lutte préventive se situe à plusieurs niveaux: judiciaire, administratif ainsi que les mesures décidées par mon collègues des Affaires étrangères en matière, entre autres, de délivrance de passeports individuels aux mineurs.

Cette lutte se situe également au plan policier en termes de signalement des personnes dans les cas à risques. Nous essayons, par l'information des services douaniers et policiers, d'intervenir dans ces cas.

L'information juridique des personnes me paraît également être un élément important dans la prise en compte préventive des situations potentielles d'enlèvement d'enfants. Sur ce point, je peux renvoyer à la brochure que j'ai fait publier récemment et qui est structurée sur un système de questions/réponses. Je vous la montrerai. Cette brochure reçoit une diffusion la plus large possible.

Afin de répondre de la manière la plus adéquate possible à votre interpellation, il me paraît indiqué de distinguer les situations telles que nous les connaissons actuellement, compte tenu de l'existence ou de l'absence d'instruments internationaux en la matière, de celles qui se profilent à moyenne échéance dans le cadre des

enceintes internationales comme l'UE, le Conseil de l'Europe ou la Conférence de La Haye de droit international privé.

J'aborderai les relations avec Child Focus, le système international de police et la commission parlementaire dans la deuxième partie de ma réponse.

Première partie: les problèmes juridiques.

Quand j'aborde la situation actuelle, je conçois trois systèmes: un système dit conventionnel, un système non conventionnel et également un système de protocole d'accord administratif.

Je commence avec le système conventionnel. La problématique des rapt parentaux doit être abordée au regard des instruments actuellement applicables, à savoir, d'une part, la Convention du Conseil de l'Europe de 1980, en vigueur depuis le 1er février 1986 et, d'autre part, la Convention de La Haye de 1980, cette dernière étant en vigueur en Belgique depuis le 1er mai 1999.

Cela en dit déjà beaucoup sur la manière d'installer le principe et la manière de le mettre en pratique.

Le ministère de la Justice est désigné comme autorité centrale pour l'application de ces deux conventions qui ont chacune leurs avantages propres.

Le recours à l'une ou l'autre convention fait l'objet d'une analyse approfondie. Pour chacun des dossiers dont le département est saisi, on choisit la voie permettant d'aboutir le plus rapidement.

La résolution par la médiation des situations d'enlèvement n'est prévue que dans le cadre de la Convention de La Haye.

Le mécanisme n'est pas développé bien qu'une majorité de dossiers soit résolue par une remise volontaire des enfants aux parents victimes. Cela devrait nous amener à mieux utiliser cette piste.

Cette remise volontaire s'opère généralement lorsque le parent ravisseur est informé du recours par le parent victime à l'autorité centrale.

Je ne suis pas convaincu que la médiation doit occuper une place trop importante lorsqu'un enlèvement a lieu. Ce qui importe, c'est la remise des choses dans leur précédent état le plus rapidement possible et ce, par les procédures judiciaires appropriées quand le parent ravisseur

refuse le renvoi volontaire de l'enfant dans l'Etat de sa résidence habituelle.

Au plan interne belge, la solution judiciaire des rapt parentaux a été organisée dans un chapitre spécial du Code judiciaire, qui prévoit une procédure en référé initiée sur requête contradictoire par le ministère public et, en cas de conflit d'intérêt dans le chef de celui-ci, par un avocat désigné par l'autorité centrale.

La médiation trouve sa place fondamentale en amont, lorsqu'un conflit familial surgit et que le juge du fond doit prendre une décision quant à l'autorité parentale. Elle trouve également sa place dès que l'enfant est renvoyé chez le parent gardien et que des relations personnelles doivent être organisées entre l'enfant le parent ravisseur.

En dehors du système conventionnel, les dossiers d'enlèvement d'enfants sont gérés par le ministère des Affaires étrangères par le biais des ambassades et consulats belges à l'étranger. Il semble que nous devions également exploiter cette piste.

En ce qui concerne les protocoles d'accords administratifs, pour ce qui a trait aux enlèvements entre la Belgique et le Maroc ou la Tunisie, il y a lieu d'indiquer que ceux-ci font l'objet d'un traitement à l'amiable par l'intermédiaire de commissions administratives spécifiques instituées - on l'oublie souvent - en structure permanente. La gestion des dossiers est donc continue.

La commission, dans sa constitution plénière (ministères de la Justice et des Affaires étrangères) se réunit au moins une fois par an. Ces derniers temps, la fréquence en a été augmentée au regard des problèmes qui ont existé ou qui existent encore entre la Belgique et le Maroc.

Il est important de souligner que les commissions ne disposent d'aucun pouvoir de contrainte et que leur rôle est de tenter de rapprocher les parties en vue d'aboutir au règlement à l'amiable du différend familial. Ceux qui choisissent cette voie doivent savoir que cela prend du temps. Comme dans le mariage, il faut que les deux parties puissent avancer et trouver un arrangement.

En cas d'échec de la médiation de la commission, il appartient aux parents concernés de saisir, le cas échéant, les juridictions de l'un ou l'autre Etat.

La gestion quotidienne de ces dossiers est

assurée par le ministère de la Justice en étroite collaboration avec celui des Affaires étrangères.

En ce qui concerne la situation *de lege ferenda*, l'analyse des conditions dans lesquelles un enlèvement international d'enfants se produit fait apparaître que le non-accès d'un parent à son enfant favorise souvent cet enlèvement. C'est, en quelque sorte, la clé de voûte du système.

Par ailleurs, la prise en compte insuffisante par le juge du fond de l'accroissement de la mobilité internationale des personnes entraîne, dans un certain nombre de cas, certaines difficultés.

Il est clair qu'un certain nombre de décisions judiciaires, qui présentent une dimension internationale ou peuvent potentiellement en présenter une, contiennent une interdiction pour le parent qui dispose de l'hébergement principal de s'établir à l'étranger.

En cas d'établissement à l'étranger du parent qui dispose de l'hébergement principal, nous nous trouvons face à une situation d'enlèvement d'enfant.

Il ne faut pas nier le fait que des interdictions de quitter le territoire peuvent s'avérer justifiées dans certains cas mais pas dans tous. Un certain nombre de ces situations pourraient être évitées en mettant en place des mécanismes alternatifs, comme par exemple ceux de l'exequatur à titre préventif ou des garanties financières ou autres, qui garantiraient ainsi mieux l'exercice effectif du droit aux relations personnelles de l'autre parent. C'est d'ailleurs un système que nous essayons d'appliquer de plus en plus.

Il convient de mentionner qu'un certain nombre de mesures aux plans multilatéral et bilatéral sont actuellement recherchées aux fins d'améliorer les instruments existants ou de les créer à moyen terme.

Sur le plan multilatéral, nous travaillons sur quatre éléments: Conférence de La Haye de droit international privé, Conseil de l'Europe, Union européenne et partenariat euro-méditerranéen.

1. La Conférence de La Haye est consciente du fait que la Convention de La Haye de 1980 est parfois utilisée de manière abusive quand il s'agit en fait d'assurer la protection du droit aux relations personnelles.

Par ailleurs, les dispositions de cette convention relatives au droit de visite sont considérées

comme tout à fait lacunaires et devraient certainement être modifiées.

La Conférence de La Haye souhaite apporter des solutions adéquates à ces problèmes. La commission des Affaires générales qui se réunira ce mois à La Haye devrait y accorder toute l'attention requise et pourrait décider de modifier la convention de 1980.

Il est normal que certaines propositions que vous avez formulées seront sur cette table de discussion, ce mois-ci encore.

2. Au niveau du Conseil de l'Europe, il y a lieu de mentionner que cette problématique occupe un groupe de travail restreint sur la garde et le droit de visite – dont un fonctionnaire de mon département fait partie – qui finalise actuellement un projet de convention sur les relations personnelles concernant les enfants, laquelle remplacera la convention de 1980 pour ce qui touche au droit de visite. L'aspect préventif a été pris en compte de manière tout à fait fondamentale.

C'est ainsi que le texte de la future convention contient des principes uniformes dont les juges nationaux doivent tenir compte lorsqu'ils sont appelés à statuer sur le droit aux relations personnelles. Ces principes sont basés sur le droit fondamental de l'enfant d'entretenir de tels contacts avec ses parents.

Par ailleurs, le projet de convention contient un certain nombre de garanties auxquelles ce juge peut avoir recours pour mieux assurer le retour de l'enfant à sa résidence principale à l'issue d'une période d'exercice de droit de visite à l'étranger, ainsi, l'exequatur à titre préventif, des garanties financières, le dépôt du passeport et d'autres moyens qui peuvent stimuler l'autre partie à s'en tenir aux accords ou au jugement.

Le protocole d'accord vise, par ailleurs, à encourager la médiation en amont, c'est-à-dire dans le cadre de procédures engagées en relation avec le droit aux relations personnelles.

3. Au niveau européen, un projet de règlement relatif à l'exécution mutuelle des décisions concernant le droit de visite des enfants est en cours d'élaboration depuis juillet 2000. Cette proposition a été faite par la France et soutenue par la Belgique.

Son champ d'application est toutefois limité par celui couvert par le règlement du Conseil du

29 mai 2000 relatif à la compétence en matière matrimoniale et en matière de responsabilité parentale des enfants communs.

Fin novembre 2000, le conseil "JAI" a décidé d'élargir le champ d'application de ce projet de règlement afin d'assurer l'égalité de traitement de tous les enfants.

La Commission ayant indiqué qu'elle avait l'intention de déposer un projet de texte à cet égard en septembre prochain, la présidence belge aura à gérer ce dossier et le défendra comme déjà indiqué au Sénat avec beaucoup de conviction.

Le projet de règlement actuellement en discussion vise à instaurer le caractère exécutoire des décisions en matière de droit de visite sans qu'il soit nécessaire d'engager une procédure d'exequatur. C'est en effet là qu'on perd son temps.

Afin d'équilibrer le caractère directement exécutoire de la décision, des garanties sont prévues ainsi qu'une procédure de refus d'exécution et une garantie de retour de l'enfant à l'issue de son séjour à l'étranger.

L'exécution proprement dite n'est, toutefois, pas affectée par le projet de règlement. Elle est réalisée selon la loi de l'Etat membre d'exécution.

4. Dans le cadre du partenariat euro-méditerranéen, qui contient un volet Justice/Affaires intérieures, la Commission européenne a présenté un projet de programme régional évoqué à la réunion spéciale des hauts fonctionnaires du processus de Barcelone, qui s'est tenue à Montpellier les 5 et 6 juin 2001. Dans les domaines couverts par ce projet de programme figure le droit de la famille et, en particulier, les questions de rapt parentaux.

La Belgique a, dans ce cadre, voulu engager une initiative en partenariat avec la France, visant à une sensibilisation des Etats Euro-Med vu l'importance du respect des droits de l'enfant, en relation avec la convention ONU sur les droits de l'enfant. Cette initiative est plus précisément centrée sur les dispositions de cette convention concernant les enlèvements parentaux et le droit aux relations personnelles.

Au plan bilatéral belgo-marocain, il peut être indiqué qu'un groupe de travail procède actuellement au réexamen des conventions bilatérales de 1991, non ratifiées par la Belgique,

et dont l'une a trait au déplacement illicite d'enfants et au droit de visite. Une première session de ce groupe de travail a eu lieu, fin mai dernier, et est fort encourageante quant à la problématique qui nous occupe aujourd'hui.

Le deuxième volet de ma réponse visera les relations avec Child Focus, le système international de police et la commission Rapt parentaux.

La collaboration entre Child Focus, les autorités judiciaires ainsi que le ministre de la Justice est réglée par un protocole d'accord du 30 mars 1998, actuellement en cours de révision, à la demande d'ailleurs de Child Focus.

Le protocole d'accord en vigueur confère à Child Focus le soin de donner aux parents les informations utiles, en vue de les orienter vers les services appropriés, compte tenu de la convention et des conventions applicables.

Child Focus peut également assister les parents dans leurs démarches auprès de l'autorité centrale belge, ce qui est très important. Le projet de révision a été communiqué à la commission pour la Protection de la vie privée et a reçu un avis positif. Cela signifie que nous pourrions probablement avancer sur ce point.

En ce qui concerne la mise sur pied d'un système international de police, un certain nombre de travaux sont actuellement menés, tant dans le cadre d'Interpol que d'Europol. Pour Europol, une étude, financée par la Commission européenne, est menée au sein du projet STOP. Ses conclusions devraient être disponibles pour la fin de cette année.

En outre, sous la présidence belge, une initiative sera développée aux fins de l'introduction du système SIS, plus particulièrement sur le volet des enlèvements parentaux. Cela signifie que les services de police auront alors des "*guidelines*" à respecter. Le ministre de l'Intérieur ayant une compétence directe en ces domaines, des consultants de son département sont intervenus et son avis est essentiel.

La commission parlementaire "Rapt parentaux" est composée de plusieurs députés. Je vous renvoie au document établi par mon administration pour ce qui concerne les relations avec le Maroc, à la suite de la demande du président de la commission de la Justice de la Chambre, M. Erdman, document qui vient de lui être adressé et qui vous sera distribué.

Voilà, monsieur le président, chers collègues, les réponses que je suis en mesure d'apporter. Mes explications ont été assez étendues parce que j'ai abordé le dossier dans son entièreté. Je mets à votre disposition le questionnaire qui a été élaboré et qui démontre que nous tentons de remédier à ce drame, hélas, encore trop souvent présent dans nos pays.

05.03 **Jacqueline Herzet** (PRL FDF MCC): Monsieur le ministre, je voudrais vous remercier pour la réponse extrêmement fouillée que vous m'avez apportée. Je considère avec beaucoup de plaisir que le problème est traité sérieusement, ce dont on pouvait parfois peut-être un peu douter. Je suis surtout réjouie de votre volonté de poser le problème dans le cadre de la présidence européenne.

Monsieur le ministre, il est évident que ce dont je vous avais parlé est encore à l'état de projets et il convient de les mener à terme. Je vous donne rendez-vous six mois après la présidence européenne et nous verrons ce que nous avons obtenu.

J'ai une petite remarque à formuler au niveau de la prévention. Je vous remercie de pouvoir disposer de la brochure car c'est important. Je suis néanmoins étonnée de la facilité avec laquelle on enlève des enfants, que ce soit sur le chemin de l'école, dans les plaines de sport,... Il y a vraiment un effort à faire au niveau local en sensibilisant encore plus les forces de l'ordre. C'est au niveau local qu'il faut reporter ces préoccupations.

En ce qui concerne la médiation, je pense qu'on n'avertit pas de manière assez claire les parents qui y font appel. Ce n'est jamais qu'une médiation, elle est très lente et il faudra, neuf fois sur dix, aller au-delà et entreprendre d'autres actions. Au début, je crois que les parents ne savent pas cela. Dès lors, il faut aussi fournir un effort d'information plus systématique.

Je constate aussi avec grand plaisir que les problèmes sont clairement identifiés, que vous avez des pistes pour les résoudre. Nous vous soutiendrons évidemment, monsieur le ministre, et nous serons très vigilants pour la suite à apporter à toute cette problématique. Chacun peut y être confronté un jour ou l'autre.

05.04 **Marc Verwilghen**, ministre: Madame Herzet, comme c'est prévu dans le plan de sécurité, la prévention vient avant la répression.

Plus particulièrement en ce qui concerne les rapt parentaux, lorsque des risques se présentent, la police locale doit être informée et, dans sa tâche de police de base, elle devrait intervenir. Vous le reconnaîtrez cependant comme moi, ce n'est pas de la compétence du ministre de la Justice.

05.05 **Jacqueline Herzet** (PRL FDF MCC): Je crois qu'il faudrait diffuser des brochures à l'intention des forces locales, nouvelle mouture, et attirer leur attention sur l'importance de leur rôle dans les quartiers.

05.06 **Marc Verwilghen**, ministre: La brochure est entre autres destinée à ces effectifs.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 **Vraag van de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Justitie over "de juridische situatie van een zogenaamde growshop te Gent" (nr. 4852)**

06 **Question de M. Francis Van den Eynde au ministre de la Justice sur "la situation juridique d'un 'growshop à Gand'" (n° 4852)**

06.01 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, misschien denkt u dat ik u lastig val. Het is immers nog maar een paar weken geleden sinds ik deze zaak heb aangekaart in de plenaire vergadering. Mijnheer de minister, u hoefde toen zelf niet te antwoorden, want minister Daems verstrekke het antwoord. Ik dring halsstarrig aan op een persoonlijk antwoord van u, omdat ik een "rechtszoekende" ben, zoals men dat zo mooi noemt in de juridische wereld.

Mijnheer de minister, de Dampoortwijk in Gent is u wellicht niet helemaal onbekend. Deze wijk wordt nogal geteisterd. Al een paar jaar functioneert er open en bloot een growshop, waar men alles voor het gebruiken van cannabisproducten en aanverwante aan de man probeert te brengen. Voor de inwoners van de wijk is het open en bloot functioneren van deze growshop nogal ergerlijk. Ik werd gecontacteerd door de ouders van enkele kinderen die zware drugproblemen hebben. Zij zeiden me dat dit toch niet kan. Zij moeten zich erg inzetten om hun kinderen van de drugs te houden, terwijl die growshop open en bloot functioneert.

Toen een gelijkaardige winkel in Antwerpen gesloten werd door het parket, zagen deze ouders eindelijk licht aan het einde van de tunnel, en ze kwamen dus bij mij vragen om ook voor Gent een

en ander aan te kaarten. Ik was daarmee al begonnen in de Gentse gemeenteraad, waar men mij vertelde dat er proces-verbaal was opgesteld, maar dat de zaak nog bij het parket berustte. Daar wachtte men op een vonnis in de zaak-Antwerpen. Toen het Antwerpse vonnis er kwam, was het niet echt mals voor handelspraktijken van deze aard. De growshop in Antwerpen werd zelfs gesloten.

Mijnheer de minister, toen ik mijn vraag aanvankelijk stelde, antwoordde minister Daems dat het parket met de zaak bezig was. Ik heb dit antwoord aan de Gentse buurtbewoners bezorgd. Die antwoordden echter dat er op het terrein intussen niets gebeurde. Omdat op het terrein blijkbaar alles bij het oude blijft, kom ik u dus opnieuw "stalken" met het betrokken dossier. Ik heb begrip voor de ergernis van de ouders. Mijnheer de minister, ik twijfel er niet aan dat u mijn begrip zult delen. Ik dank u dus bij voorbaat voor uw antwoord.

*Voorzitter: Fred Erdman, voorzitter.
Président: Fred Erdman, président.*

06.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van den Eynde, ik heb inlichtingen ingewonnen bij de procureur-generaal om u van antwoord te kunnen dienen op deze specifieke vraag. Het blijkt te gaan om een zogenaamde Frodo-shop die in de Dampoortstraat te Gent is gevestigd. Deze zaak blijkt al een twee tot drie jaar te bestaan maar is recent van eigenaar veranderd. Het is naar aanleiding van vragen in de gemeenteraad te Gent – u hebt die vraag daar toen gesteld en stelt ze hier nu opnieuw – en ook enkele krantenberichten dat het Gentse parket beslist heeft naar deze zaak een opsporingsonderzoek op te starten. Dit onderzoek is momenteel lopende en ik kan er dus geen commentaar op geven. Het is wachten op de resultaten van dit onderzoek. Het valt geenszins uit te sluiten dat het Gentse parket een gelijkaardig initiatief zou nemen als in Antwerpen en dat men ook zou streven naar een zogenaamde beginseluitspraak, op basis waarvan het verdere beleid kan worden uitgestippeld.

06.03 **Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK)**: Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik zal proberen de mensen uit de wijk wat geduld te laten opbrengen. Ik vraag de minister dan ook of hij ons op de hoogte kan houden indien hij iets verneemt. Ik zal de zaak persoonlijk blijven volgen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 **Vraag van de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Justitie over "de deelname aan een "blow-in" in het Citadelpark te Gent" (nr. 4874)**

07 **Question de M. Francis Van den Eynde au ministre de la Justice sur "la participation à un "blow-in" au parc de la citadelle de Gand" (n° 4874)**

07.01 **Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK)**: Mijnheer de minister, ten eerste, via folders wordt er op 28 juni 2001 een "blow-in" in het Citadelpark te Gent aangekondigd door een organisatie die mij volledig onbekend is. Ik heb niet alleen de folders zelf gezien, maar ik heb deze informatie ook teruggevonden op het Internet. U heb gestudeerd in Gent. Ik veronderstelde zonet dat u de Dampoortstraat kende, het Citadelpark kent u ongetwijfeld nog veel beter. De actie is niet de eerste in Gent, we zijn er al een paar keer mee geconfronteerd. Nu wordt deze actie gepland voor het einde van het schooljaar, op het ogenblik dat opgroeiende jongeren van het middelbaar onderwijs in de namiddag vrij hebben. De examens zijn achter de rug, maar in heel wat gevallen is de school echter nog niet gesloten en krijgen de jongeren 's namiddags vrij. Vaak gaan deze jongeren dan eventjes de straat op om te ontspannen na de examenperiode. Ik heb de indruk dat de gekozen periode niet onschuldig is.

Ten tweede, er wordt aangekondigd dat deze actie in feite politiek is omdat de regering te lang zou talmen met aangekondigde liberalisaties van het gebruik van cannabis. Wat er ook van zij, op dit ogenblik is dit nog altijd niet mogelijk vermits er wettelijk geen verandering is gekomen in de situatie en mag er dus nog altijd niet geblowd worden. Acties zoals "blow-ins", die bovendien aanzetten tot het gebruik van drugs, zijn even verboden. Ik had willen weten wat de minister van Justitie terzake dacht en welke maatregelen hij reeds getroffen heeft om zoiets onmogelijk te maken.

07.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega Van den Eynde, ik heb informatie ingewonnen bij het parket in Gent. Zij delen mij mede dat de politiediensten noch de stedelijke diensten tot op heden kennis hebben genomen van de blow-in waarnaar u verwijst. U hebt met hen in contact gestaan en zij proberen de nodige gegevens te verzamelen. Ook u was niet in staat om daarover meer te weten te komen. Teneinde echter niets aan het toeval over te laten, zal commissaris De Smet van de lokale politie te Gent nauwlettend de toestand opvolgen en in

voorkomend geval onverwijld de procureur des Konings inlichten. Deze afspraak werd gemaakt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 **Vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "de studie over het verband tussen etnische afkomst en criminaliteit" (nr. 4880)**

08 **Question de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "l'étude concernant le lien entre l'origine ethnique et la criminalité" (n° 4880)**

08.01 **Bart Laeremans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, klopt het bericht dat het onderzoek over het verband tussen etnische afkomst en criminaliteit op uw kabinet is aangekomen? Dit onderzoek was al aangekondigd voor eind december, ten vroegste weliswaar. Zult u de leden van de commissie voor de Justitie in kennis stellen van de resultaten van dit onderzoek? Welke conclusies hebt u uit het onderzoek getrokken? Als u het onderzoek nog niet hebt ontvangen op uw kabinet, hoe komt het dan dat het zoveel vertraging heeft? We zijn ondertussen zes maanden verder dan het ogenblik waarop het onderzoek werd verwacht. Wanneer zullen de resultaten dan worden bekendgemaakt?

08.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega Laeremans, het onderzoeksrapport evolueert naar zijn eindstadium. Het is nog niet volledig af. Na beëindiging van het rapport zal ik de begeleidingscommissie vragen of de onderzoeksopdracht is nagekomen en of ze wetenschappelijk gegrond is. Dat is de taak van die commissie. Daarna zal het onderzoeksrapport worden vertaald in het Frans. Zodra die vertaling klaar is, zullen de resultaten van het onderzoek worden voorgelegd aan de commissie voor de Justitie. Mevrouw Van San zal in de commissie persoonlijk de resultaten van haar onderzoek komen toelichten. Als minister van Justitie zal ik eventueel gepaste beleidsmaatregelen nemen op basis van het onderzoek. We zitten dus in een finaal stadium. De vertraging van het onderzoek is opgetreden door de gezondheidstoestand van een van de onderzoekers.

08.03 **Bart Laeremans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, eindelijk is er een eindfase in zicht. Het heeft zeer lang geduurd. Ik vrees echter dat het nog even kan duren als de begeleidingscommissie ruim zijn

tijd neemt en als het dan nog vertaald moet worden. Ik weet niet hoe omvangrijk de teksten zijn. In deze commissie hebben we iets dergelijks meegemaakt met de voorstellen van de commissie-Dupont die ook maanden vertraging hebben opgelopen door de vertaling. Ik hoop dat het sneller zal gaan. Ik vrees echter dat als we al die fasen nog moeten passeren, we nog voor maanden zoet zijn. Het rapport was gepland voor het einde van vorig jaar. Nu lijkt het erop dat het veeleer het einde van dit jaar zal zijn en dan evolueren we al bijna naar het einde van deze legislatuur. Dan zou een onderzoek dat mee moest dienen om uw beleid te schragen, redelijk uit de hand zijn gelopen. Ik dring op spoed aan, want ook wij zijn benieuwd naar de resultaten.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 **Vraag van de heer Tony Van Parys aan de minister van Justitie over "de vrijlating van de dame met 250.000 XTC-pillen" (nr. 4886)**

09 **Question de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "la libération de la dame trouvée en possession de 250.000 pilules d'extasy" (n° 4886)**

De **voorzitter**: Mijnheer Van Parys, ik kan er niet aan weerstaan de vertaling van uw vragen voor te lezen. Er staat: "les circonstances de la libération d'une dame en possession de 250.000 pilules d'XTC." Je ne crois pas que ce soit effective. Uw tekst luidde: "in welke omstandigheden werd de dame met de 250.000 XTC-pillen vrijgelaten." De vertaler heeft het woord "met" letterlijk, als bezitsvorm, geïnterpreteerd. Als de situatie niet zo ernstig was, zou men hartelijk kunnen lachen.

09.01 **Tony Van Parys** (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil u ondervragen over de vrijlating van de dame met de 250.000 XTC-pillen. Ware het verhaal niet zo dramatisch geweest, we zouden er inderdaad hartelijk om kunnen lachen. Het verhaal is echter onvoorstelbaar.

De dame werd op een gegeven moment aangetroffen met 250.000 XTC-pillen in haar bezit. Zij heeft de gevangenis van Antwerpen zonder meer kunnen verlaten. Dat feit was dit weekend het gespreksonderwerp bij iedereen die, zoals wij, zoveel contact heeft met de burgers. Dat verhaal heeft aan de justitie ongelooflijk veel schade aangericht. Hoe kon dat gebeuren? Dat is de vraag waarmee wij als politieke mandatarissen dit weekend permanent werden geconfronteerd.

Ingevolge de vernietiging van het bevelschrift zit de dame ondertussen opnieuw in de gevangenis. Ze werd in verzekerde bewaring opgenomen.

Toch rijzen fundamentele vragen naar het ontstaan van dat probleem. Het probleem ontstond op het moment dat men de dame heeft vrijgelaten. Er zijn twee mogelijkheden.

Ofwel is de gevangenisdirectie in fout, omdat de gevangenisdirectie de dame ten onrechte heeft vrijgelaten. Ze werd namelijk vrijgelaten voor het verstrijken van de beroepstermijn of ondanks de betekening van beroep.

Ofwel is het parket in de fout gegaan wegens het nalaten het hoger beroep tegen de beschikking tot vrijlating van de Raadkamer te betekenen aan de griffie van de gevangenis.

Dat zijn de enige twee mogelijkheden. De fout ligt dus bij de gevangenisdirectie of bij het parket. In beide gevallen behoort dat tot de bevoegdheid van de minister van Justitie. Zowel de gevangenisdirectie als de parketmagistraten vallen onder uw bevoegdheid. De parketmagistraten zijn namelijk organen van de uitvoerende macht en functioneren dus in opdracht van de minister van Justitie.

Mijn vraag staat eigenlijk ook in het SP-programma en wordt momenteel geconcretiseerd door de rechtstreekse contacten tussen de adviseur van de eerste minister en de parketten en de procureurs des Konings. Door onze traditionele visie is dat voor ons nog wat wennen. We hebben het echter wel begrepen. Het gaat om de vernieuwing van het openbaar ministerie. Uitwassen zoals deze brengen ons al meteen in de problemen.

09.02 Jo Vandeurzen (CVP): Tenzij de minister ontslag neemt.

09.03 Tony Van Parys (CVP): De heer Vandeurzen heeft gelijk, in die zin dat als destijds een gevangene ontsnapte of ten onrechte werd vrijgelaten, er twee ministers ontslag moesten nemen. In de nieuwe politieke cultuur is dat echter niet meer zo aangezien de verantwoordelijkheid werd verplaatst.

Het probleem is ernstig in die zin dat het imago van justitie erg is aangetast en het vertrouwen van de publieke opinie in het justitieel apparaat andermaal in vraag werd gesteld. Vandaar de evidente vraag aan de minister van Justitie die terzake bevoegd is: wat is er precies gebeurd in

de gevangenis in Antwerpen? Ging de gevangenisdirectie in de fout door de dame in kwestie vrij te laten of ging het parket in de fout door fouten te maken bij de betekening van de beslissing dat de Raadkamer beroep aantekende tegen de vrijlating?

Voorts, mijnheer de minister, had ik graag geweten welke maatregelen u zult nemen, in beide gevallen, om te voorkomen dat dergelijke incidenten zich in de toekomst nog zouden voordoen. Immers, u, noch de uitvoerende macht, noch het Parlement, noch het parket, noch justitie in het algemeen, kunnen zich dergelijke flaters veroorloven omdat zij iedereen schaden, behalve degenen die graag profiteren van het negatieve imago dat justitie hierdoor krijgt. Die rol willen wij echter geenszins spelen. Vandaar dat ik van mening ben dat u de nodige initiatieven moet nemen. Dergelijke tergende toestanden tasten de geloofwaardigheid in ons justitieel apparaat immers zeer zwaar aan.

09.04 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, collega's, er zijn eigenlijk twee facetten verbonden aan het gespreksonderwerp van het voorbije weekend, namelijk het voorval op zich waarbij iemand de gevangenis verlaat en de reactie die nadien ontstond via een uitspraak op een eenzijdig verzoekschrift.

Terecht stelt de heer Van Parys een vraag omtrent de essentie van het probleem, met name wie verantwoordelijk is voor het feit dat de vrouw effectief de Antwerpse gevangenis kon verlaten.

Zoals u weet, besliste de Raadkamer van Hasselt dat de dame in kwestie over haar vrijheid kon beschikken onder voorwaarden. De documenten met betrekking tot die vrijstelling kwamen via faxbericht toe in de gevangenis van Antwerpen op dinsdag 5 juni omstreeks 17.30 uur. Diezelfde avond werd de dame in vrijheid gesteld en op woensdag 6 juni maakte het parket een beroepsschrift over tegen de beschikking tot in vrijheidstelling. Voor zover ik daarover kan oordelen gebeurde dat dus binnen de wettelijke termijn.

In de gevangenis van Antwerpen gebeurde aldus een administratieve fout die haar oorzaak vindt in de verschillende manieren waarop parketten van de onderscheiden gerechtelijke arrondissementen van het ressort Antwerpen, beschikkingen van de Raadkamer meedelen, al dan niet in geval van beroep. Dit mag evenwel niet als afdoende verklaringsgrond worden beschouwd.

Hoe dan ook, de voorschriften werden niet correct toegepast. Momenteel is er een onderzoek aan de gang om de ware toedracht van de feiten te achterhalen, die evenwel zeer dicht zal aansluiten bij wat ik u thans meedeel.

Uiteraard worden er maatregelen genomen om in de toekomst de herhaling van een dergelijk voorval te vermijden. Aan de gevangenisdirectie werd met name een brief verzonden met het verzoek duidelijke afspraken te maken met betrekking tot de mededeling van documenten. Men had eigenlijk moeten opmerken dat het document dat werd verstuurd met betrekking tot de vrijstelling onder voorwaarden, niet was vergezeld van een document waaruit met zekerheid kon worden afgeleid dat het Openbaar Ministerie berustte. Men had aldus de vrouw niet mogen vrijlaten. Het is jammer genoeg anders verlopen.

Dit incident was evenwel niet van aard om het vertrouwen van de burger in het justitieel apparaat aan te scherpen.

Ik heb het dan nog niet over de daaropvolgende passen en stappen die zich op het oorspronkelijke incident hebben geënt.

09.05 Tony Van Parys (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik wil de minister danken voor het antwoord, waaruit duidelijk blijkt dat de gevangenisdirectie in de fout is gegaan en de dame heeft vrijgelaten op een ogenblik dat er minstens nog mogelijkheden waren om beroep aan te tekenen tegen de beslissing van de raadkamer tot vrijlating onder voorwaarden.

Gelet op de omvang van het probleem en de gevolgen ten aanzien van het imago van de justitie, lijkt het mij niet evident dat een eenvoudige brief aan de directie om te laten weten op welke wijze deze zaken in de toekomst moeten worden behandeld, de enige en meest adequate reactie is. Op basis van het onderzoek zullen verantwoordelijkheden moeten worden gesteld omdat deze fouten dermate vernietigend voor de justitie zijn dat men ze zich niet kan veroorloven.

09.06 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, wat het tweede onderdeel betreft, wacht ik het onderzoek af.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de wijzigingen van

het justitiebeleid op het gebied van verkeersveiligheid" (nr. 4895)

10 Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la modification de la politique du département de la justice en matière de sécurité routière" (n° 4895)

10.01 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn aandacht werd getrokken door een berichtje van de Ministerraad van 8 juni, dat handelt over verkeersveiligheid. Ik lees dat op de Ministerraad werd beslist om een voorontwerp van wet op te maken tot wijziging van de wet van 18 juli 1990 met betrekking tot het rijbewijs met punten en een ontwerp van uitvoeringsbesluiten voor deze wet. Dat gebeurt in samenspraak met het ministerie van Justitie. Het is dus een samenwerking inzake verkeer en justitie. Er zouden voorstellen worden uitgewerkt over het controlebeleid en de vervolging op het gebied van verkeersveiligheid. Er zou ook aan voorstellen worden gewerkt rond de organisatie van de betrokken administraties van de beide departementen.

Mijnheer de minister, ik moet u er niet van overtuigen dat verkeersveiligheid een prioritaire punt is. Het staat trouwens met zoveel woorden in het federaal regeerakkoord, dat tot doel heeft de verkeersongevallen met persoonlijk letsel te beperken. Het is een van uw prioriteiten uit uw federaal veiligheidsplan, waarin u onder 7.9 een viertal bladzijden aan die verkeersveiligheid wijdt.

Ik heb het jaarverslag van 1999 van het Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid bij me, waaruit nog eens blijkt dat wij niet het trieste record hebben in Europa, maar het scheelt niet veel. Wat het aantal doden per miljard voertuigenkilometers betreft, scoren wij het slechtst op Griekenland na. We spreken over een aantal van 17,4 waar het gemiddelde 12,9 doden is. Dat is 35% hoger dan het Europese gemiddelde. Wat het aantal doden per 100.000 inwoners betreft, scoren we ook hoger. We zitten met 14,7 doden per 100.000 inwoners met een gemiddelde van 11,3 in Europa. Op dat vlak worden we alleen nog overtroffen door Frankrijk, Spanje, Griekenland en Portugal. Ik denk dat ik u niet moet overtuigen van de ernst van de problematiek. U zou er trouwens niet zoveel aandacht aan besteden.

We zitten in dit land met een blijvende controverse rond een van de belangrijke pijlers van het beleid, met name de wet van 18 juli 1990. De idee is in de jaren '80 gegroeid. In andere landen bestaan dergelijke wetgevingen al sinds de jaren '70. Uiteindelijk is op 18 juli 1990 een wet

totstandgekomen. Daar zijn nog altijd geen uitvoeringsbesluiten voor, behalve dat er nu een besluit is dat een centraal bestand zou organiseren, maar dat ook al op enorme moeilijkheden stoot. Als ik even cynisch mag zijn, wil ik spreken over een millenniumoverspannende grap. Straks gaan we ver in het volgende millennium zijn voordat die wet een uitvoering kent.

Het is een verplichting van de uitvoerende macht om wetten uit te voeren. Rechtsinstanties hebben dat al herhaaldelijk gezegd. Auteurs die daarover publiceren zeggen dat de aansprakelijkheid van de overheid in het gedrang komt wanneer aan een wet geen uitvoering wordt gegeven. Als ik het regeerakkoord en de standpunten van regeringspartijen over uw veiligheidsplan lees, had ik gedacht dat daar prioritair werk van zou worden gemaakt.

Moet de wet op het rijbewijs met punten fundamenteel gewijzigd worden? Waarom is deze wet nog altijd niet uitgevoerd? Het is stilaan een sage aan het worden. Je leest doorheen de jaren verschillende interpellaties met diverse antwoorden. In de vorige legislatuur was dat mijnheer Peeters en nog daarvoor de diverse ministers van Verkeer. Toen werd er gezegd dat het centraal bestand nog gemaakt moest worden en dat de informatisering van Justitie nog niet op punt stond. Zijn deze praktische problemen nu opgelost of zijn er onoverkomelijke moeilijkheden? Moet de wet aangepast worden?

Er zijn studies gemaakt over het rijbewijs met punten, onder andere aan de universiteit van Leuven. Daaruit blijkt dat er in andere landen een afschrikwekkend effect en een educatieve functie van uitgaat. In de landen waar dit systeem bestaat, is er een daling van 7 tot 12% van de zware ongevallen.

Wat moeten we ons voorstellen bij de werkbare voorstellen rond het controlebeleid en de vervolging op het vlak van de verkeersveiligheid? Komt er een uniform beleid? In Wallonië is er een verschillend rechterlijk beleid. Er worden veel minder klassieke straffen uitgesproken, maar meer alternatieve straffen. Een voorbeeld daarvan is het verplicht volgen van verkeerscursussen. Ook in het vervolgingsbeleid loopt een en ander mank en is er geen coherent beleid over heel België. Het staat trouwens met zoveel woorden in het veiligheidsplan dat er naar zal worden gestreefd om een coherent beleid te hebben over het hele grondgebied.

Wat gebeurt er met de prioriteit inzake inbreuken op de wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering? Ik heb de indruk dat die wet massaal overtreden wordt. Er zijn heel praktische voorstellen om die opspoorbaarheid duidelijk te maken. Zal daar aandacht aan gegeven worden?

Mijnheer de minister; we hebben nog maar net de Copernicus-hervorming gehad. Nu lees ik dat er zou gedacht worden aan een hervorming van de administratie waarbij Verkeer en uw departement betrokken zijn.

10.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega Bourgeois, er is een wet van 1990 betreffende het rijbewijs op strafpunten. Tot op heden blijft men geconfronteerd met de praktische uitvoering van die wet. De problematiek wordt onderzocht door een interkabinettenwerkgroep. Deze werkgroep komt samen op initiatief van de minister voor Mobiliteit en Vervoer. Bij de voorstelling van het veiligheidsplan, werd dit onderdeel specifiek toegewezen aan de minister voor Mobiliteit en Vervoer. In de interkabinettenwerkgroep zitten ook de afgevaardigden van de minister van Begroting, Binnenlandse Zaken, Ambtenarenzaken, Justitie, Telecommunicatie en Economie. Deze werkgroep moet verslag uitbrengen aan de Ministerraad van zodra ze daartoe in staat is.

De materie moet het voorwerp uitmaken van een omzendbrief van de minister van Justitie en van het College van de procureurs-generaal. Als men wil optreden in verkeersmateries, moet er een eenvormige toepassing zijn van de geldende wettelijke en reglementaire bepalingen over het hele Belgische grondgebied. Dat is voor mij een *conditio sine qua non* als men via een rondschriven een duidelijke verandering in het gedrag van de weggebruiker tot stand wil brengen.

Er wordt inderdaad prioriteit gegeven aan de inbreuken op de wet voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering. Er is altijd vervolging en dit probleem is niet aan de aandacht van het College van de procureurs-generaal onder mijn voorzitterschap ontsnapt. Het heeft al op de agenda voor behandelingen gestaan en het staat er opnieuw op voor het College dat deze maand wordt gehouden.

Zal er een administratie opgericht worden of aan welke wijziging wordt gedacht? Dat probeert de werkgroep nu uit te klaren. Het is dus voorbarig om daar een antwoord op te geven.

Het is dus duidelijk dat men dit dossier toch zal moeten afwerken om uitvoering te geven aan een goedgekeurde wet.

10.03 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Mijnheer de minister, dank u voor uw antwoord. Ik begrijp dat u niet veel meer kunt zeggen, maar ik – en de publieke opinie waarschijnlijk met mij – blijf toch wel op mijn honger zitten. Het is stilaan onbegrijpelijk dat u nogmaals moet bevestigen dat er geen uitvoeringsmogelijkheden zijn voor een wet die van 1990 dateert. Ik heb toch het gevoel dat hieromtrent, zelfs bij de meerderheid, wat spanning ontstaan is. De politieke wil, zoals deze in vorige regeringen aan Waalse zijde ontbrak, blijkt nu ook te ontbreken. Men kan toch niet blijven beweren dat het onmogelijk is deze wet uit te voeren. Er is altijd wel ergens een probleem: informatica, centrale bestanden en zomeer. U ging er nu niet op in. Er is een zoveelste werkgroep bestaande uit voldoende departementen om ervoor te zorgen dat er in de eerste maand geen verslag zal verschijnen. De regering is halverwege en het gaat om een prioriteit in het regeerakkoord. Het is één van uw prioriteiten, terecht denk ik ook. Wij scoren in Europa jammer genoeg zeer slecht op vlak van verkeersveiligheid. Ik hoop maar dat er uiteindelijk werk van gemaakt wordt. Ik heb mijn twijfels daaromtrent.

Mijnheer de minister, heel concreet wat de verplichte aansprakelijkheidsverzekering betreft, zijn er ook suggesties vanwege het College van procureurs-generaal? Er zijn al lang voorstellen om ervoor te zorgen dat iemand die betaald heeft elk jaar opnieuw met een apart en duidelijk kenteken zou rondrijden zodanig dat de politie op een heel eenvoudige manier kan controleren of het gaat om een wagen die geldig is verzekerd.

10.04 **Minister Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, ik wou wel nog medelen dat er aan het College gevraagd werd dat men in elk geval alle middelen zou uitputten om de controleerbaarheid van de verplichte automobielverzekering op te drijven en men op basis van gegevens die men vrij gemakkelijk kan raadplegen, nauwkeurig kan controleren of er een verzekering van het autovoertuig werd afgeleverd. Als dit niet het geval is, kan er in elk geval een vervolging worden opgestart.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 **Vraag van de heer Geert Bourgeois aan de**

minister van Justitie over "de toepassing van de wet van 16 juni 1993 betreffende de bestraffing van de ernstige inbreuken op de Internationale Verdragen van Genève van 12 augustus 1949 en op de aanvullende protocollen I en II bij die Verdragen van 8 juni 1977" (nr. 4896)

11 **Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "l'application de la loi du 16 juin 1993 relative à la répression des violations graves des Conventions internationales signées à Genève le 12 août 1949 et des Protocoles I et II additionnels à ces Conventions adoptés le 8 juin 1977" (n° 4896)**

11.01 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de 'genocidewet' van 1993 staat de laatste dagen en weken sterk in de actualiteit. Er zijn heel wat politici die er uitspraken over gedaan hebben; ook ministers van de regering waar u deel van uitmaakt. Er was natuurlijk ook heel wat aandacht voor deze wet naar aanleiding van het Rwanda-proces, maar de echte politieke molen kwam op gang toen bekend werd dat er een klacht met burgerlijke partijstelling was tegen de premier van Israël die op het punt stond een bezoek te brengen aan ons land. Het bezoek ging uiteindelijk niet door, maar heel wat diplomaten en mensen die zich bezighouden met het buitenlands beleid van deze staat hielden hun hart vast dat dit tot een majeur incident zou leiden. Deze wet is eigenlijk gericht tegen internationaalrechtelijke misdaden en voorziet in een onbegrensde extraterritorialiteit, ongeacht de plaats van de misdaad, ongeacht de band met België; noch qua dader, noch qua slachtoffers. Er is een internationaal strafgerechtshof, opgericht in 1998, dat mede gedragen wordt door 150 landen. Men wacht nog op de ratificatie door een voldoende aantal landen. Zestig landen dienen de wet te ratificeren vooraleer het internationaal strafgerechtshof in werking kan treden. Ondertussen hebben wij deze wet met een universele gelding en die al een paar keer in het nieuws kwam, onder meer in verband met Pinochet, Kabila en Yerodia. Ik begrijp dat er nu echter heel wat druk is en heel wat stemmen opgaan om er wijzigingen in aan te brengen. Ik heb laatst wat cijfermateriaal gelezen dat aangebracht werd door de heer Delvoye. Ik was al van plan u hieromtrent een aantal vragen te stellen. De heer Delvoye haalt aan dat het Rwandaproces 8 miljoen frank heeft gekost. Een onderzoeksrechter en een aantal speurders zijn er een volledig jaar mee bezig geweest.

Een aantal mensen beweerden dat dit onhoudbaar werd. Een partijgenoot van u zei zelfs

dat België een wereldkruispuntbank dreigt te worden voor de bestrijding van dergelijke misdaden. Het hoeft geen betoog dat er inderdaad een bijzonder lage drempel is om in België een klacht met burgerlijke partijstelling in te dienen. Daarbij mag een onderzoeksrechter zelfs niet eens, volgens de Belgische wet, een ontvankelijkheidsoordeel uitspreken. Tenzij er manifest geen klacht is, is de onderzoeksrechter verplicht een onderzoek op te starten.

Mijnheer de minister, een aantal mensen, onder wie de minister van Buitenlandse Zaken en zijn omgeving, denkt aan een wijziging van de wet. Daarbij zou het begrip immuniteit of een soortgelijke drempel worden ingevoerd wanneer het gaat over klachten tegen staatshoofden. Men denkt aan een wet die vergelijkbaar is met de wet op de ministeriële verantwoordelijkheid. Daarbij speelt het Parlement een rol, vooraleer het licht op groen gezet wordt voor een onderzoek. Ik ben daar zelf geen voorstander van. Ik heb begrepen dat nog andere mensen in deze zaal niet overtuigd zijn van het nut van die wettelijke aanpassing. Ten eerste zou dit leiden tot een onderscheid met andere beklagden, wat moeilijk te verantwoorden is. Ten tweede twijfel ik aan de rol die het Belgische Parlement zou moeten spelen. Ook wat de ministeriële verantwoordelijkheid betreft, heeft het Parlement maar een marginaal toetsingsrecht.

Andere mensen zeggen dat men de onderzoeksrechter niet mag toelaten onderzoeksdaaden of arrestaties te bevelen vooraleer hij de betrokkenen persoonlijk heeft kunnen ondervragen. Ook dit lijkt mij heel moeilijk. Nog andere mensen denken aan systemen die in het buitenland al bestaan, waarbij er in de zaak minstens een of andere betrokkenheid met het land moet zijn. Ik meen te begrijpen dat Duitsland een dergelijke wetgeving heeft, waarbij er minstens een betrokkenheid met Duitsland moet zijn. Onlangs was er ook het voorbeeld van de zaak-Pinochet, waar enkele Spanjaarden voorhielden dat zij het slachtoffer waren van onmenselijke praktijken waarvoor zij Pinochet verantwoordelijk achtten.

Mijnheer de minister, volgens de persinformatie waarover ik beschik, zijn er nu al een twintigtal soortgelijke klachten, alleen al bij het gerecht in Brussel. Wat is uw visie daarop? Kunt u me zeggen of de informatie klopt? Indien dat zo is, betekent dit een enorme belasting voor het gerecht in Brussel, dat al enorme achterstanden kent. Vooral het Franstalig gedeelte van de Brusselse rechtbank klaagt dat men daar al overbelast is. Alleen al voor het Rwanda-proces

was een onderzoeksrechter een vol jaar in het getouw. Wat zou het worden als we permanent soortgelijke klachten moeten behandelen? Er zijn heel wat landen in de hele wereld waar van een of andere inwoner of ex-inwoner op het idee kan komen om in België een klacht in te dienen.

Mijnheer de minister, denkt u aan een wetswijziging? Denkt u dat het opportuun of noodzakelijk is de Belgische wet te wijzigen? Het Internationaal Hof voor Strafrecht zou hier de uiteindelijke oplossing moeten bieden, maar zover zijn we nog niet. Ik neem trouwens aan dat u intussen initiatieven neemt om de ratificatie van het verdrag terzake te bespoedigen?

11.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega Bourgeois, sinds de inwerkingtreding van de wet van 16 juni 1993 werd door een aantal personen een klacht met burgerlijke partijstelling neergelegd. Een aantal van die klachten heeft aanleiding gegeven tot een proces. Zo kwam er onder meer het Rwanda-proces dat vorige week beëindigd werd door het Brusselse Hof van Assisen. Een aantal andere klachten berust nog bij het parket. Zo is er het dossier over Augusto Pinochet, de gewezen president van Chili. Er is ook het dossier van Yerodia Dombasi, de gewezen minister van Buitenlandse Zaken van de Republiek Congo. Verder is er een dossier tegen de gewezen leiders van de Rode Khmers. Een ander dossier werd geopend tegen Paul Kagame, de huidige president van Rwanda. Er is een dossier tegen Basri, de gewezen minister van Binnenlandse Zaken van Marokko. Ook is er een dossier tegen Rasfanjani, de gewezen president van de Republiek Iran.

Zeer recent werd er, na burgerlijke partijstelling, door het Brussels Parket een dossier geopend tegen Ariel Sharon, de eerste minister van Israël. Deze zaken zijn nog in behandeling en het geheim van het onderzoek laat mij niet toe om hierover bijzonderheden mede te delen. De klachten zijn talrijk en hebben bovendien betrekking op personaliteiten die meestal over een immuniteit beschikken, verbonden aan hun officiële hoedanigheid. Een onderzoek zou, vooral in het kader van dwangmaatregelen, gevolgen kunnen hebben voor de eventuele relaties met buitenlandse regeringen. De belangen van onze landgenoten in het buitenland zouden hierdoor tevens in gevaar kunnen gebracht worden. Het internationaal strafgerechtshof zou hiervoor een oplossing kunnen zijn maar daarvoor moeten de 60 lidstaten tot ratificatie overgaan. Reeds 32 landen hebben dit gedaan, waaronder ook België.

Op de internationale fora dringen wij er zoveel mogelijk op aan opdat andere landen dezelfde inspanning zouden doen. Misschien zal in de loop van volgend jaar het quotum van 60 worden bereikt en kan hiermee van start worden gegaan.

Gezien het aantal klachten wenst de regering te overwegen of er een aanpassing van de wet van 16 juni 1993 moet gebeuren. Het weze dan wel duidelijk dat men niet zal verzaken aan de basisbeginselen die in die wet van 1993 zijn opgenomen. Het zal dus meer een praktische aanpassing zijn maar over de richting waarin dit zal evolueren is nog niets gekend.

11.03 Geert Bourgeois (VU&ID): Ik dank de minister. Ik zal nu niet verder op de zaak ingaan, maar ik zal nog een schriftelijke vraag stellen omdat ik nog een aantal andere zaken wil weten over de toepassing, de kosten en de inzet van de middelen met betrekking tot deze wetgeving. Ik begrijp dat de regering van oordeel is dat die wet inderdaad gewijzigd moet worden. Ik neem aan dat u hierop nog geen zicht hebt en dat die knoop nog niet werd doorgehakt. U wenst het principe van de wet te behouden en ik meen dat er toch wel een wijziging zal kunnen gebeuren op het ogenblik dat er een internationaal strafgerechtshof is. Samen met een aantal anderen in deze zaal ben ik van mening dat de reeds geopende pistes in diplomatieke kringen niet de meest aangewezen pistes zijn.

11.04 Minister Marc Verwilghen: Ik meen dat wij daarmee in ieder geval rekening zullen moeten houden. Zelfs indien het internationaal strafgerechtshof er komt, kan het enkel zetelen voor zaken in de toekomst.

11.05 Geert Bourgeois (VU&ID): Wij kunnen daar nog jarenlang mee geconfronteerd worden. U hebt reeds landen uit zowat alle werelddelen opgesomd en als het zo doorgaat hebt u een aantal onderzoeksrechters en een aantal speurders die voornamelijk met deze zaak bezig zijn.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de informatisering van de hoven en rechtbanken" (nr. 4897)

12 Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "l'informatisation des cours et tribunaux" (n° 4897)

12.01 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de

minister, de Ministerraad van 1 juni over het Fenix-dossier noopt mij ertoe een vraag te stellen over de informatisering van het gerecht. Ik heb daarover in het verleden reeds een aantal vragen gesteld en ik ben meer en meer geïntrigeerd door dit dossier. Thuis heb ik hierover een lijvig dossier met persberichten van vorige regeringen over gigantische projecten met de eindoplossing voor het informaticaprobleem in de rechtbanken. Het gaat hier over mammoetprojecten in verband met aanpassingen, bijsturingen, evaluaties, zaken die niet compatibel zijn wel compatibel maken, en dergelijke meer. Ik zal ze u niet allemaal voorlezen maar ik ben toch zeer geïntrigeerd door wat er ook in het nieuwe persbericht staat. Het gaat namelijk over een algemeen project voor informatisering van de hoven en de rechtbanken. Minister Wathélet had dit toch reeds opgelost samen met uw twee voorgangers. Ik lees echter dat er opnieuw een contract zou gesloten worden waarbij er een analyse moet uitgevoerd worden van zowel de informaticabehoefte van de eindgebruikers in de hoven en rechtbanken als van de noodzakelijke kenmerken van een globaal en geïntegreerd systeem voor een geïnformatiseerd beheer van de gegevens die door de verschillende gebruikers worden behandeld. Aan het einde van deze analyse staat ook nog dat per niveau van rechtspraak de nodige eventueel geïntegreerde toepassingen tot stand moeten worden gebracht en ontwikkeld en tot slot heeft men het over het uitbouwen van de dienstverlening met het oog op de invoering en de werking van een helpdesk.

Betekent dit dat we als het ware van vooraf aan moeten beginnen? Uit het antwoord op een van mijn vroegere vragen bleek dat in de informatisering van Justitie reeds drie miljard is geïnvesteerd. Ik neem aan dat dit bedrag inmiddels tot vier of vijf miljard is opgelopen. Toch zijn er nog fundamentele problemen die erop wijzen dat de systemen niet compatibel en niet aangepast zijn.

Komt de inwerkingtreding van de wet van 20 oktober 2000, de zogenaamde wet-Bourgeois, in het gedrang? De minister heeft zich ertoe verbonden de artikelen van de wet die betrekking hebben op de informatisering van de griffies bij de aanvang van het nieuwe gerechtelijke jaar, op 1 september 2001, in werking te doen treden. Mag ik uit het antwoord afleiden dat dit in het gedrang komt of is dit niet zo?

12.02 Minister Marc Verwilghen: Mijnheer de voorzitter, het Fenix-project heeft tot doel de dertien bestaande informaticasystemen tot één

systeem terug te brengen. Hierdoor worden problemen inzake de incompatibiliteit vermeden en kunnen de middelen voor informatica in Justitie op een efficiëntere wijze worden beheerd zodat van de schaalvoordelen kan worden genoten. Er is slechts één onderhoudscontract nodig, één helpdesk, enzovoort. Uit de analysefase van het Fenix-project zal blijken of en wanneer de bestaande informaticasystemen in Fenix kunnen worden geïntegreerd. Sommige komen hiervoor zeker in aanmerking, voor andere liggen de zaken moeilijker. Er is echter geen sprake van een tabula rasa waarbij we van nul herbeginnen.

Bovendien zal Fenix gebruikmaken van de modernste technieken zodat de aanmaak en het beheer van elektronische dossiers mogelijk wordt. Met het oog op de inwerkingtreding van de artikelen 4 tot en met 6 van de wet van 20 oktober 2000 zal het ministerie van Justitie in overleg met de VVB en de Franstalige balie van Brussel vanaf het begin van het gerechtelijk jaar een proefproject opstarten. Beide organisaties beschikken over de mogelijkheid om digitale handtekeningen onder hun leden te verspreiden, wat een voorafgaande voorwaarde is voor het confidentieel uitwisselen van stukken in een elektronische omgeving. Op basis van de ervaringen uit dit proefproject zal het uitvoeringsbesluit voor de wet op het gebruik van de telecommunicatiemiddelen worden aangepast. De uitvoering komt er dus, zij het dat we deels via een proefproject te werk zullen moeten gaan. Een volledige toepassing over het gehele grondgebied en vanaf het begin zal echter niet mogelijk zijn.

12.03 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, kan de minister meedelen hoeveel het Fenix-project zal kosten?

12.04 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, er bestaat een raming, maar ik ken de cijfers niet van buiten. Om de goedkeuring van de inspectie van Financiën en de minister van Begroting te krijgen heb ik immers een raming moeten voorleggen.

12.05 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik stel ook vast dat de minister van de idee afstapt om vanaf 1 september te starten. Hij heeft het over een proefproject. Wordt iedereen die reeds een elektronische handtekening heeft bij dit project betrokken of worden bepaalde rechtbanken of arrondissementen uitgekozen?

12.06 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, ik probeer een zo ruim mogelijk project op te starten, maar de VVB beschikt nu eenmaal

over veel meer mogelijkheden dan de Franstalige balie van Brussel die ook in staat is dezelfde service te verlenen. Ik hoop dat de Conférence des Barreaux francophones et germanophones het Brussels project overnemen zodat over heel het grondgebied zal kunnen worden gewerkt. Het zal iets meer tijd in beslag nemen, maar we zullen het gewenste resultaat kunnen bereiken.

12.07 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, er is in een eerste fase dus letterlijk sprake van een justitie met twee snelheden?

12.08 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, dat is zo.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.55 uur.
La réunion publique de commission est levée à 12.55 heures.*

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BEKNOPT VERSLAG

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

dinsdag

mardi

12-06-2001

12-06-2001

10:15 uur

10:15 heures

INHOUD

Vraag van de heer Jos Ansoms tot de minister van Justitie over "de omzendbrieven betreffende het opsporingsbeleid van drugs in het verkeer" (nr. 4748)

Sprekers: **Jos Ansoms, Marc Verwilghen,** minister van Justitie

Vraag van de heer Jacques Lefevre tot de minister van Justitie over de gevolgen van de verstoting van Marokkaanse vrouwen in België" (nr. 4767)

Sprekers: **Jacques Lefevre, Marc Verwilghen,** minister van Justitie

Vraag van de heer Tony Van Parys tot de minister van Justitie over "het uitblijven van de benoeming van de adjunct-administrateur generaal van de Staatsveiligheid" (nr. 4846)

Sprekers: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen,** minister van Justitie

Samengevoegde mondelinge vragen van
- de heer Tony Van Parys tot de minister van Justitie over "het benoemingsconflict met de Hoge Raad voor de Justitie" (nr. 4851)
- de heer Geert Bourgeois tot de minister van Justitie over "de tweede weigering van de minister van een voordracht door de Hoge Raad voor de Justitie" (nr. 4892)

Sprekers: **Tony Van Parys, Geert Bourgeois, Marc Verwilghen,** minister van Justitie

Interpellatie van mevrouw Jacqueline Herzet tot de minister van Justitie over "het beleid van de minister van Justitie inzake de ontvoering van kinderen door de ouders" (nr. 815)

Sprekers: **Jacqueline Herzet, Marc Verwilghen,** minister van Justitie

Vraag van de heer Francis Van den Eynde tot de minister van Justitie over "de juridische situatie van een zogenaamde growshop te Gent" (nr. 4852)

Sprekers: **Francis Van den Eynde, Marc Verwilghen,** minister van Justitie

Vraag van de heer Francis Van den Eynde tot de minister van Justitie over "de deelname aan een "blow-in" in het Citadelpark te Gent" (nr. 4874)

Sprekers: **Francis Van den Eynde, Marc Verwilghen,** minister van Justitie

Vraag van de heer Bart Laeremans tot de minister van Justitie over "de studie over het verband tussen etnische afkomst en criminaliteit" (nr. 4880)

Sprekers: **Bart Laeremans, Marc Verwilghen,** minister van Justitie

SOMMAIRE

Question de M. Jos Ansoms au ministre de la Justice sur "les circulaires relatives à la politique de dépistage de la conduite sous l'emprise de drogues" (n° 4748)

Orateurs: **Jos Ansoms, Marc Verwilghen,** ministre de la Justice

Question de M. Jacques Lefevre au ministre de la Justice sur "les effets de la répudiation de femmes marocaines en Belgique" (n° 4767)

Orateurs: **Jacques Lefevre, Marc Verwilghen,** ministre de la Justice

Question de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "l'absence de nomination de l'administrateur général adjoint de la Sûreté de l'Etat" (n° 4846)

Orateurs: **Tony Van Parys, Marc Verwilghen,** ministre de la Justice

Questions orales jointes de
- M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "le conflit qui l'oppose au Conseil supérieur de la Justice à propos de nominations" (n° 4851)
- M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "le deuxième refus du ministre concernant le candidat présenté par le Conseil supérieur de la Justice" (n° 4892)

Orateurs: **Tony Van Parys, Geert Bourgeois, Marc Verwilghen,** ministre de la Justice

Interpellation de Mme Jacqueline Herzet au ministre de la Justice sur "la politique du ministre de la Justice en matière de rapt parentaux" (n° 815)

Orateurs: **Jacqueline Herzet, Marc Verwilghen,** ministre de la Justice

Question de M. Francis Van den Eynde au ministre de la Justice sur "la situation juridique d'un 'growshop' à Gand" (n° 4852)

Orateurs: **Francis Van den Eynde, Marc Verwilghen,** ministre de la Justice

Question de M. Francis Van den Eynde au ministre de la Justice sur "la participation à un "blow-in" au parc de la citadelle de Gand" (n° 4874)

Orateurs: **Francis Van den Eynde, Marc Verwilghen,** ministre de la Justice

Question de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "l'étude concernant le lien entre l'origine ethnique et la criminalité" (n° 4880)

Orateurs: **Bart Laeremans, Marc Verwilghen,** ministre de la Justice

Vraag van de heer Tony Van Parys tot de minister van Justitie over "de vrijlating van de dame met 250.000 XTC-pillen" (nr. 4886) <i>Sprekers:</i> Tony Van Parys, Marc Verwilghen, minister van Justitie	16	Question de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "la libération de la dame trouvée en possession de 250.000 pilules d'extasy" (n° 4886) <i>Orateurs:</i> Tony Van Parys, Marc Verwilghen, ministre de la Justice	16
Vraag van de heer Geert Bourgeois tot de minister van Justitie over "de wijzigingen van het justitiebeleid op het gebied van verkeersveiligheid" (nr. 4895) <i>Sprekers:</i> Geert Bourgeois, Marc Verwilghen, minister van Justitie	18	Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la modification de la politique du département de la justice en matière de sécurité routière" (n° 4895) <i>Orateurs:</i> Geert Bourgeois, Marc Verwilghen, ministre de la Justice	18
Vraag van de heer Geert Bourgeois tot de minister van Justitie over "de toepassing van de wet van 16 juni 1993 betreffende de bestrafing van de ernstige inbreuken op de Internationale Verdragen van Genève van 12 augustus 1949 en op de aanvullende protocollen I en II bij die Verdragen van 8 juni 1977" (nr. 4896) <i>Sprekers:</i> Geert Bourgeois, Marc Verwilghen, minister van Justitie	19	Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "l'application de la loi du 16 juin 1993 relative à la répression des violations graves des Conventions internationales signées à Genève le 12 août 1949 et des Protocoles I et II additionnels à ces Conventions adoptés le 8 juin 1977" (n° 4896) <i>Orateurs:</i> Geert Bourgeois, Marc Verwilghen, ministre de la Justice	19
Vraag van de heer Geert Bourgeois tot de minister van Justitie over "de informatisering van de hoven en rechtbanken" (nr. 4897) <i>Sprekers:</i> Geert Bourgeois, Marc Verwilghen, minister van Justitie	20	Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "l'informatisation des cours et tribunaux" (n° 4897) <i>Orateurs:</i> Geert Bourgeois, Marc Verwilghen, ministre de la Justice	20

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

van

DINSDAG 12 JUNI 2001

10:15 uur

COMMISSION DE LA JUSTICE

du

MARDI 12 JUIN 2001

10:15 heures

De vergadering wordt geopend om 10.23 uur door mevrouw Jacqueline Herzet.

01 Vraag van de heer Jos Ansoms tot de minister van Justitie over "de omzendbrieven betreffende het opsporingsbeleid van drugs in het verkeer" (nr. 4748)

01.01 Jos Ansoms (CVP): In verband met het opsporingsbeleid van drugs in het verkeer heb ik op 31 januari een vraag gesteld aan minister Durant. De minister antwoordde dat ze samenwerkt met de minister van Justitie inzake het opstellen van rondzendbrieven bestemd voor de politiediensten en de parketten, met het oog op een eenvormig opsporings- en vervolgingsbeleid.

Hoe ziet het eenvormig vervolgingsbeleid inzake het rijden onder invloed eruit in deze vier brieven? Welke zijn de verschillen met de stand van zaken voor het van kracht worden van deze brieven?

Zijn de twee brieven die op 31 januari nog niet verspreid waren, ondertussen verspreid en "in voege"? Zo ja, wat is het precieze onderwerp? Zo neen, wat is de reden voor deze trage uitvoering en wanneer voorziet de minister in het verspreiden van deze rondzendbrieven?

01.02 Minister **Marc Verwilghen** (Nederlands): Er is eigenlijk geen echt verschil in het vervolgingsbeleid tussen de periode vóór de brieven en die erna. Beide werken met de wet van 1998.

De brieven hebben tot doel het beleid te uniformeren voor het ganse grondgebied, om een gelijkaardig gerechtelijk antwoord te geven op verkeersinbreuken, begaan onder invloed van

La séance est ouverte à 10.23 heures par Mme Jacqueline Herzet.

01 Question de M. Jos Ansoms au ministre de la Justice sur "les circulaires relatives à la politique de dépistage de la conduite sous l'emprise de drogues" (n° 4748)

01.01 Jos Ansoms (CVP): Le 31 janvier dernier, j'avais interrogé la ministre Durant sur la politique de dépistage de la conduite sous l'emprise de drogues. La ministre avait répondu qu'elle collabore avec le ministre de la Justice pour mettre au point des circulaires destinées aux services de police et aux parquets, en vue de mettre en place une politique de recherche et de poursuites uniforme.

Qu'en est-il, dans les quatre circulaires en question, de la politique uniforme de poursuites en matière de dépistage de la conduite sous l'emprise de drogue ? Où se situent les différences par rapport à la situation antérieure à l'entrée en vigueur de ces circulaires ?

Les deux circulaires qui n'avaient pas encore été diffusées le 31 janvier dernier l'ont-elles été et sont-elles « entrées en vigueur » ? Dans l'affirmative, sur quoi portent-elles précisément ? Dans la négative, quelle est la raison du retard et quand le ministre prévoit-il qu'elles seront diffusées ?

01.02 **Marc Verwilghen**, ministre (en néerlandais) : Il n'y a pas réellement de différence entre la politique de poursuites au cours de la période antérieure aux circulaires et au cours de celle qui a suivi. La loi de 1998 en constitue toujours le fondement.

Les circulaires ont pour objectif d'uniformiser la politique sur l'ensemble du territoire, afin qu'une même réponse judiciaire soit réservée aux

drugs. De brieven geven precieze instructies inzake de door de bevoegde parketten en politiediensten te volgen procedures.

De vier brieven zijn alle vier tegelijkertijd verspreid op 20 december 2000, dus voor 31 januari 2001. De minister van vervoer is er blijkbaar verkeerdelijk vanuit gegaan dat maar twee van de vier brieven verspreid waren. Artikel 151, § 1 van de Grondwet voorziet er trouwens uitdrukkelijk in dat de minister van Justitie en het College van procureurs-generaal bevoegd zijn inzake het vervolgingsbeleid voor verkeersinbreuken, begaan onder invloed van drugs.

01.03 Jos Ansoms (CVP): Het wordt voor ons wel erg moeilijk op deze manier. De vice-premier kondigde op 30 januari aan dat nog twee rondzendbrieven moesten verschijnen. Ik heb veel tijd verloren met het zoeken naar die documenten, omdat ik ervan uitging dat het antwoord van de vice-premier wel zou kloppen. Of had zij misschien toch de bedoeling om wijzigingen aan te brengen? Als lid van de Agalev-Ecolo fractie lijkt dat immers logisch voor haar. Het drugsbeleid is nu inconsequent: enerzijds mag men bepaalde drugs gebruiken, anderzijds loopt men daardoor in het verkeer wél tegen de lamp.

01.04 Minister Marc Verwilghen (Nederlands): Ik kan me niet voorstellen dat de vice-premier zou ingaan tegen de bepalingen van artikel 151, § 1 van de Grondwet.

Het incident is gesloten.

02 Vraag van de heer Jacques Lefevre tot de minister van Justitie over de gevolgen van de verstoting van Marokkaanse vrouwen in België" (nr. 4767)

02.01 Jacques Lefevre (PSC): Voor de erkenning van in Marokko erkende verstotingen binnen in België verblijvende Marokkaanse echtparen moet overeenkomstig het Belgische Gerechtelijk Wetboek aan een aantal inhoudelijke en vormvoorwaarden worden voldaan.

Wordt de verstoting van Marokkaanse vrouwen in België op reguliere wijze erkend ?

Kan men stellen dat de voorwaarde met betrekking tot de eerbiediging van de rechten van de verdediging in dit kader vervuld is ?

infractions aux règles de la circulation commises sous l'emprise de la drogue. Les circulaires donnent des instructions précises concernant les procédures à suivre par les parquets et les services de police compétents.

Les quatre circulaires ont été diffusées simultanément le 20 décembre 2000, c'est-à-dire avant le 31 janvier. La ministre des Transports semble avoir considéré erronément que deux des quatre circulaires seulement avaient été diffusées. L'article 151, §1er, de la Constitution prévoit d'ailleurs expressément que le ministre de la Justice et le collège des procureurs généraux sont compétents pour la politique de poursuites en cas d'infractions commises sous l'emprise de la drogue.

01.03 Jos Ansoms (CVP): La situation risque fort d'être très complexe pour nous. Le 31 janvier, la vice première ministre annonce que 2 circulaires doivent encore être publiées. J'ai perdu beaucoup de temps à rechercher ces documents, supposant que la réponse de la vice première ministre était correcte. Avait-elle peut-être l'intention d'apporter des modifications aux circulaires existantes ? Une telle attitude peut en effet paraître logique de la part d'un membre du groupe Ecolo-Agalev. Actuellement, la politique en matière de drogue manque de cohérence : d'une part on autorise la consommation de certaines drogues et de l'autre une telle attitude pose des problèmes en matière de circulation.

01.04 Marc Verwilghen , ministre (en néerlandais) : Je ne puis imaginer que la vice première ministre prendrait des mesures contraires à l'article 151, § 1er, de la Constitution.

L'incident est clos.

02 Question de M. Jacques Lefevre au ministre de la Justice sur "les effets de la répudiation de femmes marocaines en Belgique" (n° 4767)

02.01 Jacques Lefevre (PSC): La reconnaissance des répudiations reconnues au Maroc concernant des couples marocains résidant en Belgique est soumise, en vertu du Code judiciaire belge, à des conditions de forme et de fond.

La répudiations des femmes marocaines est-elle régulièrement reconnue en Belgique ?

Peut-on considérer que la condition du respect des droits de la défense est remplie dans ce cadre ?

Kan men stellen dat verstoting in overeenstemming is met het verdrag betreffende het bannen van elke vorm van discriminatie jegens vrouwen ?

Is verstoting binnen een in België verblijvend Marokkaans koppel wel geldig ? De Marokkaanse wet bepaalt immers dat over de verstoting uitspraak moet worden gedaan in het ambtsgebied waar het echtelijke domicilie gelegen is.

02.02 Minister **Marc Verwilghen** (*Frans*) : In het Belgische recht wordt verstoting erkend indien aan de voorwaarden zoals omschreven in artikel 570 van het Gerechtelijk Wetboek voldaan wordt. Als een van de echtgenoten de Belgische nationaliteit heeft, wordt de verstoting niet erkend.

De eerbiediging van de rechten van de verdediging is een conditio sine qua non. De rechtscolleges kijken er dan ook waakzaam op toe dat die voorwaarde steeds vervuld is.

De hoven en rechtbanken behandelen de verstoting vooral uit het oogpunt van de rechten van de verdediging. Voor een gedeelte van de rechtspraak rijst de vraag of eenzijdige verstoting al dan niet strijdig is met de Belgische openbare internationale orde.

Het privaatrechtelijk internationaal Wetboek dat momenteel in de maak is en streeft naar een grotere gelijkheid van mannen en vrouwen, is minder soepel ten aanzien van verstoting.

Artikel 570, lid 2, 3° van het Gerechtelijk Wetboek legt als voorwaarde voor een uitvoerbaarverklaring van een beslissing van een buitenlandse rechter op dat de rechter niet enkel wegens de nationaliteit van de eiser bevoegd is. Het komt de Marokkaanse autoriteiten toe na te gaan of de in artikel 48 van de Mudanwana (Marokkaans Wetboek betreffende de rechtspositie van de personen) vervatte voorwaarde met betrekking tot de verblijfplaats al dan niet is vervuld.

Het spreekt vanzelf dat die voorwaarden achterhaald zullen zijn vanaf het ogenblik waarop ons privaatrechtelijk internationaal Wetboek van kracht zal zijn.

02.03 **Jacques Lefevre** (PSC): Ik ben er niet zeker van dat de rechten van de vrouw in het kader van die procedure worden geëerbiedigd.

Kan u geen druk uitoefenen op uw Marokkaanse ambtgenoot opdat die procedure niet zou gelden voor echtparen die in België verblijven?

Peut-on considérer que la répudiation est conforme à la Convention sur l'élimination de toute forme de discrimination à l'égard des femmes ?

La répudiation concernant un couple marocain résidant en Belgique est-elle valable dans la mesure où la loi marocaine prévoit que la répudiation doit être prononcée dans le ressort territorial du domicile conjugal ?

02.02 **Marc Verwilghen**, ministre (*en français*): En droit belge, la répudiation est reconnue pour autant que soient observées les conditions de l'article 570 du Code judiciaire. Si l'un des conjoints est belge, la répudiation ne sera pas reconnue.

Le respect des droits de la défense est une condition essentielle, dont les juridictions examinent attentivement la satisfaction.

Les cours et tribunaux examinent essentiellement la répudiation sous l'angle des droits de la défense. Pour une partie de la jurisprudence se pose la question de la compatibilité ou de la contrariété de la répudiation unilatérale avec l'ordre international public belge.

Le Code international privé, en projet, dans le souci de plus d'égalité entre les hommes et les femmes, adopte une attitude plus stricte à l'égard de la répudiation.

L'article 570 al. 2, 3°, du Code judiciaire impose comme condition à la reconnaissance d'une décision étrangère que la compétence du juge étranger ne soit pas uniquement fondée sur la nationalité du demandeur. Il appartient aux autorités marocaines de déterminer si la condition de domicile prévue à l'article 48 de la Mudawwana (code de statut personnel marocain) est ou non remplie.

Il va de soi que, lorsque notre Code international privé sera d'application, ces conditions seront dépassées.

02.03 **Jacques Lefevre** (PSC): Je ne suis pas sûr que les droits de la femme soient respectés dans cette procédure.

Ne pourriez-vous faire pression sur votre homologue marocain pour qu'elle ne soit pas applicable aux couples résidant en Belgique.

02.04 Minister **Marc Verwilghen** (Frans) : De toepassing van artikel 570 van het Gerechtelijk Wetboek wordt ernstig onderzocht.

Er werden contacten gelegd in het kader van de goedkeuring bij ons van het privaatrechtelijk internationaal Wetboek teneinde een evolutie van het Marokkaans recht te bewerkstelligen.

De **voorzitter**: Komt de verstoting voor Marokkaanse vrouwen die in Marokko leven even hard aan als voor degenen die in België leven? Wordt de verstoting in Marokko beschouwd als een vorm van echtscheiding die door de Marokkaanse vrouwen wordt aanvaard?

02.05 Minister **Marc Verwilghen** (Frans): Ik heb bij mijn bezoek aan de Conseil des femmes francophones vastgesteld dat de vrouwen in Marokko de verstoting even moeilijk verwerken als hun zusters in België.

De verstotingsprocedure legt inderdaad een zware last op deze vrouwen.

02.06 **Jacques Lefevre** (PSC): Tunesië schafte de procedure onlangs af.

Er werd een modernere interpretatie aan de koran gegeven.

Het incident is gesloten.

03 **Vraag van de heer Tony Van Parys tot de minister van Justitie over "het uitblijven van de benoeming van de adjunct-administrateur generaal van de Staatsveiligheid" (nr. 4846)**

03.01 **Tony Van Parys** (CVP): Toen ik deze vraag indiende, was er nog geen nieuwe adjunct-administrateur generaal van de Staatsveiligheid. De dag voor de indiening werd in het *Belgisch Staatsblad* het besluit gepubliceerd die de benoeming vastlegde.

Waarom heeft het zo lang geduurd vooraleer de vacature werd ingevuld? Door het lange wachten is ondertussen het KB gepubliceerd die de oprichting van de Federale Overheidsdienst Justitie regelt. Heeft dit laatste geen impact op de komende benoemingen bij de Staatsveiligheid? Moeten er *assessments* komen voor de leidende functies binnen de Staatsveiligheid?

Is het aangewezen om een magistraat van het openbaar ministerie te benoemen tot adjunct-administrateur generaal van de Staatsveiligheid?

02.04 **Marc Verwilghen**, ministre (*en français*): L'application de l'article 570 du Code judiciaire fait l'objet d'un examen sérieux.

Des contacts sont en cours dans le cadre de l'adoption, chez nous, de notre codex international privé, dans le but de faire évoluer le droit marocain.

La **présidente**: La répudiation est-elle ressentie aussi durement par les femmes marocaines vivant au Maroc que par celles vivant en Belgique? Considère-t-on, au Maroc, la répudiation comme une forme de divorce acceptée par les femmes marocaines?

02.05 **Marc Verwilghen**, ministre (*en français*): Lorsque j'ai rendu visite au Conseil des femmes francophones, j'ai pu constater que la répudiation est subie avec autant de difficultés par les femmes au Maroc qu'en Belgique.

C'est, en effet, une procédure qui pèse très lourd pour ces femmes.

02.06 **Jacques Lefevre** (PSC): En Tunisie, elle a été supprimée récemment.

Le Coran a été interprété de manière plus moderne.

L'incident est clos.

03 **Question de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "l'absence de nomination de l'administrateur général adjoint de la Sûreté de l'Etat" (n° 4846)**

Tony Van Parys (CVP): Lorsque j'ai déposé ma demande afin de vous adresser cette question, un nouvel administrateur général adjoint de la Sûreté de l'Etat n'était toujours pas nommé. Mais ce jour-là, l'arrêté royal portant nomination d'un nouveau patron de la Sûreté a été publié au *Moniteur belge*.

Pourquoi avez-vous laissé ce poste vacant pendant si longtemps? Sur ces entrefaites, l'arrêté créant le service public fédéral de la justice a été publié. Cet arrêté n'influera-t-il pas sur les prochaines nominations à la Sûreté de l'Etat? Organiserez-vous des tests pour évaluer l'aptitude des candidats à exercer les fonctions dirigeantes au sein de la Sûreté?

Enfin, n'est-il pas opportun de faire en sorte que la fonction d'administrateur général adjoint de la Sûreté de l'Etat revienne à un magistrat du ministère public?

03.01 Minister **Marc Verwilghen** (*Nederlands*): Het KB dateert van 31 mei 2001. De heer Buysse wordt hierdoor voor een periode van vijf jaar in de functie van adjunct-administrateur generaal van de Staatsveiligheid benoemd. We hebben volledig de oude procedure gevolgd.

Voor de diensten Staatsveiligheid en Strafrechterlijk Beleid worden uitzonderingen voorzien.

De kwalificaties van de heer Buysse zijn uitstekend. Hij heeft alle kwaliteiten om zijn functie uit te oefenen.

03.02 **Tony Van Parys** (CVP): Ik begrijp dat men hier de oude procedure heeft gevolgd. Wat me verwondert, is dat in de nieuwe procedure geen specifieke procedure voorzien is voor de aanwervingen bij de Staatsveiligheid en de dienst Strafrechterlijk Beleid. Het verwondert me dat men hier een uitzondering maakt en dat deze diensten rechtstreeks ressorteren onder de minister van Justitie.

Ik kom terug op het eventueel aanduiden van een advocaat op een topfunctie in de Staatsveiligheid. Hij heeft misschien wel ervaring in contraspionage van terrorisme, maar dan als verdediger van iemand uit dat milieu.

03.03 Minister **Marc Verwilghen** (*Nederlands*): Een advocaat kan niet alleen al pleitend in een bepaalde zaak ervaring opdoen, dit kan bijvoorbeeld evengoed gebeuren bij het geven van adviezen.

03.04 **Tony Van Parys** (CVP): Bestaan in deze concrete benoeming de nodige garanties dat de persoon in kwestie via de geëigende weg de nodige ervaring heeft opgedaan?

03.05 Minister **Marc Verwilghen** (*Nederlands*): Ja.

Het incident is gesloten.

04 **Samengevoegde mondelinge vragen van**
 - de heer **Tony Van Parys** tot de minister van Justitie over "het benoemingsconflict met de Hoge Raad voor de Justitie" (nr. 4851)
 - de heer **Geert Bourgeois** tot de minister van Justitie over "de tweede weigering van de minister van een voordracht door de Hoge Raad voor de Justitie" (nr. 4892)

03.01 **Marc Verwilghen**, ministre (*en néerlandais*): L'arrêté royal, pris le 31 mai 2001 et publié à la date à laquelle notre collègue Van Parys a posé sa question, nomme M. Buyse à cette fonction pour une période de cinq ans. L'ancienne procédure a été pleinement respectée.

Des exceptions sont prévues en ce qui concerne les services de la Sûreté de l'Etat et de la Politique criminelle.

M. Buyse, dont les qualifications sont excellentes, réunit toutes les qualités pour exercer la fonction qui lui a été confiée.

03.02 **Tony Van Parys** (CVP): Je comprends qu'en l'espèce, l'ancienne procédure ait été appliquée. Par contre, je suis surpris d'apprendre que la nouvelle procédure ne prévoit pas de règles de recrutement spécifiques pour la Sûreté de l'Etat et le service de la Politique criminelle. Je m'étonne également que l'on fasse une exception pour ce dossier et que ces services ressortissent directement au ministre de la Justice.

Je reviens un instant sur l'attribution éventuelle d'une fonction-clé au sein de la Sûreté de l'Etat à un avocat. Si l'intéressé peut se prévaloir d'une expérience utile en matière de contre-espionnage et de lutte contre le terrorisme, il n'a acquis cette dernière qu'en qualité de défenseur d'une personne issue de ces milieux.

03.03 **Marc Verwilghen**, ministre (*en néerlandais*): Un avocat peut acquérir de l'expérience en plaçant dans une affaire déterminée, mais, par exemple, aussi en rendant des avis.

03.04 **Tony Van Parys** (CVP): Cette nomination nous garantit-elle que la personne en question a accumulé l'expérience requise en suivant le parcours approprié?

03.05 **Marc Verwilghen**, ministre (*en néerlandais*): Oui.

L'incident est clos.

04 **Questions orales jointes de**
 - M. **Tony Van Parys** au ministre de la Justice sur "le conflit qui l'oppose au Conseil supérieur de la Justice à propos de nominations" (n° 4851)
 - M. **Geert Bourgeois** au ministre de la Justice sur "le deuxième refus du ministre concernant le candidat présenté par le Conseil supérieur de la Justice" (n° 4892)

04.01 Tony Van Parys (CVP): De meeste voordrachten van kandidaten voor de functie van magistraat, die sedert 5 december vorig jaar door de Hoge Raad voor Justitie worden gedaan, werden door de minister aanvaard. Vier keer kwam het tot een "aanvaring". Het conflict bereikte een hoogtepunt doordat de minister tot twee maal toe de voorgedragen kandidaat voor de functie van voorzitter van de rechtbank van koophandel te Turnhout weigerde. De betrekking werd zelfs weer vacant verklaard. Volgens een adviseur van de minister woog de Hoge Raad de tegenkandidatuur niet voldoende af. Volgens een document dat in de commissie Justitie werd verspreid, heeft de minister al in 18 procent van de gevallen de voorgedragen kandidaat geweigerd. Verder werden belangrijke adviezen van de Hoge Raad, bijvoorbeeld inzake het federaal parket, niet gevolgd door de minister, wat ook wijst op spanningen met de Hoge Raad. Waarom weigerde de minister de voordracht tot twee maal toe? Welke criteria hanteert hij bij de afweging van kandidaten? Wordt de functie van de Hoge Raad zo niet ondermijnd?

04.02 Geert Bourgeois (VU&ID): Wat is de motivering van de minister om tot twee keer toe de kandidaat voor het voorzitterschap van de rechtbank van koophandel te Turnhout te weigeren? In de pers spreekt men over een "aanvaring". Klopt het krantenbericht dat de kabinetsmedewerker van de minister niet wist dat de Hoge Raad een kandidaat een tweede keer kan voordragen na weigering door de minister, en klopt het dat de minister meende dat de Hoge Raad de tegenkandidaatstelling niet voldoende had afgewogen? Zijn er nog andere voordrachten die de minister een tweede maal weigerde? Waarop slaat de door de minister aangekondigde wetswijziging? Uit een document van de Hoge Raad dat ik gisteravond ontving blijkt inderdaad, zoals collega Van Parys al opmerkte, dat de minister reeds acht keer een voorgedragen kandidaat weigerde, maar de voetnoot is onduidelijk.

04.03 Minister Marc Verwilghen (Nederlands): De vraag werd blijkbaar geïnspireerd door een persartikel van 5 juni jongstleden, waarvan zelfs de onaangepaste terminologie werd overgenomen in de vraagstelling van collega Van Parys. De journalist had beter contact opgenomen met mijn kabinet. Ik betreur ook het gebrek aan kritische zin van collega Van Parys.

Het Bureau van de Hoge Raad heeft zich volkomen van het persartikel gedistantieerd. Het is een tendentieuze artikel en het moet worden betreurd dat

04.01 Tony Van Parys (CVP): Le ministre a accepté la plupart des présentations de candidats à une fonction de magistrat auxquelles procède, depuis le 5 décembre 2000, le Conseil supérieur de la Justice. Ministre et Conseil sont entrés en conflit quatre fois. Ces conflits ont atteint leur apogée lorsque le ministre a refusé par deux fois le candidat présenté pour la fonction de président du tribunal de commerce de Turnhout. La fonction a même été déclarée à nouveau vacante. Selon un conseiller du ministre, le Conseil supérieur de la Justice n'a pas estimé à sa juste valeur la contre-candidature. D'après un document distribué en commission de la Justice, le ministre a déjà refusé le candidat présenté dans 18 % des cas. Pourquoi le ministre a-t-il refusé à deux reprises le candidat présenté à Turnhout ? De plus, il n'a pas suivi des avis importants du Conseil supérieur, notamment en ce qui concerne le parquet fédéral. C'est là un nouvel indice de frictions entre le ministre et le Conseil. Tout cela ne porte-t-il pas atteinte à la crédibilité du Conseil supérieur ?

04.02 Geert Bourgeois (VU&ID): Pour quelle raison le ministre a-t-il refusé à deux reprises de nommer le candidat à la présidence du tribunal de commerce de Turnhout ? Selon la presse, il y aurait eu un "accrochage". Les informations parues dans la presse selon lesquelles le collaborateur de cabinet du ministre ignorait que le Conseil supérieur avait présenté une deuxième fois la candidature après le refus du ministre sont-elles exactes ? Est-il exact que le ministre était d'avis que le Conseil supérieur n'avait pas suffisamment pris en considération l'autre candidature ? Le ministre a-t-il déjà refusé deux fois d'autres listes de nominations ? Quels sont les fondements de la modification de la loi annoncée par le ministre ? Un document du Conseil supérieur que j'ai reçu hier soir révèle, en effet, que le ministre, comme l'a fait observer M. Van Parys, a déjà refusé 8 fois le candidat présenté. La note en bas de page n'est toutefois pas claire.

04.03 Marc Verwilghen , ministre (en néerlandais): La question a vraisemblablement été inspirée d'un article de presse paru le 5 juin dernier, dont notre collègue Van Parys a même reproduit la terminologie inadéquate. Il aurait mieux valu que le journaliste prenne contact avec mon cabinet. Je déplore également le manque de sens critique dont a fait preuve M. Van Parys.

Le Bureau du Conseil supérieur s'est entièrement distancié de cet article de presse par trop tendancieux. Par ailleurs, il faut déplorer que la recherche du sensationnalisme l'emporte dans une

ook op een dergelijk gevoelig terrein de zucht naar sensatie de bovenhand haalt.

Het Reglement van de Kamer verbiedt vragen over individuele gevallen als deze. Ik zie mij evenwel verplicht om mijn beslissing met betrekking tot dit specifiek geval te verantwoorden. Artikel 259ter §5 van het Gerechtelijk Wetboek kent uitdrukkelijk aan de Koning de bevoegdheid toe om een voordracht door de Hoge Raad al dan niet te aanvaarden. De uitoefening van dit elementaire recht kan niet leiden tot een "aanvaring". Hoogstens kan er sprake zijn van een meningsverschil.

Uit een nauwkeurige lezing van de voorbereidende werken van de wet van 22 december 1998, die artikel 259ter §5 heeft ingevoerd, blijkt dat men niet kan spreken van een tweede weigering door de minister, nu dezelfde kandidaat een tweede keer werd voorgedragen.

Het is evident dat de weigering van een voordracht moet worden gemotiveerd. Dat is ook gebeurd. De verantwoording van de beslissing komt uitsluitend toe aan de minister. Iedere beslissing wordt uitgebreid overwogen. Het is ongepast gewag te maken van verklaringen van derden die er nooit zijn geweest.

Een weigering is alleen verantwoord teneinde de meest geschikte kandidaat op de juiste plaats benoemd te zien. De benoeming van iemand die, reeds op pensioengerechtigde leeftijd, de materie die wordt behandeld door de rechtbank van koophandel nog moet instuderen of hernemen omdat hij er de laatste tien jaar volkomen van vervreemd is, en dit moet combineren met het mandaat van voorzitter, lijkt mij niet verantwoord. Er zijn de laatste tijd spectaculaire wijzigingen geweest in het handelsrecht. Men moet absoluut bijblijven.

In de afweging tegenover de andere kandidaturen, kwam de voordracht van de benoemingscommissie me niet verantwoord voor. De onterecht voorbijgestoken kandidaat zou zich ontgoocheld voelen, hij zou wel het werk moeten doen, zonder de benoeming te krijgen. Voor mij primeert de geschiktheid van de kandidaat en het belang van justitie. In dit concreet geval is voor mij de keuze duidelijk geweest.

Tot op 11 juni 2001 werden al 145 voordrachten door de Hoge Raad gedaan: 85 hiervan leidden tot een benoeming of aanwijzing, terwijl 40 voordrachten nog niet zijn afgehandeld.

Ik heb 20 voordrachten niet gevolgd: drie gezien de voorwaarden niet voldaan waren; elf gezien de

matière aussi délicate.

En vérité, le règlement de la Chambre interdit toute question au sujet de cas individuels comme celui-ci. Je me vois toutefois obligé de justifier ma décision concernant ce cas spécifique. L'article 259 ter, § 5, du Code judiciaire attribue explicitement au Roi la compétence d'accepter ou non une quelconque candidature proposée par le Conseil supérieur. L'exercice de ce droit élémentaire ne peut conduire à un 'accrochage' mais tout au plus à une divergence d'opinion.

Une lecture attentive des travaux préparatoires de la loi du 22 décembre 1998 insérant l'article 259ter, § 5, montre qu'on ne peut faire état d'un second refus par le ministre, à présent que le même candidat vient d'être proposé pour la deuxième fois.

Le rejet de la candidature présentée a été dûment motivé. La justification de la décision appartient uniquement au ministre. Chaque décision est longuement pesée. Il ne sied pas de se référer à des déclarations de tiers qui n'ont jamais existé.

Un refus ne peut être motivé que par le souci d'une réelle adéquation entre le candidat et la fonction à pourvoir. Un candidat proche de l'âge de la retraite qui doit encore étudier ou revoir la matière ressortissant au tribunal de commerce, parce qu'il n'a pas eu l'occasion de la pratiquer pendant les dix dernières années, et qui doit combiner la fonction à pourvoir avec un mandat de président ne me semble pas présenter le profil adéquat. Récemment, le droit commercial a subi des modifications spectaculaires. Il faut absolument que les magistrats demeurent au fait de l'évolution du droit.

Au regard des autres candidatures, la proposition formulée par la commission de nomination ne me semblait pas justifiée. Le candidat injustement lésé se sentirait déçu : il devrait faire le travail sans obtenir la nomination. A mes yeux, l'aptitude des candidats et l'intérêt de la justice priment. Dans ce cas concret, le choix fut aisé.

Sur les 145 dossiers présentés par le Conseil supérieur jusqu'au 11 juin 2001, 85 ont fait l'objet d'une nomination et 40 ne sont pas encore clôturés.

Je n'ai pas suivi le Conseil pour 20 présentations : 3 ont été rejetées parce que les candidats ne

voorgedragen kandidaten al in andere vacatures werden benoemd; één omdat de plaats moest worden geannuleerd, ná vernietiging van de benoeming door de Raad van State; vijf tot slot omdat ik zelf van oordeel was dat niet de beste kandidaat werd voorgedragen of dat het niet opportuun was de kandidaat aan de Koning voor te stellen.

Op dit ogenblik worden geen andere voordrachten voor een tweede maal geweigerd.

De wet van 22 december 1998 wordt op verschillende punten herzien. Het Hof van Cassatie en de Hoge Raad hebben dit verzocht. De administratie en mijn kabinet hebben voorstellen gedaan. Enkele punten zullen gewijzigd worden: de mogelijkheid voor de Hoge Raad om beroep te doen op ondersteuning voor het afnemen van examens; het voorzien in een spoedprocedure voor dringende adviesverlening; de schorsing van de termijn van 15 juli tot 15 augustus in het verloop van de benoemingsprocedures omwille van de vakantieperiode; het uitwerken van een regeling voor het verhoor van de kandidaten; het voorzien in een termijn waarbinnen een benoemde magistraat zich niet opnieuw kan kandidaat stellen voor een andere functie om de continuïteit van de jurisdictie niet in het gedrang te brengen. Verder worden een aantal onduidelijkheden weggewerkt.

04.04 Tony Van Parys (CVP): Het persbericht was alleszins correct: er is wel degelijk een tweede weigering geweest in dit concreet dossier.

De Hoge Raad is een goed instrument, haar rol en eigen functie moeten voldoende worden gewaardeerd.

Er komen dus een aantal aanpassingen aan de wetbepalingen inzake de Hoge Raad. Ik hoop dat het Parlement ter zake zijn steentje zal kunnen bijdragen.

04.05 Geert Bourgeois (VU&ID): Ik heb nog enkele bedenkingen. Uit de parlementaire voorbereiding blijkt inderdaad dat eenzelfde kandidaat een tweede maal kan worden voorgedragen, hoewel de wet zelf niet zo duidelijk is. Ik ben het met de minister eens dat de minister van Justitie de eindverantwoordelijkheid draagt inzake de voordrachten. Dit ontslaat hem echter niet van de motiveringsverplichting. Uit het antwoord leid ik af dat hij inderdaad motiveert.

satisfaisaient pas aux conditions requises, 11 sont devenues sans objet parce que les candidats proposés avaient été nommés à d'autres fonctions, une a été annulée parce que la fonction à pourvoir devait être supprimée, à la suite d'une décision en ce sens du Conseil d'Etat, et cinq n'ont pas été suivies parce que j'ai moi-même estimé que le candidat proposé n'était pas le meilleur et qu'il n'était dès lors pas opportun que je soumette sa nomination au Roi.

A l'heure où je vous parle, aucune autre présentation de candidat n'a été refusée à deux reprises.

Plusieurs points de la loi du 22 décembre 1998 seront revus. La Cour de cassation et le Conseil supérieur l'ont demandé. L'administration et le cabinet ont formulé des propositions. Les quelques points à modifier sont les suivants: la possibilité sera offerte au Conseil supérieur de bénéficier d'une aide pour faire passer des examens, l'instauration d'une procédure d'urgence pour les avis urgents, la suspension entre le 15 juillet et le 15 août du délai prévu dans le déroulement des procédures de nomination en raison de la période des vacances, l'élaboration d'un règlement pour l'audition des candidats et l'instauration d'un délai avant l'expiration duquel un magistrat nommé ne peut poser à nouveau sa candidature à une autre fonction afin de ne pas nuire à la continuité de la juridiction. En outre, nous allons éliminer toute une série d'imprécisions.

04.04 Tony Van Parys (CVP): Le communiqué de presse était de toute manière correct: ce dossier a effectivement fait l'objet d'un deuxième refus.

Le Conseil supérieur constitue un bon instrument dont le rôle et la fonction doivent être valorisés.

Les dispositions légales relatives au Conseil supérieur seront modifiées en certains points. J'espère que le Parlement pourra y contribuer.

04.05 Geert Bourgeois (VU&ID): J'ai encore quelques interrogations. Les travaux préparatoires font apparaître qu'un deuxième candidat peut effectivement être présenté une seconde fois quoique la loi ne soit pas très claire sur ce point. Je rejoins le ministre quand il dit que le ministre de la justice porte la responsabilité finale en matière de présentations de candidats. Toutefois, cela ne le dispense pas de l'obligation de motivation. Je déduis de sa réponse qu'il motive effectivement ses décisions.

Ik zou graag nog verduidelijkt willen zien op grond van welke criteria de minister voordrachten weigert. Hij spreekt over het willen benoemen van de meest geschikte kandidaat maar liet ook vallen dat hij sommige benoemingen niet "opportuun" achtte. Een opportuiniteitsoordeel komt de minister van Justitie echter niet toe.

De informatie van de Hoge Raad klopt dus niet. De minister zegt dat slechts vijf kandidaten werden geweigerd in plaats van acht. Wanneer kandidaten reeds elders werden benoemd, kan men inderdaad bezwaarlijk van een weigering door de minister spreken.

Ik vraag de aandacht voor de uniformiteit en grondigheid van de adviezen van de rechterlijke orde en balie. In een rondzendbrief roept de minister op om dergelijke adviezen te verkrijgen, maar naar verluidt wordt de rondzendbrief niet gevolgd. Indien dat zo is, is het misschien goed de wet te wijzigen teneinde in het hele land op uniforme wijze kwaliteitsgaranties te krijgen bij voordrachten.

04.06 Minister **Marc Verwilghen** (*Nederlands*): Dat er een tweede weigering is geweest, mag gerust door de pers worden vermeld. Maar ik verzet me met klem tegen termen als "aanvaring". De Hoge Raad heeft zich trouwens gedistantieerd van de teneur van het artikel. Dat zegt toch voldoende.

Indien wetswijzigingen werkelijk nodig zijn, bijvoorbeeld inzake de uniformiteit van de adviezen, mag hiermee niet gedraald worden.

Het gebruik van het woord "opportuun" in deze context van benoemingen is eigenlijk niet opportuun. (*Glimlachjes*) Er mag in dergelijke benoemingsdossiers zeker geen opportuiniteitsbeginsel worden gehanteerd.

Het incident is gesloten.

05 Interpellatie van mevrouw Jacqueline Herzet tot de minister van Justitie over "het beleid van de minister van Justitie inzake de ontvoering van kinderen door de ouders" (nr. 815)

05.01 **Jacqueline Herzet** (PRL FDF MCC): In 1995 heb ik een wetsvoorstel ingediend betreffende kinderonvoeringen. De oplossing voor deze problematiek moet op internationaal niveau gezocht worden, op grond van artikel 11 van het hierover gesloten verdrag.

J'aimerais d'autre part obtenir des éclaircissements quant aux critères en fonction desquels le ministre refuse des candidats présentés. Il parle de son intention de nommer le candidat le plus apte, mais il a aussi laissé entendre qu'il ne jugeait pas opportunes certaines nominations. Or, il n'appartient pas au ministre de porter des jugements d'opportunité.

Les informations communiquées par le Conseil supérieur sont donc inexactes. Le ministre dit que seulement cinq candidats ont été refusés, et non huit. Effectivement, quand des candidats ont déjà été nommés ailleurs, on peut difficilement parler de refus ministériel.

Je demande que l'on veille à garantir l'uniformité et la précision des avis de l'ordre judiciaire et du barreau. Dans une circulaire, le ministre lance un appel pour que les instances concernées donnent de tels avis, mais il me revient que sa circulaire ne serait pas suivie. Si tel est effectivement le cas, il serait peut-être bon de modifier la loi afin d'uniformiser dans l'ensemble du pays les garanties qualitatives concernant les présentations de candidats.

04.06 **Marc Verwilghen**, ministre (*en néerlandais*): je ne vois aucun inconvénient à ce que la presse signale qu'il y a eu un deuxième refus. Je m'insurge toutefois fermement contre l'utilisation de termes tels que « accrochage ». Le Conseil supérieur a d'ailleurs pris ses distances à l'égard de cet article, ce qui en dit long.

Si la loi doit effectivement être modifiée – par exemple en ce qui concerne l'uniformité des avis – tout atermoïement est à proscrire.

L'utilisation du terme « opportu » est précisément inopportu dans le contexte de nominations. (*Sourires*) Le principe de l'opportu ne peut être appliqué dans des dossiers de nominations.

L'incident est clos.

05 Interpellation de Mme Jacqueline Herzet au ministre de la Justice sur "la politique du ministre de la Justice en matière de rapt parentaux" (n° 815)

05.01 **Jacqueline Herzet** (PRL FDF MCC): En 1995, j'avais déposé un projet de loi relatif à l'enlèvement d'enfants. La solution devait être trouvée sur le plan international sur base de l'article 11 de la Convention consacrée à ce sujet.

De toename van het aantal gemengde huwelijken zorgt ook voor een stijging van het aantal ontvoeringen. Hierover zijn er geen officiële statistieken. Hoe komt dat ?

L'augmentation du nombre de mariages mixtes aggrave le problème. Il n'existe à ce sujet aucune statistique officielle. Pourquoi ?

In heel wat gevallen gaat het om gemengde koppels waarvan een van de partners van Noord-Afrikaanse origine is. Er rijzen problemen in verband met de onverenigbaarheid van de rechtssystemen. U ijvert dapper voor toenadering, maar uw inspanningen vallen naar verluidt niet in goede aarde bij uw gesprekspartners. Wat is de stand van zaken ? Ik denk meer bepaald aan een met Marokko gesloten overeenkomst voor minnelijke schikkingen.

De nombreux cas concernant des couples mixtes dont un conjoint est originaire d'Afrique du Nord. Des problèmes d'incompatibilité des systèmes juridiques se posent. Vous faites beaucoup d'efforts pour parvenir à un rapprochement, mais il semblerait que ceux-ci ne rencontrent pas la bonne volonté de vos interlocuteurs. Qu'en est-il ? Je pense notamment à une Convention de Règlement amiable conclue avec le Maroc.

Wat is precies de rol van de bemiddelaar ? Boekt hij resultaten ?

Quel est le rôle exact du médiateur ? Obtient-il des résultats ?

Streven de betrokken partijen bij de behandeling van elk dossier naar een oplossing ?

Chaque dossier est-il traité avec la volonté d'aboutir dans le chef des parties concernées ?

Kwijten de commissies ad hoc zich naar behoren van hun opdracht ?

Les commissions ponctuelles exécutent-elles bien leurs missions ?

Mijns inziens moet het personenrecht primeren boven het economische recht en de diplomatieke betrekkingen.

Selon moi, le droit des personnes doit primer sur le droit économique et les relations diplomatiques.

Deze situatie doet de bevolking geloven dat de overheid haar rol niet speelt en drijft ouders ertoe op eigen houtje te handelen.

Cette situation amène la population à croire que les pouvoirs publics ne jouent pas leur rôle et poussent les parents à agir de leur côté, ce qui n'est pas la bonne solution.

Welke maatregelen denkt de regering te nemen ?

Quelles mesures le gouvernement compte-t-il prendre ?

Zal u de onderscheiden internationale verdragen op dat gebied doen naleven ?

Comptez-vous faire respecter les différentes conventions internationales ?

Over welke middelen beschikt u om de dossiers te behandelen ?

De quels moyens disposez-vous pour traiter les dossiers ?

In hoeveel gevallen werd reeds een oplossing bereikt ?

Combien de cas ont-il été solutionnés ?

Welke preventiemaatregelen zijn er ? Moet er geen specifiek preventie-instrument gecreëerd worden ?

Quelles mesures de prévention existent-elles ? Ne faudrait-il pas créer un outil spécifique ?

Zou Child Focus niet vaker kunnen worden ingeschakeld om psychologische bijstand te verlenen aan de families ?

En matière d'assistance aux familles, ne pourrait-on renforcer le rôle de Child Focus en termes d'appui psychologique ?

Welke diplomatieke maatregelen worden er en zullen er worden genomen met het oog op de verdediging van onze eigen waarden ?

Quelles mesures diplomatiques sont-elles, et seront-elles prises, dans l'optique de la défense de nos propres valeurs ?

Wat de internationale maatregelen betreft, zouden de ontvoeringen van kinderen door de ouders voor

Au niveau des mesures internationales, les raptus parentaux devraient être traités par une juridiction

een internationaal rechtscollege moeten komen. Met Algerije is een conventie gesloten die de terugkeer van het kind na een buitenlands bezoek waarborgt. Wordt dat voorbeeld gevolgd?

Het internationaal recht inzake gemengde huwelijken moet worden aangepast met name voor wat de ontvoeringen door de ouders betreft.

Wat is de balans van de Europol-actie rond kinderen? Hoe ver staat het met het internationaal politieel systeem?

U zal het nakende Belgische voorzitterschap van de EU kunnen aangrijpen om uw doelstellingen terzake kenbaar te maken en schot in de zaak te brengen. U moet beseffen dat die verscheurde gezinnen hun laatste hoop op u vestigen.

Het Parlement zou over die ontwerpen moeten kunnen debatteren. Ik verzoek u de daartoe opgerichte commissie ad hoc bijeen te roepen.

05.02 Minister **Marc Verwilghen** (*Frans*): Sommige vragen die u heeft gesteld komen niet voor in uw interpellatieverzoek. Ik zal ze later beantwoorden. In deze zaak is het laatste nog niet gezegd en de diverse betrokkenen maken niet allemaal even snel werk van de intenties die zij terzake hebben geuit.

Wat de ontvoeringen van kinderen door de ouders betreft, streef ik naar een herstellende zowel als een preventieve aanpak, op gerechtelijk, politieel en administratief vlak. Ik heb met name een brochure dienaangaande uitgegeven.

De juridische instrumenten die momenteel van toepassing zijn, zijn de Overeenkomst van de Raad van Europa van 1980 en de Overeenkomst van Den Haag van 1980.

Het ministerie van Justitie werd aangewezen als centrale overheid voor de toepassing van beide overeenkomsten.

Enkel de Overeenkomst van Den Haag voorziet in een bemiddelingsregeling : ik ben er niet van overtuigd dat men daar te allen tijde gebruik moet van maken. Het belangrijkste is dat er een actie komt die snel effect sorteert, via de geëigende gerechtelijke procedures.

Het Gerechtelijk Wetboek voorziet in een procedure in kortgeding.

Los van de overeenkomsten treedt ook het ministerie van Buitenlandse Zaken op.

internationale. Une convention conclue avec l'Algérie prévoit la garantie du retour de l'enfant au domicile après une visite à l'étranger. S'en inspire-t-on ?

Le droit international, en matière de mariage mixte, devrait être revu, notamment en ce qui concerne les rapt parentaux.

Quel est le bilan de l'action d'Europol enfants et où en est l'installation du système international de police ?

Je crois que la future présidence belge de l'Union européenne vous permettra de réaliser vos objectifs et de faire bouger les choses. Sachez que vous représentez le dernier espoir pour ces familles déchirées .

Je voudrais que le Parlement puisse débattre de ces projets. Je vous demande de prendre l'initiative de réunir la commission à cet effet.

05.02 **Marc Verwilghen**, ministre (*en français*): Certaines de vos questions n'étaient pas prévues par votre demande d'interpellation. J'y répondrai ultérieurement. En cette matière, le dernier mot n'a pas été dit et la traduction de la volonté exprimée de part et d'autre n'est pas concrétisée avec une célérité égale.

En matière de rapt parentaux, ma politique vise une lutte tant curative que préventive, sur les plans tant judiciaire que policier et administratif. J'ai notamment fait publier une brochure à ce sujet.

Les instruments juridiques actuellement applicables sont la Convention du Conseil de l'Europe de 1980 et la Convention de La Haye de 1980.

Le ministère de la Justice est désigné comme autorité centrale pour l'application de ces deux conventions.

Seule la Convention de La Haye prévoit un système de médiation. Je ne suis pas convaincu qu'il faille toujours y recourir. L'important est de garantir une action aux effets rapides, par le biais de procédures judiciaires appropriées.

Le Code judiciaire prévoit une procédure en référé.

En dehors du système conventionnel, c'est le ministère des Affaires étrangères qui intervient.

België heeft nu met Marokko en ook met Tunesië een regeling uitgewerkt voor minnelijke schikkingen. De bevoegde administratieve commissies, die geen dwangmaatregelen kunnen opleggen, zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van de ministeries van Justitie en Buitenlandse Zaken.

Bij sommige rechterlijke beslissingen over situaties met een internationale dimensie werd rekening gehouden met het verhoogde risico, doordat de ouder die het hoederecht heeft, het verbod wordt opgelegd om zich in het buitenland te vestigen. Een dergelijk verbod is evenwel niet altijd gerechtvaardigd; vaak zijn er alternatieve oplossingen mogelijk.

Wat de conferentie van Den Haag betreft, is men zich bewust van de noodzaak van een verbetering van het verdrag van Den Haag. Een wijziging van de tekst zit in de pijplijn. Een aantal van uw voorstellen zal worden besproken.

Bij de Raad van Europa buigt een beperkte werkgroep, die werd ingesteld met het oog op een aanpassing van de bepalingen met betrekking tot het bezoekrecht, zich over deze problematiek. Aan het aspect preventie werd voldoende aandacht besteed.

De tekst van de toekomstige conventie bevat uniforme principes waarmee de nationale rechters rekening moeten houden wanneer zij zich uitspreken over het recht op persoonlijke relaties, en een reeks garanties waarop de rechter zich kan beroepen om na een buitenlands bezoek de terugkeer van het kind naar zijn hoofdverblijfplaats beter te waarborgen.

Het protocolakkoord strekt ertoe de bemiddeling aan de bron te bevorderen (procedures die worden ingeleid betreffende het recht op persoonlijke relaties).

Op Europees niveau wordt sinds juli 2000 gewerkt aan een ontwerp van verordening betreffende de wederzijdse uitvoering van de beslissingen inzake het bezoekrecht van de kinderen. Het toepassingsgebied ervan wordt beperkt door de verordening van 29 mei 2000 van de Raad (bevoegdheid inzake huwelijksaangelegenheden en inzake ouderlijke verantwoordelijkheid voor gemeenschappelijke kinderen).

Teneinde de gelijke behandeling van alle kinderen te waarborgen heeft de buitengewone Europese Raad van Tampere over Justitie en Binnenlandse

Un mécanisme de traitement à l'amiable est instauré entre la Belgique et le Maroc et également la Tunisie. Les commissions administratives compétentes, sans pouvoir de contrainte, sont composées de représentants des ministères de la Justice et des Affaires étrangères.

Un certain nombre de décisions judiciaires concernant des situations présentant une dimension internationale tiennent compte du risque accru en prononçant au parent gardien de s'établir à l'étranger. Cependant, une telle interdiction n'est pas toujours justifiée, auquel cas des solutions alternatives peuvent être recherchées.

La Conférence de La Haye est consciente de la nécessité d'améliorer la Convention de La Haye. Une modification est envisagée. Certaines de vos propositions seront discutées.

Au Conseil de l'Europe, cette problématique occupe un groupe de travail restreint, créé en vue de remplacer les dispositions relatives au droit de visite.

L'aspect préventif a été fondamentalement pris en compte!

Le texte de la future Convention contient des principes uniformes, dont les juges nationaux doivent tenir compte, lorsqu'ils statuent sur le droit aux relations personnelles, et certaines garanties auxquels le juge peut avoir recours pour mieux assurer le retour de l'enfant à sa résidence principale à l'issue d'un droit de visite à l'étranger.

Le protocole d'accord vise à encourager la médiation en amont (procédures engagées en relation avec le droit aux relations personnelles).

Au niveau européen, un projet de Règlement relatif à l'exécution mutuelle des décisions concernant le droit de visite des enfants est en cours d'élaboration depuis juillet 2000. Son champ d'application est limité par celui du Règlement du Conseil du 29 mai 2000 (compétence en matière matrimoniale et en matière de responsabilité parentale des enfants communs).

Fin novembre 2000, le Conseil « JAI », pour assurer l'égalité de traitement de tous les enfants a décidé d'élargir le champ d'application du Règlement. La

Aangelegenheden eind november 2000 beslist het toepassingsgebied van de verordening uit te breiden. De Commissie is van plan daarover in september 2001 een ontwerptekst in te dienen. Zoals in de Senaat al werd aangegeven, zal België tijdens zijn voorzitterschap dit initiatief beheren en verdedigen.

De ontwerp-verordening die momenteel wordt besproken, strekt ertoe de uitvoerbaarheid van de beslissingen op het stuk van het bezoekrecht in te stellen. Om het rechtstreeks uitvoerbaar karakter van de beslissingen te compenseren werd voorzien in een aantal garanties – waaronder die van de terugkeer van het kind na het verblijf in het buitenland – alsook in een procedure van weigering van uitvoering.

In het kader van het euro-mediterraan partnership, dat ook een gedeelte "Justitie-Binnenlandse Zaken" omvat, heeft de Europese Commissie een ontwerp van regionaal programma voorgesteld dat betrekking heeft op het familierecht en de ontvoeringen van kinderen door de ouders. In dat kader heeft België samen met Frankrijk een initiatief genomen teneinde de landen van het euro-mediterraan partnership voor die kwestie te sensibiliseren.

Op Belgisch-Marokkaans bilateraal vlak heronderzoekt een werkgroep momenteel de door België niet-geratificeerde bilaterale overeenkomsten van 1991, waaronder een overeenkomst die betrekking heeft op het onwettig verplaatsen van kinderen en het bezoekrecht. De eerste resultaten zijn interessant.

De samenwerking tussen Child Focus, de gerechtelijke autoriteiten en de minister van Justitie wordt geregeld door een protocol-akkoord van maart 1998, dat thans wordt herzien. Krachtens dat protocol heeft Child Focus tot taak de ouders in te lichten en hen naar de bevoegde diensten door te verwijzen.

Wat het instellen van een internationaal politiesysteem betreft, zijn momenteel werkzaamheden aan de gang in het kader van Interpol en Europol. De door Europol verrichte studie in het kader van een "STOP"-project, die door de Commissie wordt gefinancierd, zou eind 2001 beschikbaar moeten zijn.

Tijdens het Belgisch voorzitterschap zal een initiatief worden opgezet om de ontvoeringen van kinderen door de ouders op te nemen in het SIS-systeem, na raadpleging van de minister van Binnenlandse Zaken, die terzake bevoegd is. Wat de

Commissie a l'intention de déposer un projet de texte à cet égard en septembre prochain. La présidence belge gèrera et défendra ce projet comme déjà indiqué au Sénat.

Le projet de Règlement en discussion vise à instaurer le caractère exécutoire des décisions en matière de droit de visite. Pour équilibrer le caractère directement exécutoire de la décision, des garanties – dont celle du retour de l'enfant au domicile après son séjour à l'étranger – ainsi qu'une procédure de refus d'exécution, sont prévues.

Dans le cadre du partenariat euro-méditerranéen contenant un volet « Justice-Affaires intérieures », la Commission européenne a présenté un projet de programme régional couvrant le droit de la famille et les raptus parentaux.

Dans ce cadre, la Belgique a pris une initiative en partenariat avec la France visant à la sensibilisation des Etats euro-med.

Au plan bilatéral belgo-marocain, un groupe de travail réexamine les conventions bilatérales de 1991 non ratifiées par la Belgique, dont l'une concerne le déplacement illicite d'enfants et le droit de visite. Les premiers résultats sont intéressants.

La collaboration entre Child Focus, les autorités judiciaires et le ministre de la Justice est réglée par un protocole d'accord de mars 1998 en cours de révision. Ce protocole confère à Child Focus le soin d'informer les parents et de les orienter vers les services appropriés.

Quant à la mise sur pied d'un système international de police, des travaux sont actuellement menés dans le cadre d'Interpol et d'Europol.

L'étude d'Europol menée au sein d'un projet «STOP» et financée par la Commission devrait être disponible fin 2001.

Sous la présidence belge, une initiative visera à introduire dans le système «SIS» les enlèvements parentaux après consultation du ministère de l'Intérieur directement compétent en cette matière. En ce qui concerne la commission parlementaire

parlementaire commissie "Ontvoeringen van kinderen door de ouders" betreft, kan worden verwezen naar het document betreffende de betrekkingen met Marokko dat door mijn bestuur naar aanleiding van het verzoek van de voorzitter van de commissie voor de Justitie van de Kamer werd opgesteld.

05.03 Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC): Ik stel tot mijn genoegen vast dat het probleem ernstig aangepakt wordt. U heeft het echter over plannen, die tot een goed einde moeten worden gebracht. Over zes maanden, na het Belgische EU-voorzitterschap, zal ik u hierover dan ook opnieuw om tekst en uitleg vragen.

Het verwondert me met welk gemak kinderen blijkbaar ontvoerd kunnen worden. Op lokaal niveau moet een inspanning worden gedaan.

Ouders moeten systematischer ingelicht worden over de logheid en de beperkingen van de bemiddelingsregeling.

U kan op onze steun rekenen, maar wij zullen dit uiterst ernstige probleem met de grootste aandacht blijven volgen.

05.04 Minister Marc Verwilghen (Frans) : Conform het Veiligheidsplan komt informatie vóór preventie. De lokale politie zal worden ingelicht. Het is dan aan die politiediensten om op te treden.

05.05 Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC): Kunnen er geen brochures worden verspreid bij de lokale politiediensten met informatie over hun nieuwe takenpakket ?

05.06 Minister Marc Verwilghen (Frans): Dat is één van de doelstellingen van de brochure.

Voorzitter: Fred Erdman.

Het incident is gesloten.

06 Vraag van de heer Francis Van den Eynde tot de minister van Justitie over "de juridische situatie van een zogenaamde growshop te Gent" (nr. 4852)

06.01 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Na een gerechtelijke uitspraak werd in Antwerpen voor een paar dagen een zogenaamde "growshop" definitief gesloten en dit omdat de uitbaters wegens aanzet tot druggebruik werden veroordeeld.

«Rapt parentaux», on peut renvoyer au document établi par mon administration relatif aux relations avec le Maroc, suite à la demande du président de la commission de la Justice de la Chambre.

05.03 Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC): Je constate avec plaisir que le problème est traité sérieusement, mais vous parlez de projets qu'il faut mener à terme. Je vous donne rendez-vous dans six mois, après la présidence européenne.

Je suis étonnée de la facilité avec laquelle on enlève des enfants. Un effort doit également être accompli au niveau local.

Une information plus systématique doit être fournie aux parents au sujet de la lenteur et des limites du système de médiation.

Nous vous soutenons, mais resterons très attentifs à ce gravissime problème.

05.04 Marc Verwilghen , ministre (en français): Comme prévu dans le Plan de Sécurité, l'information doit précéder la prévention. Les forces de police locale sont informées. Il leur appartient d'agir.

05.05 Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC): Ne pourrait-on éditer une brochure à l'intention des forces de police locales pour les informer de leurs nouvelles missions ?

05.06 Marc Verwilghen , ministre (en français): La brochure déjà parue, poursuit, entre autres, cet objectif.

Président: Fred Erdman.

L'incident est clos.

06 Question de M. Francis Van den Eynde au ministre de la Justice sur "la situation juridique d'un 'growshop' à Gand" (n° 4852)

06.01 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): A l'issue d'un jugement, un *growshop* situé à Anvers a été fermé définitivement il y a quelques jours, les exploitants ayant été condamnés pour incitation à la consommation de drogues.

In Gent bestaat al sinds een bepaalde tijd een gelijkaardige zaak in de Dampoortstraat. De Gentse stadspolitie heeft een proces-verbaal opgemaakt en men wacht op verdere opdrachten van het parket. Kan de minister bij het Gentse Openbaar Ministerie aandringen om met de rechtspraak van de Antwerpse rechtbank rekening te houden en de betrokken winkel te sluiten?

06.02 Minister **Marc Verwilghen** (*Nederlands*): Er werden ter zake dringende inlichtingen ingewonnen bij de procureur te Gent. Het blijkt te gaan om de FRODO-shop aan de Dampoortstraat te Gent. Deze zaak wisselde recent van eigenaar.

Naar aanleiding van een recente bevraging in de Gentse gemeenteraad werd door het Gentse parket beslist een opsporingsonderzoek op te starten.

Dit onderzoek is nog lopende en de resultaten ervan dienen te worden afgewacht. Het valt niet uit te sluiten dat het Gentse parket een gelijkaardig initiatief zal nemen als het Antwerps parket naar aanleiding van het zogenaamde cannabismuseum.

06.03 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): Ik zal de wijkbewoners proberen gerust te stellen. Hopelijk houdt de minister ons op de hoogte van eventuele evoluties in dit dossier.

Het incident is gesloten.

07 **Vraag van de heer Francis Van den Eynde tot de minister van Justitie over "de deelname aan een "blow-in" in het Citadelpark te Gent" (nr. 4874)**

07.01 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): In een pamflet van een vereniging die zichzelf *A Stoned Student Union* noemt, wordt opgeroepen om op 28 juni in Gent aan een "blow-in" in het Citadelpark deel te nemen. Dat is niet de eerste keer. Bovendien kiest men deze keer doelbewust een dag waarop heel wat scholieren vrij hebben. Het gebruik van drugs is in ons land nog steeds verboden. Vermits "blow-ins" neerkomen op het verbruiken van verdovende middelen in groep, meen ik te mogen aannemen dat de minister de nodige schikkingen hieromtrent zal nemen. Zo neen, waarom niet? Zo ja, welke maatregelen zal hij nemen?

07.02 Minister **Marc Verwilghen** (*Nederlands*): Het parket van Gent heeft mij het volgende meegedeeld. Volgens de procureur des Konings te Gent zijn noch de politiediensten, noch de stedelijke

Depuis un certain temps, un magasin du même type a ouvert ses portes à Gand dans la Dampoortstraat. La police de la ville de Gand a rédigé un procès verbal et on attend les instructions du parquet. Le ministre pourrait-il insister auprès du ministère public de Gand pour qu'il tienne compte du jugement prononcé récemment à Anvers et qu'il ordonne la fermeture de ce magasin ?

06.02 **Marc Verwilghen**, ministre (*en néerlandais*): Des informations ont été demandées d'urgence auprès du procureur de Gand. Il s'agirait d'un FRODO-shop situé dans la Dampoortstraat à Gand. Le magasin a récemment changé de propriétaire.

Après une concertation organisée récemment au sein du conseil communal de la ville de Gand, le parquet de Gand a décidé d'ouvrir une information.

Cette information est encore en cours et nous en attendons donc les résultats. Il n'est pas à exclure que le parquet de Gand décide d'entreprendre la même initiative que le parquet d'Anvers dans l'affaire du "musée du cannabis".

06.03 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): Je m'efforcerai de rassurer les habitants du quartier. J'espère que le ministre nous tiendra au courant des évolutions éventuelles dans ce dossier.

L'incident est clos.

07 **Question de M. Francis Van den Eynde au ministre de la Justice sur "la participation à un "blow-in" au parc de la citadelle de Gand" (n° 4874)**

07.01 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): Un pamphlet rédigé par une association qui se surnomme elle-même *A stoned student union* invite les gens à participer à un *blow-in* le 28 juin prochain à Gand, dans le parc de la citadelle. Cette invitation n'est pas la première. En outre, les organisateurs ont spécialement choisi une journée au cours de laquelle les élèves sont libres. Dans notre pays, la consommation de drogues reste interdite. Etant donné que le *blow-in* consiste à consommer des stupéfiants en groupe, j'espère entendre de la voix du ministre qu'il prendra les dispositions nécessaires. Dans la négative, pour quelle raison s'abstiendra-t-il ? Dans l'affirmative, en quoi consisteront ces dispositions ?

07.02 **Marc Verwilghen**, ministre (*en néerlandais*): Voici la réponse que le parquet de Gand m'a fait parvenir: A l'issue d'un contact téléphonique avec le procureur du Roi de Gand, il est apparu que ni les

diensten tot op heden op de hoogte zijn van het doorgaan van de bewuste "blow-in" in het Citadelpark te Gent op 28 juni vanaf 12 uur.

Tijdens een coördinatievergadering op 7 juni liet de heer Van den Eynde weten dat hij ook geen verdere informatie meer heeft bekomen omtrent deze "blow-in". Teneinde niets aan het toeval over te laten zal commissaris De Smet van de lokale politie te Gent nauwlettend de toestand opvolgen.

Het incident is gesloten.

08 Vraag van de heer Bart Laeremans tot de minister van Justitie over "de studie over het verband tussen etnische afkomst en criminaliteit" (nr. 4880)

08.01 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Naar verluidt zouden de resultaten van de studie die de minister liet uitvoeren over het verband tussen etnische afkomst en criminaliteit ter beschikking van de minister liggen. Klopt deze informatie? Zo ja, zal deze commissie het rapport kunnen inkijken? Welke conclusies kunnen nu al uit het onderzoek worden getrokken?

08.02 Minister Marc Verwilghen (Nederlands): Het onderzoeksrapport is nog niet volledig afgerond. Na de afronding van het rapport zal ik de begeleidingscommissie vragen of de onderzoeksopdracht is nagekomen en wetenschappelijk gegrond is. Daarna zal het rapport vertaald worden in het Frans en voorgelegd worden aan de commissie Justitie. Mevrouw Van San zal in de commissie Justitie de resultaten van het onderzoek persoonlijk komen toelichten. Te gepaster tijde zal de minister van Justitie beleidsmaatregelen nemen op basis van dit onderzoek.

08.03 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Als de begeleidingscommissie nog ruim haar tijd neemt en wij bovendien nog moeten wachten op een integrale vertaling, komt wellicht het einde van het jaar in zicht. Het einde van de regeerperiode komt dan naderbij, terwijl dat rapport toch bedoeld was om mede uw beleid te schragen. Ik dring daarom aan op spoed.

Het incident is gesloten.

09 Vraag van de heer Tony Van Parys tot de minister van Justitie over "de vrijlating van de dame met 250.000 XTC-pillen" (nr. 4886)

09.01 Tony Van Parys (CVP): Een dame die met

services de police ni les services de la ville n'étaient pour l'heure informés du fameux 'blow-in' qui devrait se tenir au Parc de la citadelle à Gand le 28 juin à partir de 12 heures.

Lors d'une réunion de coordination qui s'est tenue le 7 juin dernier, monsieur Van den Eynde a fait savoir qu'il n'avait reçu aucune autre information à propos de ce 'blow-in'. Afin de ne rien laisser au hasard, le Commissaire De Smet de la police locale de Gand suivra la situation de près.

L'incident est clos.

08 Question de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "l'étude concernant le lien entre l'origine ethnique et la criminalité" (n° 4880)

08.01 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Il nous revient que les résultats de l'étude commanditée par le ministre concernant le lien entre l'origine ethnique et la criminalité seraient en sa possession. Cette information est-elle exacte? Dans l'affirmative, la commission pourra-t-elle prendre connaissance du rapport? Quelles conclusions peut-on déjà tirer de cette enquête?

08.02 Marc Verwilghen, ministre (en néerlandais): La rédaction du rapport d'enquête n'est pas encore totalement achevée. Dès que ce rapport sera finalisé, je demanderai à la Commission d'accompagnement si la mission d'étude a été menée à bien et si elle est scientifiquement fondée. Après avoir été traduit en français, le rapport sera ensuite présenté à la commission de la Justice. Madame Van San viendra commenter personnellement les résultats de l'enquête en commission de la Justice. Le ministre de la Justice prendra en temps opportun les initiatives politiques qui s'imposent sur la base de cette enquête.

08.03 Bart Laeremans (VLAAMS BLOK): Si la Commission d'accompagnement prend tout son temps et que nous devons attendre en outre la traduction intégrale, nous arriverons vite à la fin de l'année. La fin de la législature sera alors également déjà en vue, alors que le rapport était initialement destiné à sous-tendre votre politique. J'insiste dès lors pour que l'on fasse preuve de diligence.

L'incident est clos.

09 Question de M. Tony Van Parys au ministre de la Justice sur "la libération de la dame trouvée en possession de 250.000 pilules d'extasy" (n° 4886)

09.01 Tony Van Parys (CVP): Une dame trouvée

250.000 XTC-pillen werd aangetroffen, heeft zonder meer de gevangenis van Antwerpen kunnen verlaten. Dit verhaal heeft ongelooflijk veel schade aangericht aan het geloof in de justitie. Intussen zit de dame, ingevolge de vernietiging van het bevelschrift, wel weer opgesloten in verzekerde bewaring.

Het probleem is echter ontstaan op het ogenblik dat de dame werd vrijgelaten. Er werden fouten gemaakt. Er zijn twee mogelijkheden. Ofwel heeft de directie van de gevangenis haar te vroeg vrijgelaten, ofwel heeft het parket nagelaten het hoger beroep bij de griffie van de gevangenis te betekenen. Beide fouten ressorteren onder de verantwoordelijkheid van de minister van Justitie.

De vernieuwing van het openbaar ministerie dringt zich in elk geval op. Andermaal werd het vertrouwen in de werking van de justitie geschokt.

Wat is er precies gebeurd in dit dossier? Welke maatregelen neemt de minister om dezelfde flaters in de toekomst te vermijden?

09.02 Minister **Marc Verwilghen** (*Nederlands*): Er zijn twee facetten aan die problemen. Het voorval op zich en de reactie achteraf. De documenten voor vrijstelling zijn op 5 juni omstreeks 17.30 uur in de gevangenis van Antwerpen per fax aangekomen. Dezelfde avond werd de vrouw vrijgesteld. Het parket heeft het beroep tegen de invrijheidstelling overgemaakt op woensdagmorgen 6 juni, binnen de termijn.

Er is door de gevangenis van Antwerpen een administratieve fout begaan, te wijten aan de verschillende toepassingen van de voorschriften door de verschillende parketten. Een onderzoek zal worden opgestart om de juiste toedracht na te gaan. Verder zullen maatregelen worden genomen om een herhaling te voorkomen. Dit incident heeft het vertrouwen van de burger in het gerecht helaas niet bevordert.

09.03 **Tony Van Parys** (CVP): De gevangenisdirectie is dus in de fout gegaan. De gevolgen zijn echter zo groot dat een brief aan de gevangenisdirecties niet volstaat. Dergelijke fouten kan men zich eenvoudig niet veroorloven.

09.04 Minister **Marc Verwilghen** (*Nederlands*): Wat dat laatste betreft, wacht ik de resultaten van het onderzoek af.

en possession de 250.000 pilules d'extasy à été libérée de la prison d'Anvers sans autres formalités. Cette histoire a considérablement ébranlé la confiance du public dans la Justice. Entre-temps, l'intéressée a été réincarcérée, le mandat ayant été annulé

Le problème a toutefois surgi au moment de la libération. Des erreurs ont été commises. De deux choses l'une. Soit la direction de la prison a libéré prématurément la détenue, soit le parquet a omis de signifier l'appel au greffe du tribunal. La responsabilité de ces deux erreurs incombe au ministre de la Justice.

Le renouvellement du ministère public s'impose en tout état de cause. La confiance dans le fonctionnement de la Justice a été ne fois de plus ébranlée.

Que s'est-il exactement passé dans ce dossier? Quelles mesures le ministre compte-t-il prendre pour éviter la répétition de telles bévues?

09.02 **Marc Verwilghen**, ministre (*en néerlandais*): Ce problème revêt deux facettes: l'incident proprement dit et la réaction qu'il a provoquée. Les documents relatifs à la remise en liberté sont arrivés par fax à la prison d'Anvers le 5 juin, aux environs de 17.30 heures. La détenue a été libérée le soir même. Le parquet a communiqué qu'il interjetait appel contre cette relaxe le mercredi matin 6 juin, c'est-à-dire dans le délai prévu.

La prison d'Anvers a commis un erreur administrative qui a son origine dans les applications divergentes des règles des différents parquets. Nous allons mener une enquête pour déterminer les circonstances exactes de l'incident. Par ailleurs, nous allons prendre des mesures pour éviter toute répétition. Cet incident n'est malheureusement pas de nature à rétablir la confiance des citoyens dans la justice.

09.03 **Tony Van Parys** (CVP): Il ressort de la réponse du ministre que c'est la direction de la prison qui a commis une erreur dont les conséquences sont telles qu'un courrier aux directions des établissements pénitentiaires ne suffira pas à la réparer. De telles erreurs sont tout bonnement impardonnables.

09.04 **Marc Verwilghen**, ministre (*en néerlandais*): A propos de ce dernier point, j'attends les résultats de l'enquête.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

10 Vraag van de heer **Geert Bourgeois** tot de minister van Justitie over "de wijzigingen van het justitiebeleid op het gebied van verkeersveiligheid" (nr. 4895)

10 Question de **M. Geert Bourgeois** au ministre de la Justice sur "la modification de la politique du département de la justice en matière de sécurité routière" (n° 4895)

10.01 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Op de laatste Ministerraad werd beslist om een voorontwerp van wet op te maken tot wijziging van de wet van 18 juli 1991 betreffende het rijbewijs met punten en ook met betrekking tot een ontwerp van uitvoeringsbesluiten.

10.01 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Lors du dernier Conseil des ministres, le gouvernement a décidé d'élaborer un avant-projet de loi tendant à modifier la loi du 18 juillet 1991 relative au permis à points ainsi qu'un projet d'arrêtés d'exécution.

De verkeersveiligheid is één van de prioriteiten van de minister. België scoort in dat verband heel slecht op Europees niveau. De uitvoeringsbesluiten stoten op enorme moeilijkheden. Zijn die praktische problemen nu opgelost? Wordt de wet op het rijbewijs met punten nu al dan niet uitgevoerd, afgeschaft of gewijzigd?

La sécurité routière - domaine dans lequel la Belgique réalise un piètre score par rapport à ses partenaires européens - constitue l'une des priorités du ministre. La loi relative au permis à points sera-t-elle mise en œuvre, abrogée ou modifiée? Les arrêtés d'exécution suscitent d'énormes difficultés. Ces problèmes pratiques ont-ils été résolus?

Wat wordt bedoeld met werkbare voorstellen rond het controlebeleid en de vervolgingen op het vlak van de verkeersveiligheid? Komt er een uniform beleid over het hele land? In Wallonië is er een totaal ander rechterlijk beleid.

Qu'entend-on par "propositions opérationnelles" en ce qui concerne la politique de contrôle et de poursuites en matière de sécurité routière? Une politique uniforme sera-t-elle mise en œuvre dans l'ensemble du pays? En Wallonie, les autorités judiciaires adoptent une attitude tout autre qu'en Flandre.

Wordt er prioriteit gegeven aan het optreden tegen inbreuken op de wet betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering? Deze wet wordt massaal overtreden.

Interviendra-t-on prioritairement à l'encontre des violations de la loi relative à l'assurance-responsabilité obligatoire, qui fait l'objet d'infractions à grande échelle?

Zal er één administratie opgericht worden? Aan welke wijzigingen wordt er gedacht?

Va-t-on vers une seule administration? Quelles modifications envisage-t-on d'apporter à la situation existante?

10.02 Minister **Marc Verwilghen** (Nederlands): De wet van 1991 betreffende het rijbewijs met punten bestaat, maar we worden nog geconfronteerd met haar praktische uitvoering. De problematiek zal onderzocht worden door een interkabinettenwerkgroep. Het verslag van deze werkgroep zal aan de Ministerraad worden voorgelegd begin september.

10.02 **Marc Verwilghen**, ministre (en néerlandais): La loi de 1991 relative au permis à points existe bel et bien, mais nous sommes toujours confrontés à des difficultés de mise en œuvre pratique. Le problème sera examiné par un groupe de travail intercabinets, qui présentera son rapport au conseil des ministres début septembre.

Deze aangelegenheid maakt het voorwerp uit van rondzendbrieven die een eenvormige toepassing van de geldende wettelijke en reglementaire bepalingen over het gehele Belgische grondgebied garanderen. Er bestaat inderdaad een prioriteit op het vlak van de vervolgingen ter zake. Het is voorbarig te antwoorden op de vraag over de administratieve hervorming in afwachting van de

Cette matière fait l'objet de circulaires garantissant une application uniforme des dispositions légales et réglementaires en vigueur sur l'ensemble du territoire belge. Une priorité a en effet été établie en ce qui concerne les poursuites dans ce domaine. Il serait prématuré de répondre à la question sur la réforme administrative; il faut attendre les conclusions du groupe de travail.

besluiten van de werkgroep ter zake.

10.03 Geert Bourgeois (VU&ID): Ik blijf toch op mijn honger zitten. Ik heb het gevoel dat er over dit punt spanningen zijn in de meerderheid. Er worden steeds praktische problemen aangehaald om de uitvoeringsbesluiten uit te stellen. Ik hoop toch dat we binnenkort resultaten zien van de interkabinettenwerkgroep.

Er zijn reeds praktische voorstellen van het college van de procureurs-generaal om bijvoorbeeld een teken aan te brengen op het voertuig als men de verzekering betaald heeft, zodat men dit gemakkelijk kan controleren.

10.04 Minister Marc Verwilghen (Nederlands): Het college van procureurs-generaal werd inderdaad verzocht erop toe te zien dat de controle op de verplichte autoverzekering zo goed mogelijk zou worden uitgevoerd.

Het incident is gesloten.

11 Vraag van de heer Geert Bourgeois tot de minister van Justitie over "de toepassing van de wet van 16 juni 1993 betreffende de bestraffing van de ernstige inbreuken op de Internationale Verdragen van Genève van 12 augustus 1949 en op de aanvullende protocollen I en II bij die Verdragen van 8 juni 1977" (nr. 4896)

11.01 Geert Bourgeois (VU&ID): Het recente Ruanda-proces en de klacht met burgerlijke partijstelling tegen premier Sharon van Israël hebben de aandacht gevestigd op de wet van 1993 inzake vervolging voor schendingen van de mensenrechten. In de regering gaan er stemmen op om deze wet te wijzigen. Wij dreigen namelijk de "wereldrechtbank" voor dergelijke misdaden te worden, omdat de wet universele geldigheid bezit. Zo zou men denken aan een voorafgaande parlementaire procedure met betrekking tot de immuniteit. Ofwel zou men voorwaarden inbouwen zoals de mogelijkheid om de beklaagde te ondervragen, of het aantonen van persoonlijke betrokkenheid door de aanklager. In elk geval vergroot dit dossier de reeds problematische overbelasting van het Brussels gerecht.

Heeft de minister zicht op het aantal ingediende of lopende klachten gegrond op deze wet?

Denkt de minister aan een wetswijziging? Komt er

10.03 Geert Bourgeois (VU&ID): Je reste néanmoins sur ma faim. J'ai le sentiment que cette question provoque des tensions dans la majorité. Le gouvernement ne cesse d'invoquer des difficultés d'ordre pratique pour justifier le report des arrêtés d'exécution. Néanmoins, j'espère que les travaux effectués au sein du groupe de travail intercabinets porteront leurs fruits.

Le collège des procureurs généraux a déjà émis des propositions concrètes aux termes desquelles le propriétaire d'un véhicule ayant payé son assurance y apposerait une marque destinée à faciliter les contrôles.

10.04 Marc Verwilghen , ministre (en néerlandais): Le collège des procureurs généraux a effectivement été invité à faire en sorte d'optimiser les contrôles en matière d'assurance automobile obligatoire.

L'incident est clos.

11 Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "l'application de la loi du 16 juin 1993 relative à la répression des violations graves des Conventions internationales signées à Genève le 12 août 1949 et des Protocoles I et II additionnels à ces Conventions adoptés le 8 juin 1977" (n° 4896)

11.01 Geert Bourgeois (VU&ID): Le procès récent dans le dossier du génocide rwandais et la plainte avec constitution de partie civile contre le premier ministre israélien, M. Sharon, nous ont rappelé à l'existence de la loi de 1993 relative à la répression des violations des droits de l'homme. Or, au sein du gouvernement, des voix s'élèvent pour modifier cette loi. La raison en est que nous risquons de devenir le "tribunal mondial" compétent pour traiter ce genre de crimes parce que la loi concernée possède une valeur universelle. Certains membres du gouvernement songeraient ainsi à une procédure parlementaire préliminaire concernant l'immunité. Suivant une autre hypothèse, on intégrerait certaines modalités telles que la possibilité d'interroger l'inculpé ou la démonstration d'une implication personnelle par le plaignant. En tout cas, ce dossier aggrave encore la dramatique surcharge de l'appareil judiciaire bruxellois.

Le ministre a-t-il un aperçu du nombre de plaintes déposées ou pendantes fondées sur cette loi ?

Envisage-t-il une modification de la loi ? Adhérerait-il

een ratificatie van het initiatief om een internationale strafrechtbank op te richten?

11.02 Minister **Marc Verwilghen** (*Nederlands*): Sedert de inwerkingtreding van de wet van 16 juni 1993 zijn er inderdaad klachten ingediend met stelling van burgerlijke partij, onder meer lastens de Chileen Augusto Pinochet, de Congolees Yerodia Ndombasi en tegen de leiders van de Rode Khmers. Ook lastens Paul Kagame van Rwanda, tegen Basri, gewezen Marokkaans minister, tegen Rafsandjani, de gewezen president van Iran, en zelfs tegen Ariël Sharon, de premier van Israël, lopen klachten. Het geheim van het onderzoek laat me niet toe bijzonderheden over deze onderzoeken mede te delen.

De klachten zijn dus talrijk en hebben daarenboven betrekking op personaliteiten die meestal over immuniteit beschikken. Een onderzoek kan bijgevolg een weerslag hebben op de relaties met vreemde regeringen en kan zelfs de belangen van onze landgenoten in het buitenland in gevaar brengen. Een oplossing zou een Internationaal Strafgerechtshof zijn, maar dat voorstel moet door zestig landen geratificeerd worden.

Al deze overwegingen hebben de regering ertoe gebracht een aanpassing van de wet van 16 juni 1993 te overwegen. Er zal echter niet verzaakt worden aan de basisbeginselen van deze wet.

11.03 **Geert Bourgeois** (VU&ID): De verdere details zal ik proberen te vernemen via een schriftelijke vraag. Ik blijf er evenwel bij dat van de reeds gesuggereerde denkwegen het aantonen van de betrokkenheid de beste is, in afwachting van een internationale regeling.

Het incident is gesloten.

12 **Vraag van de heer Geert Bourgeois tot de minister van Justitie over "de informatisering van de hoven en rechtbanken" (nr. 4897)**

12.01 **Geert Bourgeois** (VU&ID): De Ministerraad van 1 juni 2001 stemde in met het uitschrijven van een openbare aanbesteding voor dienstverlening op het gebied van informatica in het kader van het Phenix-dossier. Er zou weer een analyse uitgevoerd worden van de behoeften van de rechtbanken.

Betekent dit dat de volledige informatisering van hoven en rechtbanken dient heraangepakt te worden?

il à l'initiative visant à créer un tribunal pénal international ?

11.02 **Marc Verwilghen**, ministre (*en néerlandais*): Depuis l'entrée en vigueur de la loi du 16 juin 1993, des plaintes avec constitution de partie civile ont en effet été déposées, notamment à charge du Chilien Augusto Pinochet, de Yerodia Ndombasi et des chefs de file des Khmers rouges. Des plaintes ont également été déposées contre le Ruandais Paul Kagame, l'ancien ministre marocain Basri, l'ancien président iranien Rafsandjani et même contre le premier ministre israélien Ariël Sharon. Le secret de l'instruction ne m'autorise pas à vous communiquer les détails de ces différentes enquêtes.

Les plaintes sont donc nombreuses et concernent en outre des personnalités qui disposent la plupart du temps d'une immunité. Une enquête peut influencer sur nos relations avec les gouvernements étrangers et même mettre en péril les intérêts de nos compatriotes à l'étranger. Une solution consisterait à créer un tribunal pénal international mais cette proposition doit être ratifiée par 60 pays.

L'ensemble de ces considérations a poussé le gouvernement à envisager l'aménagement de la loi du 16 juin 1993. Mais les principes fondamentaux de la loi ne seront pas remis en question.

11.03 **Geert Bourgeois** (VU&ID): J'essaierai d'obtenir plus de détails par le biais d'une question écrite. Je persiste cependant à dire que de toutes les pistes de réflexion suggérées, celle qui consiste à démontrer l'implication est la plus appropriée, en attendant une réglementation internationale en la matière.

L'incident est clos.

12 **Question de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "l'informatisation des cours et tribunaux" (n° 4897)**

12.01 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Le Conseil des ministres du 1er juin 2001 a marqué son accord sur le lancement d'une adjudication publique de services dans le domaine de l'informatique, dans le cadre du dossier PHENIX. Il devrait être procédé à l'analyse des besoins des tribunaux.

Cela signifie-t-il qu'il y a lieu de repenser l'informatisation des cours et des tribunaux dans son ensemble?

Wat betekent dit concreet voor de inwerkingtreding van de wet van 20 oktober tot introductie van nieuwe telecommunicatiemiddelen in de gerechtelijke en de buitengerechtelijke procedure?

12.02 Minister **Marc Verwilghen** (*Nederlands*): Het Phenix-project heeft tot doel de dertien bestaande informaticasystemen binnen de rechterlijke orde tot één geïntegreerd systeem te herleiden. Dit vermijdt problemen van incompatibiliteit en laat toe de middelen op een efficiënte manier te beheren, dankzij de schaalvergroting. Het uitgangspunt is niet een *tabula rasa* te maken van wat vandaag bestaat.

Daarnaast zal Phenix gebruik maken van de modernste technieken, en zal het aanmaken en beheren van een elektronisch dossier toelaten.

Met het oog op de inwerkingtreding van de artikelen 4 tot 6 van de wet op de communicatiemiddelen zal de minister van Justitie een proefproject opstarten in overleg met de Vlaamse balies en de Franstalige balie van Brussel. Beide organisaties beschikken over de mogelijkheid digitale handtekeningen onder hun leden te verspreiden, hetgeen een voorwaarde vormt voor het confidentieel uitwisselen van stukken in een elektronische omgeving.

Op basis van de ervaringen uit dit proefproject zal het uitvoeringsbesluit voor de wet worden opgesteld.

12.03 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Heeft de minister al zicht op de kostprijs van het Phenix-project?

12.04 Minister **Marc Verwilghen** (*Nederlands*): Ja. Ik heb al de concrete cijfers, maar kan ze nu niet uit het hoofd citeren.

12.05 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Loopt het proefproject over het hele land of wordt het beperkt tot bepaalde arrondissementen?

12.06 Minister **Marc Verwilghen** (*Nederlands*): Ik zou het zo ruim mogelijk willen. Vlaanderen en Brussel zijn klaar. Ik hoop dat de Franstalige balie bij Brussel zal aansluiten.

12.07 **Geert Bourgeois** (VU&ID): In de aanvangsfase zal men dus met twee snelheden werken?

12.08 Minister **Marc Verwilghen** (*Nederlands*): Ik

Quelles en sont les conséquences concrètes pour l'entrée en vigueur de la loi du 20 octobre 2000 relative à l'utilisation de moyens de télécommunication et de la signature électronique dans la procédure judiciaire et extrajudiciaire?

12.02 **Marc Verwilghen**, ministre (*en néerlandais*): Le projet PHENIX a pour objectif d'intégrer les treize systèmes informatiques existant au sein de l'ordre judiciaire, afin d'éviter les problèmes d'incompatibilité et de permettre, grâce à l'agrandissement d'échelle, une gestion plus efficace des moyens disponibles. Il ne s'agit donc nullement de faire table rase de ce qui existe actuellement.

Parallèlement, PHENIX recourra aux techniques les plus modernes et permettra l'élaboration et la gestion électronique des dossiers.

En vue de l'entrée en vigueur des articles 4 à 6 de la loi sur les moyens de communication, le ministre de la Justice lancera un projet pilote en concertation avec les barreaux flamands et le barreau francophone de Bruxelles. Ces deux organisations ont la possibilité de diffuser les signatures digitales parmi leurs membres, ce qui constitue une condition à l'échange confidentiel de documents dans un environnement électronique.

L'arrêté d'exécution relatif à cette loi sera pris sur la base de l'expérience acquise dans le cadre de ce projet-pilote

12.03 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Je souhaiterais vous adresser une question encore : avez-vous déjà une idée de ce que coûtera le projet PHENIX?

12.04 **Marc Verwilghen**, ministre (*en néerlandais*): Oui. Je dispose déjà des chiffres concrets mais je ne puis vous les citer de mémoire.

12.05 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Le projet-pilote s'étendra-t-il à l'ensemble du pays ou se limitera-t-il à certains arrondissements?

12.06 **Marc Verwilghen**, ministre (*en néerlandais*): Je voudrais élargir le projet autant que possible. La Flandre et Bruxelles sont prêts. J'espère que les barreaux francophones rejoindront Bruxelles.

12.07 **Geert Bourgeois** (VU&ID): Dans la première phase, ce sera donc un projet à deux vitesses ?

12.08 **Marc Verwilghen**, ministre (*en*

vrees van wel, maar dat is tijdelijk.

néerlandais): Je le crains, mais ce ne sera de toute façon que temporaire.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.55 uur.

La réunion publique de commission est levée à 12.55 heures.